

PROVINCIAAL KLIMAATACTIEPROGRAMMA 2020-2025

VLAAMS-
BRABANT

Coördinatie: dienst leefmilieu

Opgesteld in samenwerking met: o.a. de diensten Ruimtelijke Planning, Mobiliteit, Wonen, Erfgoed, Economie (+POM), Land- en Tuinbouw, Leefmilieu, Waterlopen, Toerisme, Europa, Onderwijs, Gebouwen en Facilitair Beheer

Goedgekeurd door de deputatie op 7 november 2019

INLEIDING

De provincie wil samen met gemeenten, bedrijven, kennisinstellingen, middenveld en burgers evolueren naar een klimaat-neutraal en klimaatbestendig Vlaams-Brabant tegen 2040.

In dit 'klimaatactieprogramma' worden de **strategische (SD)** en **operationele (OD) doelstellingen** van het 'provinciaal klimaatbeleidsplan 2040' geconcretiseerd in acties (en subacties) voor de beleidsperiode 2020-2025.

OPBOUW

De thematische acties zijn opgebouwd rond volgende thema's:

- Ruimtelijke ordening als sleutelement
- Hernieuwbare energieproductie
- Slimme en duurzame mobiliteit
- Duurzaam en energiezuinig wonen en bouwen
- Koolstofarme en circulaire economie
- Duurzame en lokale landbouw
- Duurzame en gedeelde consumptie
- Naar een klimaatbestendige provincie (adaptatie)

De transversale acties focussen op het belang van een geïntegreerde aanpak en de rol van de provincie over de beleidsdo-
meinen heen:

- Provincie als aanjager van de hogere overheid
- Provincie als coach van de gemeenten
- Provincie als facilitator
- Provincie als voorbeeld

De acties zijn uitgeschreven in actiefiches, met telkens een inhoudelijke omschrijving en aanduiding van de trekkers, part-
ners, doelgroep(en), timing en indicator(en).

Sommige acties zijn al beslist en lopende, andere moeten nog opgestart worden of definitief beslist.

FINANCIERING

Voor de uitvoering van het klimaatactieprogramma zijn binnen de diverse actieplannen van de diensten de nodige budget-
ten voorzien in de meerjarenbegroting. Nieuwe acties binnen de beleidsperiode worden gerealiseerd via verschuiving van
de huidige budgetten of via het zoeken naar extra financiering (bv. Europese subsidies).

MONITORING, EVALUATIE EN BIJSTURING

Het klimaatactieprogramma wordt jaarlijks op een tijdsefficiënte manier gemonitord, geëvalueerd, bijgestuurd of aange-
vuld.

De evaluatie gebeurt aan de hand van de indicatoren bij de acties. Waar mogelijk zijn dit kwantitatieve indicatoren en
wordt de hieraan gekoppelde CO₂-reductie berekend of ingeschat. Voor acties waar kwantitatieve indicatoren moeilijk of
niet van toepassing zijn gebeurt de evaluatie eerder kwalitatief of beschrijvend.

Deze monitoring maakt het mogelijk om de bijdrage van de acties van het provinciaal klimaatactieprogramma aan de doel-
stellingen voor het grondgebied zichtbaar te maken.

Een overzicht van alle doelstellingen met bijhorende acties is opgenomen als bijlage.

INHOUD

INLEIDING	3
THEMATISCHE ACTIES	7
RUIMTELIJKE ORDENING ALS SLEUTELELEMENT	8
SD_Transitie naar een ruimtelijke ordening gericht op een klimaatneutrale en klimaatbestendige toekomst	8
OD_RO_1 Stimuleren van kernversterking en ruimtelijke ontwikkelingen rond mobiliteitsassen en knooppunten	8
OD_RO_2 Optimalisatie en intensifiëring van de bestaande bebouwde ruimte	13
OD_RO_3 De onbebouwde ruimte als productief landschap vrijwaren voor zijn essentiële functies	15
OD_RO_4 Ontwikkelen van ruimte voor hernieuwbare energie	18
HERNIEUWBARE ENERGIE	19
SD_HE: Transitie naar een maximaal zelfvoorzienend energiesysteem op basis van hernieuwbare energie	19
OD_HE_1 Stimuleren van de evolutie naar een optimale hernieuwbare energiemix	19
OD_HE_2 Stimuleren van toepassing van zonne-energie	21
OD_HE_3 Stimuleren van toepassing van windenergie	22
OD_HE_4 Stimuleren van toepassing van bio-energie	23
OD_HE_5 Stimuleren van de toepassing van geothermie	24
OD_HE_6 Ondersteunen en bevorderen van warmtenetten	25
DUURZAAM EN ENERGIEZUINIG WONEN EN BOUWEN	26
SD_DUWOBO: Daling van de CO₂-uitstoot van gebouwen door een transitie naar duurzaam en energiezuinig wonen en bouwen	26
OD_DUWOBO_1 Stimuleren van kleiner en compacter wonen en van nieuwe woonvormen door optimalisatie van de bestaande bebouwde ruimte	26
OD_DUWOBO_2 Verhogen van de energieprestaties van woningen via individuele en collectieve aanpak	28
OD_DUWOBO_3 Verhogen van de energieprestaties van niet-residentiële gebouwen	32
OD_DUWOBO_4 Stimuleren van duurzame (her)ontwikkeling van woonwijken	33
SLIMME EN DUURZAME MOBILITEIT	34
SD_MOB: Daling van de CO₂-uitstoot van transport door een transitie naar slimme en duurzame mobiliteit	34
OD_MOB_1 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het investeren in bijkomende fietsinfrastructuur en een toekomstgericht fietsbeleid	34
OD_MOB_2 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het uitwerken van een tragewegenbeleid	35
OD_MOB_3 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het ontwikkelen van een streekgerichte visie	36
OD_MOB_4 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het ondersteunen van scholen, bedrijven en gemeenten bij mobiliteitsvraagstukken	37
OD_MOB_5 Stimuleren van minder vrachtvervoer door slimme logistiek en overschakeling naar vervoer via spoor of water	40
OD_MOB_6 Versnellen van de technologische shift naar schonere brandstoffen en elektrisch vervoer	41

NAAR EEN KOOLSTOFARME EN CIRCULAIRE ECONOMIE	42
SD_ECON: Daling van de CO₂-uitstoot door bedrijven en industrie door een transitie naar een koolstofarme en circulaire economie	42
OD_ECON_1 Stimuleren van energie-optimalisatie en verhogen van de energie-efficiëntie bij bedrijven	42
OD_ECON_2 Stimuleren van duurzame en klimaatneutrale bedrijventerreinen	43
OD_ECON_3 Stimuleren van klimaatgerichte innovatie op vlak van energie en materialen (Cleantech)	45
OD_ECON_4 Stimuleren van duurzaam ondernemen en tewerkstellen	46
OD_ECON_5 Stimuleren van duurzame versterking van handelskernen	47
DUURZAME EN LOKALE LANDBOUW	48
SD_LB: Daling van de netto-broeikasgasuitstoot in de landbouwsector door het ondersteunen van duurzame en lokale landbouw	48
OD_LB_1 Verlagen van de energetische landbouwemissies	48
OD_LB_2 Verlagen van de niet-energetische landbouwemissies (lachgas, methaan) en verhoging van de koolstofvastlegging in de landbouwbodem	49
OD_LB_3 Beperken van de voedselkilometers door het stimuleren van korte-keten-landbouw	50
OD_LB_4 Stimuleren van duurzame en innovatieve teelten en technieken	51
DUURZAME CONSUMPTIE	52
SD_CON: Daling van de broeikasgasuitstoot door duurzame en gedeelde consumptie	52
OD_CON_1 Stimuleren van duurzame consumptie van voeding	52
OD_CON_2 Stimuleren van duurzame en gedeelde consumptie	53
KOOLSTOFOPNAME DOOR NATUUR	55
SSD_Verhoging van de koolstofopname door natuur	55
OD_NAT_1 Stimuleren van verhoging van CO ₂ -captatie door uitbreiding, aangepaste inrichting en beheer van natuurlijke ecosystemen	55
OD_NAT_2 Stimuleren van verhoging van CO ₂ -captatie door aanplant van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen	56
NAAR EEN KLIMAATBESTENDIGE PROVINCIE	57
SD_ADAP: Transitie naar een klimaatbestendige provincie door landschap weerbaar te maken voor de klimaatverandering, zowel in de open ruimte als de bebouwde ruimte	57
OD_ADAP_1 Realiseren van een klimaatbestendig landschap via versterking van robuuste groen-blauwe netwerken in de open ruimte en een groen-blauwe dooradering tot in de meer intensief gebruikte ruimte	57
OD_ADAP_2 Realiseren van een veerkrachtig watersysteem	59
OD_ADAP_3 Stimuleren en faciliteren van klimaatadaptatiemaatregelen bij verschillende doelgroepen	62
OD_ADAP_4 Verhogen van de kennis rond klimaatadaptatie	63
TRANSVERSALE ACTIES	65
EEN GEÏNTEGREERD PROVINCIAAL KLIMAATBELEID	66
SD_TSV_1: Transversale integratie van het klimaatthema over alle beleidsdomeinen heen	66
OD_TSV_1.1 Verdere integratie van het klimaatthema binnen alle beleidsdomeinen op basis van screening, evaluatie en overleg	66
OD_TSV_1.2 Verdere integratie van het klimaatthema binnen alle beleidsdomeinen op basis van screening, evaluatie en overleg	67

PROVINCIE ALS AANJAGER VAN HOGERE OVERHEDEN	68
SD_TSV_2: Aanzetten van hogere overheden tot een ambitieus klimaatbeleid en het oplossen van knelpunten en barrières	68
OD_TSV_2.1 Communiseren van het lokaal klimaatbeleid, inclusief knelpunten, barrières en verwachtingen ten aanzien van de hogere overheid, zowel op beleidsvlak als financieel in de vorm van ondersteuningsmechanismen	68
OD_TSV_2.2 Stimuleren van samenwerking tussen lokale en hogere overheden (en partners op terrein)	69
PROVINCIE ALS COACH	70
SD_TSV_3: Stimuleren en ondersteunen van de gemeenten bij een geïntegreerd klimaatbeleid	70
OD_TSV_3.1 Ondersteunen van de gemeenten bij het uitwerken en de actualisering van hun gemeentelijk klimaatbeleid	70
OD_TSV_3.2 : Ondersteunen van de gemeenten bij het uitvoeren van hun lokaal klimaatbeleid	72
PROVINCIE ALS FACILITATOR	74
SD_TSV_4: Stimuleren en ondersteunen van actoren op het terrein bij het opzetten, uitvoeren en communiceren van klimaatacties	74
OD_TSV_4.1 Organiseren en faciliteren van netwerking en participatie rond klimaatwerking	74
OD_TSV_4.2 Ondersteuning van actoren bij het informeren, sensibiliseren en bereiken van verschillende doelgroepen rond het klimaatthema	75
OD_TSV_4.3 Financieel ondersteunen en zoeken naar bijkomende financiële middelen voor het uitvoeren van klimaatacties	77
PROVINCIE ALS VOORBEELD	78
SD_TSV_5: Zelf het goede voorbeeld geven en als provinciebestuur klimaatneutraal worden	78
OD_TSV_5.1 Uitwerken intern traject en -actieplan om op termijn klimaatneutraal te worden	78
OD_TSV_5.2 Uitvoering en communicatie van interne maatregelen in functie van klimaatneutraliteit	79
OVERZICHT DOELSTELLINGEN EN ACTIES	81

THEMATISCHE ACTIES

RUIMTELIJKE ORDENING ALS SLEUTELELEMENT

**SD_Transitie naar een ruimtelijke ordening gericht op een
klimaatneutrale en klimaatbestendige toekomst**

OD_RO_1 Stimuleren van kernversterking en ruimtelijke ontwikkelingen rond mobiliteitsassen en knooppunten

ACTIE_RO_1.1. Opname van een beleid rond kernversterking in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant

OMSCHRIJVING

Nabijheid en bereikbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen sturen door het opnemen van de volgende principes in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant:

- Opvangen demografische groei in de steden
- Opvangen groei in de goed uitgeruste kernen binnen de multimodale corridors
- Kwalitatieve kernversterking
- Selectieve verdichting en vernieuwing
- Tegengaan versnippering open ruimte

Uitvoering via ACTIES_RO_1.2 tot 1.7.

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: alle relevante diensten

Extern: Vlaamse overheid, diverse actoren en stakeholders

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, inwoners

TIJDSPAD

2019-2021

INDICATOR(EN)

Goedgekeurd Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant door provincieraad

ACTIE_RO_1.2. Doorwerking beleidslijnen kernversterking in advisering van gemeentelijke plannen

OMSCHRIJVING

Adviseren concrete plannen en projecten van gemeenten (decretaal verankerde rol deputatie) en hierin beleidslijnen rond kernversterking laten doorwerken. (bv. ruimtelijk uitvoeringsplannen (RUP'S), stedenbouwkundige verordeningen, stadsprojecten ...)

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Gemeenten

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

-

ACTIE_RO_1.3. Beleidslijnen rond kernversterking juridisch verankeren via stedenbouwkundige instrumenten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_RO_1.3.1 Pilootproject Halle-Vilvoorde

- Opmaak gebiedsgericht juridisch kader: kernversterking en verdichting in goed uitgeruste kernen binnen de multimodale corridors stimuleren door middel van stedenbouwkundige instrumenten en gebiedsgerichte aanvullingen voor regio-specifieke uitdagingen
- Uitrol in latere fase in arrondissement Leuven

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: dienst vergunningen, dienst wonen

Extern: Vlaamse overheid

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, burgers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Goedkeuring stedenbouwkundige instrumenten

ACTIE_RO_1.4. Ondersteunen van gemeenten bij kernversterkend beleid - Lokale Ruimte Trajecten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_RO_1.4.1 Opvolgen geselecteerde projecten rond kwalitatieve kernversterking in het kader van het raamcontract 'Lokale Ruimte Trajecten'

- Ondersteunen gemeenten in onderzoeksvragen rond kwalitatieve kernversterking door middel van een provinciaal raamcontract, met openstelling voor gemeenten en overname van de kosten voor bepaalde geselecteerde projecten. Voorbeelden van onderzoeksvragen die aan bod kunnen komen zijn:
 - Visieontwikkeling ruimtebehoefte wonen in kernen
 - Masterplan kernontwikkeling op basis van mobiliteit, beeldkwaliteit, erfgoed, voorzieningen ...
 - Ontwikkeling voor brownfield of stationsomgeving met planologische ruil
 - Herinrichting openbare ruimte
 - Strategie en instrumenten om ongewenste ontwikkelingen af te remmen
 - Verweving en verduurzaming lokale bedrijvigheid
- Opvolging geselecteerde projecten

Zie ook actie DUWOBO 1.1

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Dienst wonen

DOELGROEP

Gemeenten

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

Aantal geselecteerde en opgevolgde projecten rond kwalitatieve kernversterking van gemeenten

ACTIE_RO_1.5. Optimaliseren stationsomgevingen en andere openbaar vervoerknooppunten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_RO_1.5.1 Verdere uitvoering masterplan stationsomgeving Diest

SA_RO_1.5.2. Verdere uitvoering masterplan stationsomgeving Haacht

SA_RO_1.5.3. Opmaak RUP (Ruimtelijk uitvoeringsplan) stationsomgeving Vilvoorde in uitvoering van masterplan (cat-site)

SA_RO_1.5.4. Uitbouw mobipunten

- Optimalisatie van bestaande verkeers- en vervoersinfrastructuur
- Verbeteren ruimtelijke condities voor het collectief vervoer en de organisatie van vervoers-genererende activiteiten
- Stations en hun directe omgeving verder uitbouwen met prioritaire aandacht voor de multimodale bereikbaarheid, de vlotte overstapmogelijkheden tussen de diverse modi en het comfort van de gebruikers van de diverse modi

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: dienst mobiliteit

Extern: betrokken gemeenten, De Lijn/NMBS/Infrabel, Vlaamse overheid (Agentschap Wegen en Verkeer)

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

- Definitief RUP stationsomgeving Vilvoorde
- Aantal gerealiseerde mobipunten

ACTIE_RO_1.6. Realisatiegerichte gebiedswerking met focus op kernversterking

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_RO_1.6.1. Strategisch project Regionet Leuven: versterking kernen rond knooppunten openbaar vervoer

- Zet in op:
 - Koppeling van ruimtelijke ontwikkelingen aan duurzaam vervoer: opvang van nieuwe ontwikkelingen in de steden en in dichte kernen rond knooppunten op multimodale vervoersassen
 - Hoogwaardige openbaar vervoer en fietssnelwegen als ruggraat en drijvende kracht van de regionale ontwikkeling
 - Goed uitgeruste knooppunten of 'mobipunten' om een optimaal vervoersnetwerk uit te bouwen (zie ook actie MOB_4.3.)
- Concrete projecten: focus op 3 hoogwaardige openbaar vervoer assen en de stadsregio Leuven:
 - As Leuven-Diest: Diest, Bekkevoort, Tielt-Winge, Lubbeek, Leuven
 - As Leuven-Zaventem-Brussel: Leuven, Herent, Kortenbergh, Zaventem, Brussel
 - As Leuven-Tervuren-Brussel: Leuven, Bertem, Tervuren, Brussel (of Kraainem)
 - Stadsregio Leuven: Leuven, Rotselaar, Holsbeek, Lubbeek, Bierbeek, Oud-Heverlee, Bertem, Herent

SA_RO_1.6.2. Strategisch project Getestreek: versterking kernen binnen landelijke open ruimte

- Zet in op de ontwikkeling van een strategie voor het behoud en de verdere ontwikkeling van leefbare dorpskernen

- Nood aan lokale voorzieningen, een duurzame mobiliteit en het vermijden van verdere ruimtelijke versnippering staan centraal
- Via quick-wins en pilootprojecten werken aan concrete realisaties.

SA_RO_1.6.3. Strategisch project Horizon+: versterking kernen rond het Zoniënwoud

- Zet in op de uitbouw van de poorten tot het Zoniënwoud als hefboom voor kernversterking:
 - Streeft naar selectieve verdichting en het samensporen van kwalitatieve kernversterking met de uitbouw van een robuust samenhangend openruimte netwerk
 - Streeft naar een differentiatie van het woonaanbod in functie van de connectiviteit met het Zoniënwoud en kernversterking.
- Concrete projecten rond:
 - Poorten naar het Zoniënwoud vanuit Jezus-Eik (Overijse), vanuit Groenendaal (Hoeilaart), vanuit Middenhut (Sint-Genesius-Rode), vanuit Tervuren
 - Stationsomgeving Groenendaal
 - Dorpskernvernieuwing Eizer

SA_RO_1.6.4. Strategisch project Opgewekt Pajottenland: versterking kernen binnen landelijke open ruimte

- Zet in op:
 - Hernieuwbare energie als hefboom om naast klimaatneutraliteit ook te werken aan kernversterking en klimaat-adaptieve open ruimte
 - Verbetering van de leefbaarheid in de dorpen

- Concrete projecten: worden nog verder gedefinieerd op basis van visie

SA_RO_1.6.5 Strategisch project Zennevallei: versterking kernen binnen corridor voor openbaar vervoer

- Zet in op:
 - Optimaliseren en opwaarderen van verouderde infrastructuur en woon -en werkomgevingen in de Zennevallei ten zuiden van Brussel
 - Ontwikkelen van een visie op de ruimtelijke en infrastructurele uitbouw van de GEN-stations (Gewestelijk ExpresNet) als volwaardige en op maat ontwikkelde multimodale stationsomgevingen en verknoping en aantakkingen met het fiets-GEN en functioneel fietsroutenetwerk
- Concrete projecten:
 - Stationsomgeving Lot
 - Zennepad en Zuunpad

SA_RO_1.6.6 Strategisch project Vilvoorde-Machelen: versterken stedelijk gebied

- Zet in op :
 - Optimaliseren en opwaarderen van verouderde infrastructuur en woon-en werkomgevingen in de Zennevallei ten noorden van Brussel
 - Ontwikkelen van een visie op de ruimtelijke en infrastructurele uitbouw van de achterzijde van de stationsomgeving van Vilvoorde (cat-site) en de realisatie van de halte Kerklaan

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: relevante betrokken diensten: dienst mobiliteit, wonen, Extern: economie, leefmilieu, waterlopen

SA_RO_1.6.1. SP Regionet Leuven

- 30 gemeenten van het arrondissement Leuven en 7 gemeenten uit het arrondissement Halle-Vilvoorde (Kraainem, Wezembeek-Oppeem, Zaventem, Kampenhout, Steenokkerzeel, Overijse en Hoeilaart)
- Interleuven, Vlaams Gewest (Departement Omgeving), Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), Vervoerregioraad, De Lijn, NMBS, Vlaams-Bouwmeester, Brussels-Hoofdstedelijk Gewest, MIVB, diverse regionale stakeholders

SA_RO_1.6.2. SP Getestreek

- Gemeenten Linter, Hoegaarden, Landen, Zoutleeuw, Tienen en Geetbets
- Regionaal Landschap Zuid Hageland, LEADER Hageland+, VMM (bekkencoördinator Demer), Boerenbond

SA_RO_1.6.3. SP Horizon+

- Gemeenten Overijse, Hoeilaart, Sint-Genesius-Rode en Tervuren
- Natuurinvest , Agentschap Natuur en Bos, Regionaal Landschap Dijleland

SA_RO_1.6.4 SP Pajottenland

- Gemeenten Bever, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Pepingen, Roosdaal, Liedekerke, Sint-Pieters-Leeuw en stad Halle
- Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei vzw, Pajopower vzw

SA_RO_1.6.5 SP Zennevallei

- Gemeenten Drogenbos, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel, stad Halle
- Regionaal Landschap Pajottenland en Zennevallei vzw, VOKA, VMM, Felixart-museum, burgerbewegingen

SA_RO_1.6.6 SP Vilvoorde-Machelen

- Gemeente Machelen, Stad Vilvoorde
- Vlaams Gewest (Departement Omgeving, dep MOW, AWW, OVAM, VLAIO (Vlaams Agentschap Innovatief Ondernemen))

TIJDSPAD

SA_RO_1.6.1: SP regionet: 2015-2022

SA_RO_1.6.2: SP Getestreek: 2017-2020

SA_RO_1.6.3 SP Horizon+ : 2019-2022

SA_RO_1.6.4 SP Pajottenland: 2018-2021

SA_RO_1.6.5 SP Zennevallei: 2019-2022

SA_RO_1.6.6 SP Vilvoorde-Machelen: 2019-2022

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

ACTIE_RO_1.7. Optimaliseren en versterken mobiliteitsassen (hoog-dynamische corridors)

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

Verder inzetten op de optimalisatie en het vervolledigen van het hoogwaardig netwerk van hoogwaardig openbaar vervoer (HOV-netwerk) en het fietsnetwerk binnen de hoog-dynamische mobiliteitsassen in de regio en onderzoek naar nieuwe ontwikkelingen binnen dit HOV-netwerk

SA_RO_1.7.1 Pilootproject binnen Strategisch Project Regionet Leuven - zie actie SA_RO_1.6.1

SA_RO_1.7.2 Pilootproject binnen Strategisch Project Zennevallei - zie actie SA_RO_1.6.5

SA_RO_1.7.3 Pilootproject binnen Territoriaal Ontwikkelingsprogramma TOP Noordrand - zie actie SA_RO_2.5.3

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Diverse partners binnen de strategische projecten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal pilootprojecten

OD_RO_2 Optimalisatie en intensifiëring van de bestaande bebouwde ruimte

ACTIE_RO_2.1. Opname beleid rond verhogen ruimtelijk rendement in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant

OMSCHRIJVING

Opnemen van volgende principes in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant:

- Verweving en meervoudig ruimtegebruik
- Tijdelijk ruimtegebruik en ruimtelijke transformatie
- Afbouw van bijkomend ruimtebeslag
- Selectieve verdichting en vernieuwing
- Gedeelde voorzieningen
- Woningdelen
- Optimale benutting bestaande bedrijfsruimte volgens draagkracht omgeving
- Duurzame detailhandelsclusters

Uitvoering via ACTIES_RO_2.2 tot 2.5.

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: alle relevante diensten

Extern: Vlaamse overheid, diverse actoren en stakeholders

DOELGROEPEN

Gemeenten, inwoners

TIJDSPAD

2019-2021

INDICATOR

Goedgekeurd Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant door provincieraad

ACTIE_RO_2.2. Doorwerking beleidslijnen rond ruimtelijk rendement in advisering van gemeentelijke plannen

OMSCHRIJVING

Adviseren concrete plannen en projecten van gemeenten (decretaal verankerde rol deputatie) en hierin beleidslijnen rond ruimtelijk rendement laten doorwerken

(bv. ruimtelijk uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige verordeningen, stadsprojecten ...)

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

-

ACTIE_RO_2.3. Beleidslijnen rond ruimtelijk rendement juridisch verankeren

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_RO_2.3.1. Pilotproject Halle-Vilvoorde

- Opmaak gebiedsgericht juridisch kader:
 - Onderzoeken hoe via provinciale stedenbouwkundige instrumenten ruimtelijk rendement en meervoudig ruimtegebruik gestimuleerd en juridisch verankerd kan worden (locatieafhankelijk)
 - Bv. woningdelen/wonen-in-meervoud, zorgwonen
- Uitrol in latere fase in arrondissement Leuven

Zie SA_RO_1.3.1.

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: dienst wonen, dienst economie, dienst vergunningen

Extern: Vlaamse overheid

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Goedkeuring stedenbouwkundige instrumenten

ACTIE_RO_2.4. Optimaliseren en opwaarderen bestaande bedrijvenzones

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

Uitvoering van de afspraken in het kader van de Ruimtelijke Economische Agenda

Optimalisatietrajecten voor bestaande bedrijvenzones

SA_RO_2.4.1. Aarschot-Nieuwland

Cofinanciering heraanleg openbaar domein in uitvoering van ruimtelijke visie

SA_RO_2.4.2. Zaventem-Zuid

Cofinanciering heraanleg openbaar domein in uitvoering van ruimtelijke visie

SA_RO_2.4.3. Kampenhout-Sas

Cofinanciering voor verbetering ontsluiting

SA_RO_2.4.4. Site Bomaco

Opmaak RUP

SA_RO_2.4.5. Bedrijvenzone Buda

Optimalisatietraject

TREKKER

- SA_RO_2.4.1. , 2.4.2 en 2.4.3.: dienst economie
- SA_RO_2.4.4. en SA_RO_2.4.5.: dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: POM

Extern: Interleuven, Haviland, Resoc, Voka

DOELGROEP(EN)

Betrokken gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

ACTIE_RO_2.5. Realisatiegerichte gebiedswerking met focus op ruimtelijk rendement

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

Verder inzetten op strategische projecten in samenwerking met verschillende partners, waarbij de provincie een rol als coördinator / regiomanager opneemt en er vanuit een visie wordt gewerkt aan concrete realisaties rond ruimtelijk rendement op het terrein.

SA_RO_2.5.1. Strategisch Project Regionet Leuven: optimalisatie economische ruimte rond knooppunten openbaar vervoer - Zie SA_RO_1.6.1.

SA_RO_2.5.2. Strategisch Project Zennevallei: optimalisatie bedrijvenzones zuidelijke Zennevallei Zie SA_RO_1.6.5.

- Verhogen van het ruimtelijk rendement door het optimaliseren van bestaande bedrijventerreinen.
- Focus op een beter ruimtegebruik, een duurzame ontwikkeling (waterbeheer, biodiversiteit, energie) en samenwerkingsverbanden tussen bedrijven onderling en met overheden.
- Concrete projecten:
 - Stationsomgeving Lot
 - Bedrijvenzone Laekebeek
 - Bedrijvenzone 3 Fonteinen
 - Bedrijvenzonecluster Lot-Zuid
 - Reconversiezone Catala-site

SA_RO_2.5.3. Territoriaal Ontwikkelingsprogramma (TOP) Noordrand : optimalisatie bedrijvenzones noordelijke Zennevallei

- Territoriaal Ontwikkelingsprogramma TOP:
 - Nieuw instrument in het ruimtelijk ontwikkelingsbeleid

- Kadert in de vernieuwing van het plansysteem naar aanleiding van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling van het Brussels Gewest.
- TOP voor de Noordrand omvat vijf gezamenlijke werven:
 - Masterplan en herbestemming voor de oude Navo-site in Evere
 - Werk maken van gewestgrensoverschrijdend groen netwerk
 - Aantrekkelijk maken van de verouderde BUDA-site
 - Ontwikkelen van de strategische knooppuntenlocaties
 - Een gedeelde visie voor de as E40/Leuvensesteenweg

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

- Zie SA_RO_1.6.1. en 1.6.5
- SA_RO_2.5.3. TOP-Noordrand: Ruimte Vlaanderen, OVAM, Brussels Hoofdstedelijk gewest

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_RO_3 De onbebouwde ruimte als productief landschap vrijwaren voor zijn essentiële functies

ACTIE_RO_3.1. Opname beleid rond robuuste groen-blauwe netwerken en een groen-blauwe dooradering en vrijwaren onbebouwde ruimte in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant

OMSCHRIJVING

Opnemen van volgende principes in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant:

- Robuust openruimtenetwerk als zachte ruggengraat voor ruimtelijk ontwikkelingen
- Groenblauwe dooradering van het grondgebied
- Vrijwaren van landbouwgebieden
- Versterken en verbinden grote natuurgehelen

Uitvoering via ACTIES_RO_3.2 tot 3.5.

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: alle relevante diensten

Extern: Vlaamse overheid, diverse actoren en stakeholders

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, inwoners

TIJDSPAD

2019-2021

INDICATOR(EN)

Goedgekeurd Provinciaal Beleidsplan Ruimte door provincieraad

ACTIE_RO_3.2. Doorwerking beleidslijnen robuuste groen-blauwe netwerken en een groen-blauwe dooradering in advisering van gemeentelijke plannen

OMSCHRIJVING

Adviseren concrete plannen en projecten van gemeenten (decretaal verankerde rol deputatie) en hierin beleidslijnen rond robuust groen-blauwe netwerken en groen-blauwe dooradering laten doorwerken

(bv. ruimtelijk uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige verordeningen, stadsprojecten ...)

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

-

ACTIE_RO_3.3. Ondersteunen van gemeenten bij open ruimtebeleid - Lokale Open Ruimte Trajecten -

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_RO_3.3.1 Organiseren open oproep en opvolgen geselecteerde projecten

- Organisatie open oproep
- Ondersteunen gemeenten in onderzoeksvragen rond robuust groen-blauwe netwerken en groen-blauwe dooradering via een provinciaal raamcontract en overname kosten bij geselecteerde projecten

Zie Actie RO_1.4

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: dienst leefmilieu, andere relevante diensten

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal geselecteerde en opgevolgde projecten rond open ruimte beleid van gemeenten

ACTIE_RO_3.4. Onderzoek naar instrumenten om ontrabend beleid te voeren ten aanzien van het minder goed gelegen juridisch aanbod aan bouwpercelen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_RO_3.4.1. Piloot Halle-Vilvoorde

- Opmaak gebiedsgericht juridisch kader: onderzoek naar mogelijkheden/instrumenten (decreet Landinrichting, verhandelbare ontwikkelingsrechten, verordeningen ...) en uitwerken concrete cases
- Uitrol in latere fase in arrondissement Leuven

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: dienst wonen, dienst vergunningen

Extern: Vlaamse Overheid

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, burgers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Goedkeuring stedenbouwkundige instrumenten

ACTIE_RO_3.5. Realisatiegerichte gebiedswerking met focus op robuust groen-blaauwe netwerken en groenblauwe dooradering

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

Verder inzetten op strategische projecten in samenwerking met verschillende partners, waarbij de provincie een rol als coördinator / regiomanager opneemt en er vanuit een visie wordt gewerkt aan concrete realisaties rond robuust groen-blaauwe netwerken en groenblauwe dooradering op het terrein.

SA_RO_3.5.1. Strategisch project Getestreek: versterken Gete- en Velpevallei en groenblauwe dooradering

Zet in op de ontwikkeling van een visie voor de streek rond:

- Vrijwaren van landbouw en streven naar verwevenheid van landbouw met andere functies
- Versterken van de natuurlijke structuur
- Behouden en herstellen van het waterbergend vermogen van de riviervallei
- Verder uitbouwen van recreatieve en functionele verbindingen
- Uitwerken van een strategie voor het behoud en de verdere ontwikkeling van leefbare dorpskernen

Zie SA_RO_1.6.2

SA_RO_3.5.2 Strategisch project Horizon+: versterken Zoniënwoud + groenblauwe dooradering

- Zet in op de realisatie van een robuust en samenhangend openruimtenetwerk in de regio van het Zoniënwoud:
 - Door de uitbouw van de poorten tot het Zoniënwoud
 - Door het realiseren van open ruimteverbindingen tussen het Zoniënwoud en het blauwgroene netwerk van de Molenbeek, de IJse en de Voer, als dragers van een robuust samenhangend open ruimte netwerk waarbinnen recreatief medegebruik en andere ecosysteemdiensten ingebed worden.
- Concrete projecten rond:
 - Poorten naar het Zoniënwoud vanuit Jezus-Eik (Overijse), vanuit Groenendaal (Hoeilaart), vanuit Middenhut (Sint-Genesius-Rode), vanuit Tervuren

Zie SA_RO_1.6.3

SA_RO_3.5.3 Strategisch project Opgewekt Pajottenland: groenblauwe dooradering in de kernen

- Zet in op:
 - Hernieuwbare energie als hefboom om naast klimaatneutraliteit ook te werken aan kernversterking en klimaatadaptieve open ruimte
 - Versterking van de open ruimte door landschapszorg
- Concrete projecten: worden nog verder gedefinieerd op basis van visie

Zie SA_RO_1.6.4

SA_RO_3.5.4 Strategisch project Zennevallei: versterken zuidelijke Zennevallei en groenblauwe dooradering

- Zet in op:
 - Het ontwikkelen van een strategische ruimtelijke en integrale visie voor het watersysteem van de Zennevallei.
 - Het heropwaarderen van de Zennevallei en het uitwerken van mogelijkheden die bijdragen tot een oplossing voor de overstromingsproblematiek
- Concrete projecten:
 - Vallei van de Zennebeemden
 - Groenzones (Hoge Paal, Rusthuis Zilverlinde, Wildersportcomplex en omgeving, Buitenplas, Schooltuin Sint-Lutgardis Zuun, Boomgaardwijk, Begraafplaats Drogenbos & omgeving)
 - Zennepad en Zuunpad
 - Parkzone Frankveld

Zie SA_RO_1.6.5

SA_RO_3.5.5. Strategisch project Vilvoorde-Machelen: reconversie met ruimte voor groen en water

Zie actie SA_RO_1.6.6

SA_RO_3.5.6 TOP Noordrand: werf groene linken

Zet in op:

- Regionale visievorming rond de ontwikkeling van een samenhangend en robuust open ruimte-netwerk
- Stedelijk verdichtte programma's en open ruimte beter op elkaar afstemmen en verbinden om zo winsten te boeken in energie- en grondgebruik, natuurlijke rijkdommen, luchtkwaliteit, ecosysteemdiensten en biodiversiteit

Zie actie SA_RO_2.5.3

SA_RO_3.5.7. Strategisch project Erembald-Kravaal: versterken Kravaalbos en stadsrandsbos Asse en groenblauwe dooradering

Zet in op:

- Verbetering ruimtelijke kwaliteit en beleevingswaarde
- Thema's landschappelijke structuur, natuurwaarden, integraal waterbeheer, landbouwstructuur en landbouwverbreding

SA_RO_3.5.8. Interbestuurlijk overleg Demer en Laak: versterken Demer-en Laakvallei en groenblauwe dooradering

Uitvoering Integrale Visie Demer en Laak 2016:

- Herinrichting Demervallei om de veiligheid tegen overstromingen te garanderen en natuurlijke en landschappelijke kenmerken van de rivier en zijn vallei te herstellen en te versterken
- Toeristisch-recreatieve ontwikkeling op een duurzame manier bevorderen en landbouw-activiteiten en socio-economische ontwikkelingen integreren en afstemmen

TREKKER

- SA_RO_3.5.1. tot SA_RO_3.5.6 dienst ruimtelijke planning
- SA_RO_3.5.7.dienst leefmilieu
- SA_RO_3.4.8 dienst toerisme

PARTNERS

Intern: dienst waterlopen (Waterlandschap, SP Gete, Zenne, IBO Demer en Laak) , dienst leefmilieu, dienst land- en tuinbouw

Extern: diverse partners in de strategische projecten

Zie SA_RO_ 1.6.2., 1.6.3., 1.6.4., 1.6.5., 1.6.6., 2.5.3

- SA_RO_3.5.7. SP Erembald-Kravaal:
 - Gemeenten Affligem, Asse, Opwijk, (Aalst)
 - Regionale landschappen Groene Corridor, Pajottenland & Zennevallei, prov. Oost-Vlaanderen
- SA_RO_3.5.8. Interbestuurlijk overleg Demer en Laak:
 - Gemeenten Aarschot, Begijnendijk, Diest, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tremelo
 - Regionaal Landschap Noord-Hageland vzw, ANB, Vlaamse Waterweg

TIJDSPAD

Zie SA_RO_ 1.6.2., 1.6.3., 1.6.4., 1.6.5., 1.6.6., 2.5.3

SA_RO_3.5.7. SP Erembald-Kravaal: 2017-2020

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_RO_4 Ontwikkelen van ruimte voor hernieuwbare energie

ACTIE_RO_4.1. Opname beleid rond hernieuwbare energie in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant

OMSCHRIJVING

Opnemen van volgende principes in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant:

- Minder energiebehoefte door nabijheid en bereikbaarheid
- Ruimte voor hernieuwbare energieproductie
- Buffering en uitwisseling van energie

Uitvoering via actie RO_4.2-4.3

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Intern: alle relevante diensten

Extern: Vlaamse overheid, diverse actoren en stakeholders

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, inwoners

TIJDSPAD

2019-2021

INDICATOR(EN)

Goedgekeurd Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant door provincieraad

ACTIE_RO_4.2. Doorwerking beleidslijnen hernieuwbare energie in advisering van gemeentelijke plannen

OMSCHRIJVING

Adviseren concrete plannen en projecten van gemeenten (decretaal verankerde rol deputatie) en hierin beleidslijnen rond hernieuwbare energie laten doorwerken

(bv. ruimtelijk uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige verordeningen, stadsprojecten ...)

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

-

ACTIE_RO_4.3. Systematisch aandacht voor hernieuwbare energie in provinciale projecten

OMSCHRIJVING

SA_RO_4.3.1 Strategisch project Opgewekt Pajottenland: hernieuwbare energie als hefboom *Zie SA_RO_1.6.4.*

SA_RO_4.3.2 Aandacht voor hernieuwbare energie in strategische projecten en optimalisatie bedrijvenzones

Zie ook andere projecten waar hernieuwbare energie aan bod komt, o.a.:

- SP Zennevallei (*zie SA_RO_1.6.5.*)
- SP Gete (*zie SA_RO_1.6.2.*)
- Bedrijvenzone Buda (*zie SA_RO_2.4.5.*)

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Partners projecten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

HERNIEUWBARE ENERGIE

SD_HE: Transitie naar een maximaal zelfvoorzienend energiesysteem op basis van hernieuwbare energie

OD_HE_1 Stimuleren van de evolutie naar een optimale hernieuwbare energiemix

ACTIE_HE_1.1. Uitwerken en uitvoeren van een provinciaal warmtebeleid

OMSCHRIJVING

SA_HE_1.1.1 Ondersteuning project 'Warmtewende'

Financiële en logistieke ondersteuning van het project warmtewende van ODE Vlaanderen, BBL en VVSG in het kader van het provinciaal subsidiereglement voor duurzame milieu -en klimaatprojecten (zie actie T.S.V._4.3.1.)

- Opmaak van een warmtezoneringsplan en warmtebeleidsplan voor 3 geselecteerde pilotgemeenten: Asse, Dilbeek en Tienen
- Oprichting lerend netwerk voor gemeenten

SA_HE_1.1.2 Raamcontract ter ondersteuning van het warmtebeleid

- Raamcontract voor het uitvoeren van warmtenetscreenings, met mogelijke verruiming tot warmtezonerings- en warmtebeleidsplannen
- Inzetten voor eigen provinciale projecten, met openstelling voor gemeenten

TREKKER

- SA_HE_1.1.1.: dienst leefmilieu
- SA_HE_1.1.2.: dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

SA_HE_1.1.1.: ODE Vlaanderen, VVSG, BBL

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

- SA_HE_1.1.1.: 2018-2020
- SA_HE_1.1.2.: 2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal warmtezonerings- en warmtebeleidsplannen
- Aantal warmtenetscreenings

ACTIE_HE_1.2. Opstarten of ondersteunen van pilotprojecten in het kader van een optimale hernieuwbare energiemix

OMSCHRIJVING

SA_HE_1.2.1. Projecten op provinciale sites en domeinen als hefboom voor een werking rond hernieuwbare energie en klimaat in hun ruimere omgeving

Zie SA_TSV_ 5.2.1.

SA_HE_1.2.2. Pilotprojecten hernieuwbare energie binnen Strategisch Project Opgewekt Pajottenland

Zie SA_RO_ 1.6.4. en 4.2.1.

SA_HE_1.2.3. Pilotprojecten op bedrijventerreinen

Zie SA_ECON_2.1.3. Interreg-project Smart Energy Link (SEL) rond smart grids

Zie SA_ECON_2.2.4. ROLECS'-project (Roll-out of Local Energy Communities) met Vlaamse Staak in Opwijk en bedrijventerrein Haasrode als Living Labs

Zie SA_ECON_3.1.3. Interregproject REGenergy (Renawable Energy Regions) met proeftuinsite in het Green Energy Park in Zellik (Asse)

SA_HE_1.2.4. Financiële ondersteuning van pilotprojecten in het kader van de optimale hernieuwbare energiemix via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten (zie actie T.S.V._4.3.1.)

Project 'BAT2Portal'(2019-2021)

- Project van Think!E : onderzoek naar de mogelijkheden van buurtbatterijen, als bijdrage aan de verdere elektrificatie van het energiesysteem en het faciliteren van meer lokale hernieuwbare energie, meer elektrische wagens en meer warmtepompen
- 2 concrete cases: in het researchpark Zellik, Asse en in een residentiële buurt in Oud-Heverlee
- Doel is antwoord bieden op onduidelijkheid in het wettelijk kader en in te spelen op de nood aan informatie op maat bij de betrokkenen

ken diensten bij goedkeuring van een project voor effectieve realisatie

TREKKER

- SA_HE_1.2.1. dienst gebouwen
- SA_HE_1.2.2. dienst ruimtelijke planning
- SA_HE_1.2.3. dienst economie/POM
- SA_HE_1.2.4. dienst leefmilieu

PARTNERS/DOELGROEPEN

Intern: dienst facilitair beheer, domeinen en instellingen

Extern: partners strategisch project Pajottenland, departement omgeving, VEB, gespecialiseerde bureau's, gemeenten, energie(burger)coöperaties, projectontwikkelaars

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

voortgangsrapportering

ACTIE_HE_1.3. Stimuleren coöperatieve hernieuwbare energietransities

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_HE_1.3.1. Ondersteuning project 'LICHT Vlaams-Brabant' (Lokaal Initiatief voor een Coöperatief Hernieuwbare Transitie)

Financiële en logistieke ondersteuning van het project 'LICHT Vlaams-Brabant' van Ecolife, Ecopower en LICHT Leuven, in het kader van het provinciaal subsidiereglement voor duurzame milieu- en klimaatprojecten (*actie T.S.V._4.3.1.*)

- Burgers in LICHT-groepen samenbrengen rond niet-particuliere collectieve duurzame energie projecten, om zo de energietransitie in hun omgeving te versnellen.
- Financiering van deze energieprojecten via rechtstreekse burgerparticipatie
- Begeleiding van (inter)gemeentelijke LICHT-groepen, die kunnen uitgroeien tot nieuwe energiecoöperaties van burgers of aansluiten bij bestaande energiecoöperaties
- In samenwerking met gemeenten

SA_HE_1.3.2 Uitvoering Europees Interreg Project RHED-COOP: 'Renovatie en Hernieuwbare EnergieDiensten via COOPeraties' Zie SA_DUWOBO_2.2.2. en 3.1.5

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning, dienst wonen

Extern: Ecolife, Ecopower, LICHT Leuven, energie(burger)coöperaties, REScoop, verenigingen, gemeenten

DOELGROEP(EN)

Energie(burger)coöperaties, burgers, gemeenten

TIJDSPAD

- Klimaatproject LICHT Vlaams-Brabant 2018-2020
- Europees Interreg-project Rhedcoop: 2020-2021

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

ACTIE_HE_1.4. Kennisopbouw en -uitwisseling over hernieuwbare energie

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_HE_1.4.1 Monitoring en opvolging van de hernieuwbare energieproductie

SA_HE_1.4.2. Kennis van hernieuwbare energie opbouwen, verspreiden en delen met lokale besturen

SA_HE_1.4.3 Verdere uitbouw van de werkgroep hernieuwbare energie:

- Uitwisseling en taakverdeling tussen diensten
- Opzetten samenwerking
- Adviserende rol

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst data & analyse, dienst ruimtelijke planning, dienst economie, POM, dienst land-en tuinbouw, dienst gebouwen, dienst Europa

DOELGROEP(EN)

Extern: VEA, VITO, Departement omgeving

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Evolutie hoeveelheid opgewekte hernieuwbare energie

OD_HE_2 Stimuleren van toepassing van zonne-energie

ACTIE_HE_2.1. Informeren en sensibiliseren rond zonne-energie

OMSCHRIJVING

SA_HE_2.1.1. Advies voor particulieren en gemeenten rond de toepassing van zonne-energie via het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen

Zie actie DUWOBO_2.1.2. en 3.1.

SA_HE_2.1.2. Informeren en sensibiliseren van inwoners rond zonne-energie

O.a. communicatieve ondersteuning van gemeenten bij het organiseren van informatieavonden voor particulieren over zonne-energie (i.s.m. Fluvius)

Zie actie DUWOBO_2.1.

SA_HE_2.1.3. Organisatie van informatiesessies/vormingen voor bedrijven rond de toepassing van zonne-energie

- Informeren over regelgeving, marktontwikkelingen en steunmaatregelen en mogelijke toepassingen door bedrijven
- I.s.m. VOKA (miK)

Zie actie ECON_1.1.1. en 4.1.2.

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Gemeenten, ODE Vlaanderen, Fluvius, sectorvereniging PV Vlaanderen

DOELGROEP(EN)

Inwoners, gemeenten, bedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal adviezen rond pv-installaties

ACTIE_HE_2.2. Samenwerking met kwalitatieve en lokale installateurs voor het plaatsen van PV-installaties

OMSCHRIJVING

SA_HE_2.2.1. Inhoudelijke en technische ondersteuning door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen bij de selectie en het aanleggen van pools van lokale en kwalitatieve aannemers en installateurs

Inhoudelijke en technische ondersteuning door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen bij de selectie en het aanleggen van pools van lokale en kwalitatieve aannemers en installateurs

- Om in te schakelen voor lokale renovatieprojecten (toeleiding via renovatieadvies -of begeleiding)
- Om eventueel in te schakelen in lokale groepsaankopen (op basis van evaluatie groepsaankopen)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Gemeenten, Fluvius, sectorvereniging PV installateurs, bouwfederaties, intermediären

DOELGROEP(EN)

Inwoners, gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal deelnemende kwalitatieve installateurs van PV-installaties

OD_HE_3 Stimuleren van toepassing van windenergie

ACTIE_HE_3.1. Onderzoek en overleg i.v.m. windenergie

OMSCHRIJVING

SA_HE_3.1.1. : Strategisch Project Opgewekt Pajottenland: gebiedsgericht uitwerken van de energiekansen voor windenergie

Zie SA_RO_ 1.6.4. en 4.2.1.

TREKKER

Dienst ruimtelijke planning

PARTNERS

Zie SA_RO_ 1.6.4.

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

ACTIE_HE_3.2. Informeren rond windenergie

OMSCHRIJVING

- Informeren van gemeenten, burgers en andere actoren over de mogelijkheden van windenergie en participatiemodellen
- Verspreiden van goede voorbeelden

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Energiecoöperaties, RESCOOP, middenveldorganisaties, intermediairen

DOELGROEP(EN)

Burgers, gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_HE_4 Stimuleren van toepassing van bio-energie

ACTIE_HE_4.1. Informeren en sensibiliseren rond het gebruik van biomassa voor energietoepassingen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_HE_4.1.1. Informeren van landbouwers over de mogelijkheden van biomassa en biogas voor energietoepassingen

Via platform Enerpedia: kennisopbouw, communicatie, workshops, open energiedagen

Zie actie LB_1.1.

TREKKER

Dienst land- en tuinbouw, EVA vzw Herent

PARTNER(S)

Extern: landbouworganisaties, innovatiesteunpunt Boerenbond, Eco2 en regionale landschappen

DOELGROEP(EN)

Land- en tuinbouwers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

ACTIE_HE_4.2. Uitvoering of ondersteuning pilootprojecten rond gebruik van biomassa voor energietoepassingen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_HE_4.2.1. Strategisch Project Opgewekt Pajottenland: gebiedsgericht uitwerken van de energiekansen voor biomassa

SA_HE_4.2.2. Pilootproject Proefcentrum Pamel

Installatie en gebruik biomassaverbrander en opstart van een netwerk voor lokale houtsnippers

Zie actie LB_1.1.

TREKKER

- SA_HE_4.2.1.: dienst ruimtelijke planning
- SA_HE_4.2.2. dienst land- en tuinbouw

PARTNER(S)

Dienst gebouwen

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_HE_5 Stimuleren van de toepassing van geothermie

ACTIE_HE_5.1. Informeren en sensibiliseren rond warmtepompen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_HE_5.1.1. Informeren, sensibiliseren en adviseren van inwoners rond warmtepompen

- Ondersteuning van gemeenten bij het organiseren van informatieavonden over warmtepompen (via het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen i.s.m. Fluvius)

Zie actie DUWOBO_2.1.

- Advies via het Provinciale Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen

Zie actie DUWOBO_2.1.

SA_HE_5.1.2. Advies voor gemeenten rond de toepassing van warmtepompen

- Advisering van gemeenten via het Steunpunt Duurzaam Bouwen

Zie actie DUWOBO_3.1.

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Gemeenten, ODE Vlaanderen, Fluvius, warmtepompplatform, gespecialiseerde organisaties

DOELGROEPEN

Gemeenten, inwoners

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal deelnemers aan informatiesessies/vormingen
- Aantal adviezen over warmtepompen aan particulieren

ACTIE_HE_5.2.: Samenwerking met kwalitatieve en lokale installateurs voor het plaatsen van warmtepompen

OMSCHRIJVING

Inhoudelijke en technische ondersteuning door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen bij de selectie en het aanleggen van pools van lokale en kwalitatieve aannemers en installateurs

- Om in te schakelen voor lokale renovatieprojecten (toeleiding via renovatieadvies of -begeleiding)
- Om eventueel in te schakelen in lokale groepsaankopen (op basis van evaluatie groepsaankopen)

Zie SA_DUWOBO_2.6.1

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Gemeenten, Fluvius, warmtepompplatform, bouwfederaties, intermediären

DOELGROEP(EN)

Inwoners, gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal deelnemende kwalitatieve installateurs van warmtepompen

OD_HE_6 Ondersteunen en bevorderen van warmtenetten

ACTIE_HE_6.1. Warmtenetten leren kennen, promoten en ondersteunen (o.a. lopend raamcontract)

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_HE_6.1.1. Raamcontract voor het opstellen van oriënterende warmtenetscreenings

- Vernieuwen lopend raamcontract warmtenetten (onderzoek naar haalbaarheid warmtenetten), inclusief juridische begeleiding (koppeling met actie rond warmtebeleid)
- Onderzoek meer focus geven door koppeling aan lopende projecten ruimtelijke planning

Zie ook SA_HE_1.1.2.

SA_HE_6.1.2. Informeren en sensibiliseren gemeenten rond warmtenetten

Via informatiesessies en terreinbezoeken

TREKKER

- SA_HE_6.1.1. dienst ruimtelijke planning
- SA_HE_6.1.2. dienst leefmilieu

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Intern: dienst leefmilieu, dienst economie

Extern: gemeenten, Warmtenet Vlaanderen (ODE Vlaanderen), VVSG, BBL, Fluvius, Aquafin, VEA

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal opgestarte warmtenetscreenings

DUURZAAM EN ENERGIEZUINIG WONEN EN BOUWEN

SD_DUWOBO: Daling van de CO₂-uitstoot van gebouwen door een transitie naar duurzaam en energiezuinig wonen en bouwen

OD_DUWOBO_1 Stimuleren van kleiner en compacter wonen en van nieuwe woonvormen door optimalisatie van de bestaande bebouwde ruimte

Actie_DUWOBO_1.1. Stimuleren van woonprojecten in de kern

OMSCHRIJVING

Zie ook actie RO_1.4.

SA_DUWOBO_1.1.1. Ondersteuning van projecten kwalitatief kernversterkend wonen via open oproep :

- Financiële ondersteuning van pilootprojecten kwalitatief kernversterkend wonen via subsidie
- Inhoudelijke opvolging van de pilootprojecten:
 - Organiseren gesprekstafels, uitwisseling tussen projecten, betrokken gemeenten en andere actoren
 - Op basis van problemen en knelpunten van de opstartende initiatieven hindernissen aanpakken en helpen wegwerken
 - Beleidsaanbevelingen formuleren voor de gemeenten en voor hogere overheid

SA_DUWOBO_1.1.2 Verspreiden van goede praktijkvoorbeelden rond kernversterkend wonen

Goede praktijken uit de pilootprojecten verzamelen, bundelen en verspreiden via infosessies, studiedag, website en publicaties

TREKKER

Dienst wonen

PARTNERS

Dienst ruimtelijke planning

DOELGROEPEN

Gemeenten, burgers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal gesubsidieerde en begeleide projecten kwalitatief kernversterkend wonen

Actie_DUWOBO_1.2. Stimuleren en ondersteunen van projecten van woningdelen

OMSCHRIJVING

SA_DUWOBO_1.2.1. Ondersteuning van pilootprojecten woningdelen via open oproep

- Ondersteuning projecten rond kangoeroewonen/zorgwonen, cohousing, woningopdelen, optimalisatie grote verkavelingen, hergebruik vierkantshoeves e.a. (mits inpassing in de principes van een goede ruimtelijke ordening en met aandacht voor criteria i.v.m. betaalbaarheid, energie en duurzaamheid)
- Financiële ondersteuning van pilootprojecten via subsidie
- Inhoudelijke opvolging van pilootprojecten:
 - Organiseren gesprekstafels, uitwisseling tussen projecten en betrokken gemeenten
 - Op basis van problemen en knelpunten van de opstartende initiatieven hindernissen aanpakken en helpen wegwerken
 - Beleidsaanbevelingen formuleren voor de gemeenten en voor hogere overheid

SA_DUWOBO_1.2.2. Verspreiden van goede praktijkvoorbeelden van woningdelen

Via infosessies, studiedag, website en publicaties

TREKKER

Dienst wonen

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning, dienst leefmilieu

Extern: Vlaamse overheid, huisvestingsinitiatieven

DOELGROEPEN

Particulieren, gemeenten, huisvestingsinitiatieven ...

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal gesubsidieerde en begeleide projecten woningdelen

Actie_DUWOBO_1.3. Stimuleren en ondersteunen van projecten van kleinschalig wonen bij kwetsbare doelgroepen

OMSCHRIJVING

SA_DUWOBO_1.3.1. Verdere verspreiding concepten Kleinschalig Wonen met aandacht voor energie en duurzaamheid

SA_DUWOBO_1.3.2. Individuele begeleiding van bewoners van een caravan of chalet naar kwaliteitsvolle, kleinschalige én energiezuinige wooneenheden

Op voormalige weekendverblijfparken, woonwagenvak- of campingterreinen die naar woongebied werden opgezet via Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (PRUP's)

SA_DUWOBO_1.3.3. Realisatie van projecten kleinschalig wonen i.s.m. sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's)

SA_DUWOBO_1.3.4. Uitvoering Europees Interregproject Housing 4.0. Energy (2018-2021):

- In samenwerking met 8 partners uit Vlaanderen, Nederland, Duitsland, Ierland en het Verenigd Koninkrijk
- Doel: faciliteren van de switch van kleine huishoudens naar nieuwe betaalbare, koolstofarme lage energie woningen
 - Scan en evaluatie digitale bouwsystemen, technieken en materialen voor kleine units (CO₂ en betaalbaarheid) + implementatie geselecteerde oplossingen mogelijk maken voor brede toepassing in de bouwsector en door eindgebruikers
 - Ontwikkelen digitaal platform voor aanpasbare replicatie van de pilootwoningen en oplossingen tegen lage kost
 - Haalbaarheid, performantie en aanvaardbaarheid van de oplossingen demonstreren door monitoring en evaluatie + analyse van de randvoorwaarden voor succes

- Case Vlaams-Brabant: realisatie van 6 energiezuinige 'pilotwoningen' op voormalig campingterrein in Huldenberg

TREKKER

Dienst wonen

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning, dienst leefmilieu

Extern: (inter)gemeentelijke wooninformatiepunten, opbouwwerk Riso Vlaams-Brabant, huisvestingsmaatschappijen, ontwerpers kleinschalige wooneenheden, bouwprofessionelen ...

DOELGROEPEN

Gemeenten, particulieren (kwetsbare doelgroepen), sociale huisvestingsmaatschappijen, VMSW, bouwprofessionelen

TIJDSPAD

- SA_DUWOBO_1.3.4.: 2018-2021

- overige acties: 2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal gerealiseerde of begeleide projecten kleinschalig wonen bij kwetsbare doelgroepen

OD_DUWOBO_2 Verhogen van de energieprestaties van woningen via individuele en collectieve aanpak

Actie_DUWOBO_2.1. Informeren, sensibiliseren en adviseren van particulieren over duurzaam wonen en bouwen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_DUWOBO_2.1.1. Financiële en/of inhoudelijk ondersteuning van een gebiedsdekkend netwerk van (inter) gemeentelijke wooninformatiepunten en energiehuizen voor eerstelijnsadvies rond wonen en bouwen

SA_DUWOBO_2.1.2. Technisch en onafhankelijk bouw- en renovatieadvies door experts van het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen

- Gratis digitaal en telefonisch infoloket voor particulieren en intermediairen
- Uitgebreid bouwadvies voor inwoners bij duurzame renovaties of nieuwbouw, inclusief verslag met stappenplan en technische fiches
- Vanaf 2020: extra aandacht voor circulair en klimaatadaptief bouwen, integratie tuinadvies

SA_DUWOBO_2.1.3. Uitwerking van een aanbod op maat voor eigenaars van woningen met erfgoedwaarde

Informatie- en adviesaanbod i.s.m. het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen en de Monumentenwachters, met het oog op het verduurzamen en het energiezuiniger maken van woningen met behoud van de erfgoedwaarde

SA_DUWOBO_2.1.4. Infosessies voor particuliere bouwheer i.s.m. FLUVIUS, de gemeenten, de (inter)gemeentelijke wooninformatiepunten en diverse organisaties

- Infosessies rond o.a. dakisolatie, gevelrenovatie, energiezuinig ventileren, energiezuinige verwarming, warmtepompen, fotovoltaïsche cellen, circulair bouwen en duurzame materialen, klimaatadaptief bouwen
- Inhoudelijke en/of communicatieve ondersteuning

SA_DUWOBO_2.1.5. Financiële en/of communicatieve ondersteuning van sensibiliserende projecten van gemeenten, verenigingen of andere relevante organisaties

- In het kader van het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten (zie actie TSV_4.3.1)
- Communicatieve ondersteuning campagne ecobouwers, lokale groepsaankopen ...

TREKKER

- SA_DUWOBO_2.1.1. dienst wonen
- SA_DUWOBO_2.1.2. tot 2.1.5. dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst leefmilieu, dienst wonen, dienst erfgoed

Extern: steden en gemeenten, intergemeentelijke wooninformatiepunten, FLUVIUS, Energiehuizen,...

DOELGROEP(EN)

Particuliere bouwers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal bouwadviezen
- Aantal deelnemers aan infosessies

Actie_DUWOBO_2.2 Stimuleren en ondersteunen van collectieve en/of innovatieve renovatieprojecten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_DUWOBO_2.2.1. Inhoudelijke en technische ondersteuning van BENOvatietrajecten via Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen

- Ter beschikking stellen van het renovatieadvies van het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen aan door FLUVIUS erkende BENOvatiecoachen met het oog op het verder uitvoeren van een volledig ontzorgingstraject (zie SA_DUWOBO_2.1.2.)
- Uitwerking van ondersteunende tools en instrumenten (modelbestekken ...)
- Technische vorming op maat van de BENOvatiecoachen

SA_DUWOBO_2.2.2. Uitvoering Europees Interreg Project RHEDCOOP: 'Renovatie en Hernieuwbare EnergieDiensten via COöPeraties' (2018-2021)

- I.s.m. 15 partners uit Vlaanderen en Nederland, onder leiding van provincie VI-Brabant
- Doel: renovatie van woningen en openbare gebouwen in een stroomversnelling brengen en het aandeel lokaal opgewekte hernieuwbare energie verhogen
- Ontwikkeling van innovatieve Energy Service Company (ESCO) modellen, waarbij energie(burger)coöperaties mee aan het roer staan, met het oog op professionalisering
- Intensieve samenwerking tussen energie(burger)coöperaties, eigenaren en huurders, middenveldorganisaties, kennisinstellingen, bedrijven en overheden
- Opstellen menukaart van maatregelen op woning -en buurt-niveau met aandacht voor het sensibiliseren van bewoners en gebruikers om energie-efficiënter te handelen
- Uitwerking via 11 testcases
- Case rond particuliere woningen in Vlaams-Brabant:
 - Minder is Meer, Leuven: ontwikkeling coöperatief model om in Leuven 40 woningen energiezuiniger te maken, door Minder=meer vzw i.s.m. provincie en partners LICHT Leuven

Zie ook SA_2.2.3

SA_DUWOBO_2.2.3. Financiële ondersteuning van projecten om duurzame renovatie van woningen op te schalen via het provinciaal subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten Zie actie T.S.V._4.3.1.

Project 'Minder = Meer' (toegankelijke energetische renovaties)

- Project van vereniging Minder=Meer (in kader van Leuven 2030), i.s.m. diverse partners
- Sociaal renovatielab dat nieuwe mogelijkheden onderzoekt en uitvoert om energiezuinig renoveren haalbaar te maken voor iedereen op het grondgebied Leuven, met bijzondere aandacht voor minder kapitaalkrachtige mensen
- Onderzoekt 3 stappen in het traject naar een energiezuinige renovatie bij de doelgroep:
 - Opsporen en toeleiding van kandidaten voor energiezuinige renovaties
 - Advies en begeleiding op maat
 - Financiële ondersteuning
- Eveneens testcase binnen het project Interregproject Rhedcoop (SA_DUWOBO_2.2.2.)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Intern: dienst wonen

Extern: gemeenten, intergemeentelijke wooninfopunten, FLUVIUS, energie(burger)coöperaties, kennisinstellingen, bedrijven, verenigingen, samenlevingsopbouw

DOELGROEP(EN)

Renovatiebegeleiders, burgers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

Actie_DUWOBO_2.3. Stimuleren en ondersteunen van renovaties bij maatschappelijk kwetsbare doelgroepen via een aanbod op maat

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_DUWOBO_2.3.1. Intensieve renovatiebegeleiding bij maatschappelijk kwetsbare doelgroepen (noodkopers), met toeleiding naar financiering

- Provinciale renovatiebegeleiding met sociale begeleiding en technische ontzorging gedurende het hele traject, gericht op een combinatie van drie pijlers: veiligheid, comfort en energiebesparing:
 - In samenwerking met lokale woonactoren en gemeenten
 - Met toeleiding naar diverse financieringskanalen (o.a. premies, rollend fonds Vlaamse overheid)
 - Inclusief natraject: nagaan energiebesparing via EPC voor en na de renovatie en woongedrag via woonmeters bijsturen
 - Dossiers die niet in aanmerking komen worden doorgespeeld naar andere alternatieven

Zie actie SA_DUWOBO_2.1. en 2.2.

- Uitvoering opgestarte proefprojecten 'betaalbaar en energiezuinig renoveren' n.a.v. open oproepen in 2017, 2018 en 2019:
 - 10 intensieve renovatiebegeleidingen per project, inclusief aanbod van subsidieretentie (lening met uitgestelde terugbetaling)
 - In volgende 22 gemeenten: Aarschot, Bekkevoort, Diest, Halle, Hoegaarden, Geetbets, Galmaarden, Kortenaken, Landen, Leuven, Liedekerke, Lubbeek, Pepingen, Scherpenheuvel-Zichem, Sint-Pieters-Leeuw, Tienen, Tielt-Winge, Tremelo, Vilvoorde, Zaventem, Zemst en Zoutleeuw
- Onderzoek mogelijkheden subsidiereglement 'energiezuinig en betaalbaar renoveren' met lancering vanaf 2021
- Partner in het NWE-Interregproject HEET (Homeowner Empowerment in the Energy Transition) onder leiding van gemeente Arnhem:

- Rol provincie Vlaams-Brabant: uittesten van een geïntegreerd pakket van ondersteuning (financieel, technisch, sociaal) in een aantal gemeenten en het zoeken naar mogelijke alternatieve financieringsmodellen

SA_DUWOBO_2.3.2. Aanvullende renovatieleningen voor lagere inkomens

- Bijkomende renovatieleningen voor o.a. energiebesparende maatregelen

TREKKER

Dienst wonen

PARTNERS

Intern: dienst leefmilieu

Extern: gemeenten, (inter)gemeentelijke wooninfopunten, OCMW's, samenlevingsopbouw RISO-Vlaams-Brabant, energiesnoeiërs, energiehuizen, seniorenorganisaties ...

DOELGROEP(EN)

Maatschappelijk kwetsbare doelgroepen (lagere inkomens, senioren, OCMW-cliënten, noodkopers ...)

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal uitgevoerde renovatiebegeleidingen bij maatschappelijk kwetsbare groepen
- Aantal renovatieleningen voor energiebesparende maatregelen voor lagere inkomens

Actie_DUWOBO_2.4. Stimuleren van duurzame en energetische renovaties in de private en sociale huursector

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_DUWOBO_2.4.1. Renteloze leningen aan SVK's voor het uitvoeren van renovatiewerken en de oprichting of inschakeling van renovatieploegen

SA_DUWOBO_2.4.2. Renteloze renovatieleningen of voor energiebesparende maatregelen voor Sociale Huisvestingsmaatschappijen (SHM's)

TREKKER

Dienst wonen

DOELGROEP(EN)

Sociale verhuurkantoren, sociale huisvestingsmaatschappijen

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal toegekende leningen aan SVK's en SHM's

Actie_DUWOBO_2.5. Samenwerking met lokale installateurs en aannemers voor de kwalitatieve uitvoering van energetische renovaties

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_DUWOBO_2.5.1. Inhoudelijke en technische ondersteuning door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen bij de selectie en het aanleggen van pools van lokale en kwalitatieve aannemers en installateurs

- Voor het plaatsen van o.a. dakisolatie, muurisolatie, isoleren de ramen, zonnepanelen en warmtepompen
- Om in te schakelen voor lokale renovatieprojecten (toeleiding via renovatieadvies of -begeleiding)
- Om eventueel in te schakelen in lokale groepsaankopen (op basis van evaluatie groepsaankopen)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst wonen

Extern: Bouwfederaties (Bouwunie, Confederatie Bouw)

DOELGROEP(EN)

Aannemers, installateurs

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal deelnemende aannemers en installateurs

Actie_DUWOBO_2.6. Verhogen van de kennis van (toekomstige) bouwprofessionelen rond duurzame woningbouw

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_DUWOBO_2.6.1. Financiële ondersteuning van projecten om de kennis van duurzaam bouwen te verhogen via het provinciaal subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten zie actie T.S.V._4.3.1.

- Project 'Bouwen aan Vlaams-Brabant Klimaatneutraal' (2018-2020)
 - Project van de Confederatie Bouw – afdeling Vlaams-Brabant
 - Uitwerking aanbod infosessies en werfbezoeken rond innovatieve technieken voor aannemers, architecten, projectontwikkelaars ...
 - Rond diverse thema's o.a. na-isolatie, binnenklimaat, vermijden oververhitting, circulair bouwen
- Project 'C-Bouwers'(2018-2020)
 - Project van de Bond Beter Leefmilieu, VIBE, VUB en Dialoog
 - Stimuleren van circulair bouwen door in te zetten op het sensibiliseren, informeren en adviseren van bouwheren en architecten :
 - > Via workshops met bouwexperts en begeleiding van concrete bouwprojecten met een circulaire ambitie (hergebruik bouwmaterialen, aanpasbaarheid bouwsystemen of materiaal- en kostenefficiënt gebouwwontwerp)
 - > Verspreiding en opschaling van goede voorbeelden en geleerde lessen
- Project 'Kalkhennep als circulair bouw materiaal'(2018-2021)
 - Project van IGO i.s.m. Woonder cvba
 - Kennis verhogen van kalkhennep als mogelijke circulair bouw materiaal:
 - > Informeren via workshops en infosessies

> Verspreiden goede voorbeelden

SA_DUWOBO_2.6.3. Organisatie van vorming duurzaam bouwen voor Monumentenwachters

- Uitbouw aanbod op maat door Provinciaal Steunpunt Duurzaam Bouwen

SA_DUWOBO_2.6.4. In het kader van duaal leren en werken samenwerking opzetten tussen bouwsector, scholen, RTC en het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Bouwen

- Provincie neemt regierol op bij het opzetten van een samenwerking tussen scholen en bouwsector, met het ook op de instroom van goede opgeleide jongeren rond duurzaam bouwen in de bouwsector, bv. via project rond duurzaam houtgebruik

TREKKER

- Dienst leefmilieu

- SA_DUWOBO_2.6.4. dienst Onderwijs

PARTNERS

Intern: Dienst erfgoed, dienst gebouwen, dienst onderwijs, PISO

Extern: RTC, KTA Keerbergen, bouwfederaties (Bouwunie, Confederatie Bouw ...), voorlopers in de bouwsector, gespecialiseerde organisaties, kennisinstellingen (WTCB ...)

DOELGROEP(EN)

Scholen, bouwsector, houtsector

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_DUWOB0_3 Verhogen van de energieprestaties van niet-residentiële gebouwen

Actie_DUWOB0_3.1. Stimuleren van energiezorg, duurzame nieuwbouw en renovatie bij gemeenten, scholen, verenigingen en gemeenschapsvoorzieningen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_DUWOB0_3.1.1. Advies op maat van gemeenten, scholen, verenigingen e.a. bij duurzame renovaties en nieuwbouw door het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen

O.a. vaststellen ambitieniveau en opmaak eisenprogramma, adviseren plannen en bestekken

SA_DUWOB0_3.1.2. Uitwerking van een aanbod op maat voor eigenaars van gebouwen met erfgoedwaarde -

Informatie- en adviesaanbod uitwerken i.s.m. het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen en de Monumentenwachters met het oog op het verduurzamen en het energiezuiniger maken van grotere gebouwen met behoud van de erfgoedwaarde

SA_DUWOB0_3.1.3. Project Sure 2050: ondersteunen gemeenten bij een duurzame vastgoedstrategie

- Project SURE (Sustainable Public Real Estate) in het kader van het Europees Horizon2020-programma (i.s.m. andere provincies, Factor 4, Facilitair Bedrijf, Fluvius en Vlaams Energiebedrijf)
- Begeleiding van gemeenten bij het opstellen van een vastgoedstrategie, -beleid en -beheerplan, met concreet stappenplan, onderbouwde methodologie, tools en persoonlijke coaching
- Met het oog op het verwezenlijken van klimaatneutraliteit in het publieke patrimonium

SA_DUWOB0_3.1.4. Project Energieke scholen

- Verderzetten en afronden lopend project i.s.m. KS Leuven (Katholiek Secundair Onderwijs Leuven):
 - Ondersteuning 16 secundaire scholen in het verduurzamen van hun energiegebruik
 - Uitwerking en begeleiden educatief luik voor leerkrachten en leerlingen

- Zoeken naar coöperatieve middelen om maatregelen uit te voeren (samenwerking met energie(burger)coöperaties)
- Mogelijke uitbreiding project 'Energieke scholen' naar de Wijnpers, KA De Ring, Redingenhof en MS Ter Beuke
- Multiplicatie van de geleerde lessen naar andere scholengroepen

SA_DUWOB0_3.1.5. Project Rhedcoop: 'Renovatie en Hernieuwbare EnergieDiensten via COOPeraties' (2018-2021)

Zie actie SA_DUWOB0_2.2.2.

Case rond openbare gebouwen in Vlaams-Brabant:

Gooik, Sint-Genesius-Rode, Halle: energetische renovatie van 3 gemeentelijke gebouwen, 1 parochiaal centrum en 4 schoolgebouwen

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst erfgoed

Extern: gespecialiseerde organisaties en studiebureau's, FLUVIUS, Facilitair Bedrijf, Vlaams Energiebedrijf, scholengroepen, partners Rhedcoop

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, verenigingen, scholen

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_DUWOBO_4 Stimuleren van duurzame (her)ontwikkeling van woonwijken

Actie_DUWOBO_4.1. Ondersteunen en begeleiden gemeenten bij (her)ontwikkeling van woonwijken

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_HE_4.1.1. Ondersteuning project 'Klimaat en private ontwikkeling'

- Financiële en logistieke ondersteuning van het project 'Klimaat en private ontwikkeling' van de Vereniging voor Ruimtelijke Planning (VRP) en Bond Beter Leefmilieu (BBL) in het kader van het provinciaal reglement voor duurzame klimaatprojecten (zie actie T.S.V._4.3.1.)
 - Ondersteuning van gemeenten om private projectontwikkelingen te sturen richting klimaatneutraliteit:
 - > Projecten van zekere schaal
 - > In voldoende vroeg stadium (vóór de vergunningsfase)
 - > Met marge voor verbetering qua integratie van klimaatmaatregelen
 - > Gelegen op een kernversterkende locatie
 - > Programma dat inzet op de noden en voorzieningen van de gemeente
 - Combinatie van gezamenlijke workshops en individuele coaching per case
 - Inbreng van financiële, juridische en technisch expertise (bv. met betrekking tot o.a. onderhandelen bouwdichtheden, parkeernormen, principes van duurzaam en circulair bouwen ...)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning

Extern: Bond Beter Leefmilieu (BBL), Vlaamse Vereniging voor Ruimtelijke Planning (VRP)

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, projectontwikkelaars

TIJDSPAD

2019-2021

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

SLIMME EN DUURZAME MOBILITEIT

SD_MOB: Daling van de CO₂-uitstoot van transport door een transitie naar slimme en duurzame mobiliteit

OD_MOB_1 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het investeren in bijkomende fietsinfrastructuur en een toekomstgericht fietsbeleid

Actie_MOB_1.1. Versnelde realisatie van kwalitatieve fietsroutes en fietsinfrastructuur met focus op fietssnelwegen en strategisch belangrijke routes

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_1.1.1. Plannen, ontwerpen en realiseren van veilige en kwalitatieve fietssnelwegen

- Regisseursrol bij het uitbouwen van de fietssnelwegen als ruggraat van een bovenlokaal functioneel fietsrouten netwerk: afstemming met andere beleidsniveaus, prioriteitenbepaling ...
- Bovenlokaal netwerk en fietssnelwegen: planning en uitwerking wenslijnen, wijzigingen, visieontwikkeling nieuwe lijnen en verschillende types van routes.
 - Uitvoeren ontwerpstudies
 - Ondersteuning van gemeenten bij de realisatie van fietsinfrastructuur
 - > Subsidies voor gemeenten voor realisatie fietssnelwegen
 - > Ondersteuning binnen strategische projecten
 - Aanleg van fietssnelwegen: zelf aanleggen fietssnelwegen, grondinnames ...
 - Uitrol F-logo's met plannen en realisatie

SA_MOB_1.1.2. Plannen, ontwerpen en realiseren van veilige en kwalitatieve fietsroutes en fietsinfrastructuur, met focus op strategisch gekozen routes

- Subsidies voor gemeenten voor aanleg fietsinfrastructuur via fietsfonds
- Subsidies voor gemeenten voor verbetering recreatief fietsrouten netwerk
- Opmaak/wijziging reglementen en dossiers

SA_MOB_1.1.3. Vermarkten en exploiteren van veilige en kwalitatieve fietsinfrastructuur, met focus op fietssnelwegen

- Organiseren infomarkten en inspraakmomenten tijdens het proces van planning en realisatie van fietssnelwegen
- Communiceren via de fietsmailbox, facebook, persberichten, e-nieuwsbrief fiets, community building ...
- Onderhouden website www.fietssnelwegen.be : kaartmateriaal, open data van fietssnelwegen én bovenlokale fietsroutes

- Organiseren van hoffelijkheidscampagnes op gerealiseerde fietsroutes, bv. over speedpedelecs
- Faciliteren onderhoud door gemeenten

SA_MOB_1.1.4. Slim evalueren en monitoren van bovenlokaal fietsbeleid en fietsinfrastructuur

- Monitoring via fietstellingen, op te nemen in fietsbarometer
- Bevraging van de gebruikers
- Monitoren via kwalitatieve data: FietsGIS en kaartmateriaal, open data
- Op basis van evaluatie: bijsturen van bestaande instrumenten en aandacht voor nieuwe ontwikkelingen

TREKKER

Dienst mobiliteit

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning (integratie fietsroutes in ruimtelijke plannen), dienst toerisme

Extern: Vlaamse overheid (departement mobiliteit en openbare werken (MOW)), Vlaamse waterweg NV, Agentschap wegen en verkeer (AWV), Fietzersbond, andere betrokken actoren

DOELGROEPEN

Particulieren (fietsers of toekomstige fietsers), gemeenten

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

- Aantal projecten in ontwerpfasen (goedgekeurde startnota's)
- Aantal km bijkomende snelwegen en aanliggende functionele routes (streefdoel 100 km kwalitatieve routes)
- Aantal gebruikers via fietstellingen

OD_MOB_2 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het uitwerken van een tragewegenbeleid

Actie_MOB_2.1 Stimuleren van de uitbouw van een kwalitatief en samenhangend netwerk van trage wegen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_2.1.1. Ondersteunen en begeleiden van gemeenten bij het uitwerken van trage wegenplannen

- Inventarisatiemethodiek en samenbrengen van gegevens (aanleveren data van Atlas buurt en voetwegen)
- Organiseren van participatie van bevolking
- Opmaak actieplan met focus op woon-schoolroutes

SA_MOB_2.1.2. Adviesverlening over trage wegen in diverse plannen

Adviesverlening over trage wegen bij gemeentelijke mobiliteitsplannen, RUP's, vergunningen enz.

SA_MOB_2.1.3. Ondersteuning van gemeenten bij de inrichting van trage wegen op het terrein

- Samenaankoop bebording (jaarlijkse oproep naar gemeenten voor deelname)
- Uitwerken subsidiëring voor de inrichting van trage wegen geïntegreerd in reglement schoolomgevingen en schoolroutes

TREKKER

Dienst mobiliteit

PARTNERS

Intern: dienst toerisme

Extern: landbouwers, grondeigenaars, vzw Trage wegen

DOELGROEPEN

Gemeenten, particulieren

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal begeleide gemeenten bij de opmaak van een trage wegen plan

OD_MOB_3 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het ontwikkelen van een streekgerichte visie

Actie_MOB_3.1. Inzetten op sterke interne en externe adviesverlening over mobiliteit in diverse projecten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_3.1.1. Opmaak streekgerichte mobiliteitsvisie

- De visie en principes uit het provinciale beleidsplan ruimte en het provinciale klimaatbeleidsplan 2040 worden meegenomen en waar nodig verfijnd bij de opmaak van een streekgerichte mobiliteitsvisie.
- Het uitgangspunt vormt het STOP-principe.

SA_MOB_3.1.2. Integratie van een streekgerichte mobiliteitsvisie in ruimtelijke planning, klimaatplannen en strategische projecten

- Adviesverlening over mobiliteit bij ruimtelijke plannen, klimaatprojecten, kernversterking, mobiliteitsplannen of -visies
- Adviesverlening over mobiliteit in strategische projecten: Regionet Leuven, Zuidelijke Zennevallei, Vilvoorde-Machelen, Getevallei, Horizon+ ... en andere gebiedsgerichte werking

SA_MOB_3.1.3. Actieve deelname aan de vervoersregioraden Leuven/Hageland en Vlaamse Rand (en Mechelen)

SA_MOB_3.1.4. Inzetten op kwalitatief openbaar vervoer door nastreven van dialoog en sterke adviesverlening

Adviesverlening bij het GEN (Gewestelijk Expresnet) en Brabant-Net

TREKKER

Dienst mobiliteit

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning, dienst leefmilieu, andere betrokken diensten

Extern: diverse betrokken actoren

DOELGROEP

Gemeenten, Vlaamse overheid, De Lijn, NMBS

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR

Voortgangsrapportering

OD_MOB_4 Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het ondersteunen van scholen, bedrijven en gemeenten bij mobiliteitsvraagstukken

Actie_MOB_4.1. Promoten en ondersteunen van een duurzaam woon-schoolverkeer

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_4.1.1. Subsidies voor mobiliteitsprojecten op school (Dr.Mobi)

Subsidies voor scholen voor aankopen die verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit bevorderen bv. voor aankoop verkeerseducatief materiaal, uitbouw fietsatelier ...

SA_MOB_4.1.2. Subsidies voor infrastructurele ingrepen op prioritaire schoolroutes

- Subsidies voor gemeenten en scholen voor ingrepen aan de infrastructuur in de schoolomgeving of aan belangrijke schoolroutes, specifiek voor het bevorderen van verplaatsingen met de fiets of te voet (bv. inrichting voetgangerszone, bouw fietsenstalling ...)
- Herziening reglement met integratie van trage wegen

SA_MOB_4.1.3. Ondersteuning scholen bij het promoten van duurzaam woon-schoolverkeer

- Aanbieden van educatief mobiliteitsmateriaal via de provinciale uitleendienst (behendigheidspistes, mobiele verkeersparkeer ...)
- Verspreiden van digitale nieuwsbrief waarin alle provinciale initiatieven rond verkeersveiligheid en duurzame schoolverplaatsingen gebundeld worden
- Stimuleren van een verkeersveilige schoolomgeving voor fietsers en voetgangers door het aanbieden van een opleiding voor gemachtigde opzichters (vrijwilligers die helpen bij het oversteken)

TREKKER

Dienst mobiliteit

PARTNERS

Intern: dienst onderwijs, dienst leefmilieu, provinciale uitleendienst, PIVO

Extern: gemeenten, Vlaamse overheid (departement mobiliteit en openbare werken (MOW)), Vlaamse Stichting Verkeerskunde

DOELGROEP

Scholen

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOREN

- Aantal deelnemende scholen in het kader van Dr. Mobi
- Aantal gesubsidieerde infrastructuurprojecten op prioritaire schoolroutes

Actie_MOB_4.2. Promoten en ondersteunen duurzaam woon-werkverkeer bij bedrijven

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_4.2.1. Project Fietstest

- Project om meer werknemers op de fiets te krijgen door testfietsen aan te bieden aan bedrijven
- Nadruk op (e-)fiets, maar ook aandacht combinatie met openbaar vervoer

SA_MOB_4.2.2. Provinciaal Mobiliteitspunt: advisering op maat voor bedrijven

- Duurzaam mobiliteitsadvies op maat van het bedrijf
- Opmaak mobiliteitsscans
- Begeleiding en advisering van bedrijven die een dossier bij het Pendelfonds van de Vlaamse overheid willen indienen (voor een subsidie tot 50% voor mobiliteitsmaatregelen)

SA_MOB_4.2.3. Ondersteuning van bedrijvenzones in strategisch belangrijke gebieden

TREKKER

Dienst mobiliteit

PARTNERS

Intern: dienst economie, POM

Extern: VOKA, UNIZO, De Lijn, Velo vzw

DOELGROEPEN

Gemeenten, bedrijven, werknemers bedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal bedrijven begeleid

Actie_MOB_4.3. Informeren, adviseren en begeleiden van gemeenten rond duurzame mobiliteit

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_4.3.1. Adviseren van gemeenten bij hun mobiliteitsplannen

Inzetten op sterke adviesverlening, inclusief advies bij parkeerbeleid, van bij het begin van het proces

SA_MOB_4.3.2. Adviseren van gemeenten rond toegankelijkheid van openbaar domein en gebouwen

I.s.m. INTER

SA_MOB_4.3.3. Ondersteuning gemeenten bij de realisatie van mobipunten

- Gemeenten ondersteunen bij de ontwikkeling van mobipunten, plaatsen waar men verschillende vervoerswijzen, zoals een bushalte, publieke laadpalen, (elektrische) deelauto's en deelfietsen of bijkomende voorzieningen samen vindt
- Uitvoering project 'Maak een mobipunt' binnen strategisch project 'Regionet Leuven': uitbouw van minstens 8 mobipunten in Rotselaar, Herent, Huldenberg, Landen, Tienen, Geetbets, Zoutleeuw en Linter (2019-2020)

SA_MOB_4.3.4 Ondersteuning gemeenten bij de opmaak van een actieplan gedeelde mobiliteit

Begeleiding van gemeenten bij de opmaak van een actieplan gedeelde mobiliteit (als onderdeel van een overheidsopdracht voor het op maat begeleiden van Vlaams-Brabantse gemeentebesturen bij de realisatie van hun energie- en klimaatacties)

SA_MOB_4.3.5 Ondersteuning fietscampagnes

Inhoudelijke en communicatieve ondersteuning van de campagne 'Fietsgemeente' van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde

SA_MOB_4.3.6 Ondersteuning fietsschool

- Organisatie fietslessen voor kansengroepen
- Verspreiden draaiboek voor gemeenten

SA_MOB_4.3.7. Informeren gemeenten over het mobiliteitsaanbod

- Gebundeld voorstellen van het mobiliteitsaanbod aan gemeenten en hen ondersteunen bij de uitvoering ervan (via folders, provinciale communicatiekanalen)
- Organiseren van infomomenten en collegagroepen (i.s.m. met PIVO)

TREKKER

- SA_MOB_4.3.4: dienst leefmilieu
- Overige acties: dienst mobiliteit

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning, dienst leefmilieu

Extern: Vlaamse overheid (departement MOW), autodelen.net, Taxistop vzw, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, INTER

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal gerealiseerde mobipunten
- Aantal goedgekeurde gemeentelijke actieplannen gedeelde mobiliteit

Actie_MOB_4.4. Stimuleren van vernieuwende projecten rond duurzame mobiliteit

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_4.4.1. Ondersteuning van mobiliteitsprojecten via het provinciaal subsidiereglement voor duurzame milieu-en klimaatprojecten (zie actie TSV 4.3.1.)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst mobiliteit, dienst leefmilieu

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, verenigingen

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

Actie_MOB_4.5. Stimuleren van duurzame mobiliteit in de toeristische sector

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_4.5.1 Verder ontwikkelen van thematische fietsroutes

- Maximaal inzetten op netwerken en routes voor fietsers, wandelaars en ruiters
- Verdere ontwikkeling fietsroutes voor daguitstappen en meerdaagse tochten (Eddy Merckx route, Sven Nys Cycling route, bierroutes, bloesemroutes, wijnroutes ...)
- Ontwikkeling routes om thematisch verwante belevingspunten te verbinden (bv. Tildonk – Leuven: WO I).

SA_MOB_4.5.2 Verbeteren van de verbindingen tussen multimodale knooppunten en recreatieve verbindingen

Stelselmatig verbeteringen aanbrengen zodat toeristen en recreanten aangezet worden tot mobiliteit met minimale impact

SA_MOB_4.5.3 Inzetten op kwaliteitsbewaking van de toeristische routes

Inzetten van grote groep lokale vrijwillige peters en meters (ongeveer 800) om de kwaliteit van de routes te controleren, zonder inzet van gemotoriseerd verkeer

SA_MOB_4.5.4. Promotie van 'Fietscafés'

Verder promoten en ontwikkelen van het concept 'fietscafé': horecazaken die op fietsroutes een specifieke dienstverlening verzekeren voor de doelgroep fietsers en optreden als ambassadeurs voor hun regio en het fietsen

TREKKER

Dienst toerisme

PARTNERS

Intern: dienst mobiliteit

vzw Toerisme Vlaams-Brabant

DOELGROEP(EN)

Particulieren

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_MOB_5 Stimuleren van minder vrachtvervoer door slimme logistiek en overschakeling naar vervoer via spoor of water

Actie_MOB_5.1. Ondersteunen van innoverende projecten rond slimme logistiek

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_5.1.1. Ondersteuning van innovatieve projecten rond slimme logistiek via het 'Provinciaal subsidieprogramma voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant als kennisregio'

- Financiële ondersteuning van projecten van goed uitgebouwde consortia met een Vlaams-Brabantse verankering en sterke economische valorisatie
- Lopende projecten:
 - Physical Internet: toepassing waarbij pakjes zelf linken met het internet en zelf kunnen bepalen hoe ze van A naar B de logistieke keten efficiëntst (economisch en ecologisch) doorlopen

SA_MOB_5.1.2. Via projecten opgestart door de POM in het kader van Smart Hub Vlaams-Brabant – Cluster Logistics

Met werking opgebouwd rond volgende kernactiviteiten:

- Versterking van het economisch en logistiek knooppunt van de luchthaven
- Innovatieve vormen van logistieke samenwerking zoals "bundelen van goederenstromen" in de praktijk brengen
- Multimodaal karakter goederenvervoer in Vlaams-Brabant stimuleren.
- Bv. via deelname aan project rond Bouwhubs: concepten voor gemeenschappelijke opslag-en verwerkingsmogelijkheden voor de bouwsector uittesten

TREKKER

- SA_MOB_5.1.1. dienst economie
- SA_MOB_5.1.2. POM

PARTNERS

Intern: dienst mobiliteit

Extern: diverse actoren en partners binnen de Smart Hub Vlaams-Brabant Logistics-cluster, Waterwegen en Zeekanaal, Vlaamse Overheid

DOELGROEP(EN)

Bedrijven, kennisinstellingen, organisaties

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_MOB_6 Versnellen van de technologische shift naar schonere brandstoffen en elektrisch vervoer

Actie_MOB_6.1. Ondersteunen en stimuleren van projecten rond schonere brandstoffen en elektrisch vervoer

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_MOB_6.1.1. Ondersteuning van innovatieve projecten rond schonere brandstoffen en elektrisch vervoer via het 'Provinciaal subsidiereglement voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant als kennisregio'

Financiële ondersteuning van projecten van goed uitgebouwde consortia met een Vlaams-Brabantse verankering en sterke economische valorisatie

SA_MOB_6.1.2 Ondersteuning projecten rond schonere brandstoffen en elektrisch vervoer in het kader van Smart Hub Vlaams-Brabant – Cluster Cleantech (zie ook actie ECON_3.1)

Ondersteuning project 'One-stop-shop groene vloot' van VOKA Vlaams-Brabant in het kader van het Vlaamse CPT-plan (Clean Power for Transport): begeleiding van bedrijven bij de elektrificatie van hun vloot

TREKKER

Dienst economie

PARTNERS

Intern: dienst leefmilieu

Extern: Provincie Vlaams-Brabant, Voka-Kamer van Koophandel Vlaams-Brabant, KULeuven R&D, POM Vlaams-Brabant, VOKA/miK (Milieuinfopunt voor de KMO), Innovatiecentrum Vlaams-Brabant, Vlaamse overheid (departement omgeving), diverse actoren en partners binnen Smart Hub Vlaams-Brabant - Cluster Cleantech

DOELGROEP(EN)

Bedrijven, organisaties, gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

NAAR EEN KOOLSTOFARME EN CIRCULAIRE ECONOMIE

SD_ECON: Daling van de CO₂-uitstoot door bedrijven en industrie door een transitie naar een koolstofarme en circulaire economie

OD_ECON_1 Stimuleren van energie-optimalisatie en verhogen van de energie-efficiëntie bij bedrijven

Actie_ECON_1.1. Stimuleren van energie-efficiëntie en optimalisatie van energie bij bedrijven

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ECON_1.1.1. Informeren, sensibiliseren en inspireren van bedrijven omtrent energieverbruik

Organiseren van infosessies, workshops, rondetafelgesprekken of bedrijfsbezoeken rond diverse thema's als bv. :

- Rationeel Energie Gebruik (REG)
- Energie-efficiëntie i.k.v. bedrijfsinfrastructuur (isolatie, verwarming en koeling, optimaliseren van verlichting)
- Toepassingen van hernieuwbare energie (zonnepanelen, windenergie, warmtekrachtkoppeling en andere innovatieve trends)

Zie ook actie ECON_4.1.

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst economie

Extern: VOKA (miK – milieu-infopunt voor de KMO), studiebureau's

DOELGROEP(EN)

KMO's, handelszaken

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal bedrijven bereikt via de verschillende activiteiten

OD_ECON_2 Stimuleren van duurzame en klimaatneutrale bedrijventerreinen

Actie_ECON_2.1. Verduurzamen van bestaande bedrijventerreinen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ECON_2.1.1. Optimalisatietrajecten bedrijvenzones in uitvoering Ruimtelijke economische agenda

- Bedrijvenzone Aarschot-Nieuwland
- Bedrijvenzone Zaventem-Zuid
- Bedrijvenzone Kampenhout-Sas

Zie ook actie RO_2.4.

SA_ECON_2.1.2. Uitvoeren projecten rond duurzaam parkmanagement

- Project op het bedrijventerrein Cargovil i.s.m. vzw Cargovil Plus
- Project op het bedrijventerrein C-valley in Haasrode
- Verdere deelname aan en verwijzen naar kennisnetwerk bedrijventerreinmanagement BTM (website /informatie en ervaringsuitwisseling)
- Proefproject op bedrijvenzones Soldatenplein en Grijpen te Tienen rond inzamelen bedrijfsafval (i.s.m. OVAM en VOKA)

SA_ECON_2.1.3. Deelname aan en uitvoeren van demonstratieprojecten

- Deelname aan het Interreg-project Smart Energy Link (SEL). Dit project beoogt kennisopbouw en netwerkvorming rond Smart Grids en wordt uitgevoerd i.s.m. andere POM's.

- Deelname aan Interreg-project '2B Connect' rond biodiversiteit en bedrijven (zie SA_NAT_2.1.3. en ADAP_3.2.3.)
- Deelname aan de Green Deal 'Bedrijven en biodiversiteit' als uitvoerende en ondersteunende partner. Hierbij worden effectieve maatregelen genomen rond meer biodiversiteit op bedrijventerreinen.

TREKKER

- SA_ECON_2.1.1. dienst Economie
- SA_ECON_2.1.2. tot 2.1.3 POM

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Bedrijven, bedrijventerreinbeheerders, private ontwikkelaars, gemeenten

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangrapportering

Actie_ECON_2.2. Stimuleren van CO₂-neutraliteit en duurzaamheid bij de herontwikkeling van verouderde bedrijvenczones en de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ECON_2.2.1. Duurzame maatregelen integreren bij de opmaak van inrichtings- en ontwerpplannen

Voorbeelden:

- Plaatsen van openbare LED-verlichting, elektrische laadpalen
- Aanleggen van gemeenschappelijke waterbuffering
- Onderzoek naar de mogelijkheid tot integratie van een duurzaamheidsmeter bij ontwerp en uitvoering ...

SA_ECON_2.2.2 Stimuleren van zich vestigende bedrijven om duurzame maatregelen te nemen

- Verplichtingen opnemen in de vestigingsvoorwaarden. Bv. verplichten van de aankoop van groene stroom; voldoende hoge draagkracht van het dak voor de installatie van PV-panelen ...
- Door het betrekken van de POM bij de selectie van de projectontwikkelaar kunnen duurzame maatregelen gestimuleerd worden. Bv. bij kandidaturen van projectontwikkelaars kan rekening gehouden worden met duurzaamheid in biedingsleidraad.
- Aanbieden van begeleiding aan bedrijven rond hernieuwbare energie en energie-efficiëntie in de ontwerp- en bouwfase van het gebouw i.s.m. miK.
- Onderzoek naar de mogelijkheden tot uitwisseling (rest-warmte, afvalstoffen ...) tussen de zich op het bedrijventerrein vestigende bedrijven.

SA_ECON_2.2.3. Opzetten van een beheersstructuur op nieuwe bedrijvenczones

- Bedrijven verplichten om een jaarlijkse bijdrage te leveren voor het beheer van de zone op lange termijn.
- Opstarten van parkmanagement op nieuwe zones en bedrijven eventueel verplichten om hierin te stappen.

SA_ECON_2.2.4. Deelname aan en uitvoeren van demonstratieprojecten

- Bedrijvenczone 'De Vlaamse Staak' in Opwijk:
 - warmtevoorziening via warmtepompen, aangeboden door een ESCO
 - de ESCO voorziet ook de nodige metering ter voorbereiding van een toekomstig 'Local Energy Community'(LEC)
- 'ROLECS'-project (Roll-out of Local Energy Communities):
 - FLUX50 VLAIO-gesubsidieerd onderzoeksproject : mogelijkheden en impact van grootschalige uitrol van LEC'S
 - 'De Vlaamse Staak' in Opwijk en het bedrijventerrein research Park-Ambachtenzone Haasrode zijn geselecteerd als Living Labs binnen dit project

TREKKER

POM

PARTNERS

Bedrijventerreinbeheerders, private ontwikkelaars, VOKA, kennisinstellingen, intercommunales, nutsmaatschappijen, KMO's, Vlaamse overheid

DOELGROEP(EN)

Bedrijven, bedrijventerreinbeheerders, projectontwikkelaars, gemeenten

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_ECON_3 Stimuleren van klimaatgerichte innovatie op vlak van energie en materialen (Cleantech)

Actie_ECON_3.1. Stimuleren van nieuwe projecten rond (klimaatgerichte) innovatie

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ECON_3.1.1. Smart Hub Vlaams-Brabant - Cluster Cleantech versterken en laten inzetten op nieuwe projecten met focus op energie, mobiliteit en circulaire economie

- Verdere uitbouw van een actieve Cleantech community: netwerking en kennisuitwisseling i.f.v. samenwerkingen voor nieuwe projecten rond energie en circulaire economie
- Innovatieve projecten rond CleanTech een eerste opstap geven:
 - Projectideeën coachen naar een zo haalbaar mogelijk en indienbaar projectvoorstel voor diverse financieringskanalen
 - Innovatieve projecten toeleiden naar mogelijke provinciale subsidie voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant als kennisregio
 - Niet-goedgekeurde projecten toeleiden naar andere kanalen zoals het Innovatiecentrum
 - Continu lopende projecten nauw opvolgen, aanvullend logistiek of beleidsmatig ondersteunen, toeleiden naar het innovatiecentrum of dienst Europa
- Verbinding zoeken met andere hubs van Smart Hub (Creativity, Health)

SA_ECON_3.1.2. Ondersteuning van innovatieve projecten rond CleanTech via het 'Provinciaal subsidiereglement voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant als kennisregio'

- Financiële ondersteuning van projecten van goed uitgebouwde consortia met een Vlaams-Brabantse verankering en sterke economische valorisatie
- Lopend project: Operating room future proof (2019-2021): van o.a. UZ Brussel, VUB en FLUX 50 rond ontwerp van een slim en energie-efficiënt operatiekwartier, met proeftuin op het Green Energy Park in Zellik (Asse)

Zie ook actie MOB_6.1.

SA_ECON_3.1.3. Participeren aan Europese projecten rond klimaatgerichte innovatie

- Cofinancieren van beloftevolle goedgekeurde Europese projecten met een belangrijke Vlaams-Brabantse inslag en versterking van het kennisweefsel in de provincie
- Opvolging van lopende projecten en betrekken van deze projecten bij het focusregiobeleid indien mogelijk:
 - Cofinanciering en opvolging Interreg project 'Regenergy' (Renawable Energy Regions) (2019-2022):
 - > Proeftuinsite in het Green Energy Park in Zellik (Asse), gecombineerd met de nog te ontwikkelen woonwijk op de Kerremanssite

- > Onderzoek naar innovatieve technieken gericht op smart grid, energieopslag en groene mobiliteit
- > Opbouw grootschalig elektrisch en thermisch micro-grid, aangestuurd vanuit Green Energy Campus, op basis van hernieuwbare energie (windmolens, zonnepanelen) en restwarmte van het Green Datacenter
- Cofinanciering en opvolging Interreg project 'Rolling Solar' (2018-2021)
 - > Europees samenwerkingsproject met als doel integratie van zonne-energie in infrastructuur (bv. autowegen, fietspaden, geluidsschermen ...) technisch en kosteneffectief mogelijk te maken
 - > Vlaams-Brabant: uitwerking demo voor PV-geïntegreerde geluidsschermen langs snelwegen (door o.a. Soltech, Van Ecyken, IMEC e.a.)

SA_ECON_3.1.4. Internationalisering door samenwerking met focusregio's op vlak van mobiliteit en energie

- Onderzoeken van samenwerkingsmogelijkheden tussen de Vlaams-Brabantse Cleantech community en de Energycluster Rhein-Neckar. Samenwerkingsprojecten tussen beide regio's en mogelijke andere partners worden geïnitieerd.
- Stimuleren uitwisseling en samenwerking met China (Chengdu) op vlak van o.a. Cleantech: uitdragen van innovaties van Vlaams-Brabantse cleantechbedrijven (EFRO I2PCC)

PARTNERS

Intern: dienst Europa, dienst mobiliteit

Extern: partners Smart Hub Vlaams-Brabant (Voka-Kamer van Koophandel Vlaams-Brabant, KULeuven R&D, POM Vlaams-Brabant), Innovatiecentrum Leuven, VOKA (miK)

DOELGROEP(EN)

Consortia van Vlaams-Brabantse bedrijven, kennisinstellingen, organisaties en/of overheden (triple of quadruple helix), landbouwbedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_ECON_4 Stimuleren van duurzaam ondernemen en tewerkstellen

Actie_ECON_4.1. Bedrijven ondersteunen bij het in kaart brengen van de CO₂ -voetafdruk (Carbon Footprint) en het nemen van maatregelen richting klimaatneutraliteit en circulaire economie

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ECON_4.1.1. Begeleiding van bedrijven via miK bij het berekenen van de Carbon Footprint en het opstellen en opvolgen van een actieplan

- Aanbieden van een leertraject 'Carbon Footprint' inclusief erkende berekeningstool aan bedrijven.
- Opvolging van het opstellen van het actieplan via een terugkommoment met een deskundige

SA_ECON_4.1.2. miK als aanspreek- en informatiepunt ter ondersteuning van klimaatacties van de Vlaams-Brabantse ondernemingen

- Ondersteuning van de gemeenten vanuit miK in acties naar bedrijven toe in kader van uitvoering klimaatactieplannen
- Verschaffen van eerstelijnsadviezen aan bedrijven rond milieu en klimaat.
- Informeren van bedrijven en in de kijker zetten van goede voorbeelden:
 - Via nieuwsbrief en website van miK (www.mikkmo.be).
 - Via publicaties en artikels
 - Via nominatie van verschillende Klimaatambassadeurs: pioniers en koplopers rond dit thema visibiliteit geven
- Organiseren van infosessies, workshops, rondetafelgesprekken of bedrijfsbezoeken rond diverse klimaatthema's zoals bv. :
 - Rationeel Energie Gebruik (REG)
 - Energie-efficiëntie i.k.v. bedrijfsinfrastructuur (isolatie,

verwarming en koeling, optimaliseren van verlichting)

- Toepassingen van hernieuwbare energie (zonnepanelen, windenergie, warmtekraftkoppeling, en andere innovatieve trends)
- Duurzaam aankoopbeleid
- Circulaire economie
- Duurzame mobiliteit en de link met het behalen van de klimaatdoelstellingen

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst economie, POM

Extern: VOKA (miK - milieu-infopunt voor de KMO), steden en gemeenten, gespecialiseerde organisaties

DOELGROEP(EN)

Bedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal bedrijven dat Carbon Footprint en actieplan opstelt
- Aantal bedrijven bereikt via de verschillende activiteiten

Actie_ECON_4.2. Creëren van groene jobs

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ECON_4.2.1. Aanstellen van een innovatiemanager binnen de sociale economie

Voor het ondersteunen van de ontwikkeling van nieuwe circulaire producten binnen de sociale economie

SA_ECON_4.2.2. Via financiële ondersteuning nieuwe activiteiten in de sociale economie met een klimaatlink stimuleren

- Via provinciale subsidiereglementen voor sociale economie-organisaties, arbeidzorginitiatieven en professionalisering van de sociale economie (met aandacht voor sociale, economische en sociale component)
- Via 'Provinciaal subsidiereglement voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant als kennisregio'

SA_ECON_4.2.3. Duurzaam ondernemen stimuleren door netwerkvorming en promotie van de sociale economie

- Via netwerkmomenten
- Via PIP (Product Innovatie Platform), samenwerking KU-Leuven/LRD: ontwikkeling nieuwe producten door studenten

- Via brochure 'Bewust ondernemen dankzij sociale economie'
- Via database van ondernemingen

TREKKER

Dienst economie

PARTNERS

Extern: sociale economie bedrijven (verschillende ondernemingstypes), ev. cofinancierders en partners van reeds bestaande projecten

DOELGROEP(EN)

Particulieren, bedrijven, overheden

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_ECON_5 Stimuleren van duurzame versterking van handelskernen

Actie_ECON_5.1. Ondersteunen gemeenten bij duurzame versterking van handelskernen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ECON_5.1.1. Provinciaal subsidiereglement ter versterking van de handelskernen en het gemeentelijke detailhandelsbeleid

Ondersteuning van gemeenten die beleidsadvies inwinnen bij het opstellen van een detailhandelsplan of die projecten uitvoeren ter versterking van een handelskern

SA_ECON_5.1.2. Begeleiden gemeenten bij het duurzaam versterken van hun handelskernen

- Kennis delen en ervaringen uitwisselen (in het kader van versterking van de dorps- en stadskernen, aanpakken leegstand, parkeer- en mobiliteitsproblemen ...) via o.a. online netwerk lokale economie, feitenfiches, online winkeldatabestand
- Aanstellen van kleinhandelscoach

TREKKER

Dienst economie

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning

Extern: gemeenten, (lokale) handelaarsverenigingen, Agentschap ondernemen

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

DUURZAME EN LOKALE LANDBOUW

SD_LB: Daling van de netto-broeikasgasuitstoot in de landbouwsector door het ondersteunen van duurzame en lokale landbouw

OD_LB_1 Verlagen van de energetische landbouwemissies

Actie_LB.1.1. Stimuleren van energiebesparing en hernieuwbare energieproductie in de landbouw

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_LB_1.1.1. Verspreiden van goede voorbeelden door de proefcentra

- Proefcentrum Pamel: installatie en gebruik biomassaverbrander + opstart van een netwerk voor lokale houtsnippers - (zie SA_HE_4.2.2)
- Proefcentrum Pamel: demonstratie van verbouwing volgens BEN-norm en haalbaarheid van telen in koude serres i.p.v. verwarmde serres
- Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant: demo vernieuwde koelcellen en upgrade gebouwbeheersysteem
- Aanleg van zonnepanelen op het dak van Proefcentrum Herent
- Energiegewassen voor mogelijke lokale en kleinschalige toepassing als hernieuwbare brandstof onderzoeken en demonstreren

SA_LB_1.1.2. Kennisopbouw en communicatie via platform Enerpedia

- Via website www.enerpedia.be, infodagen en workshops
- In kader van Enerpedia 3.0:

- Landbouwers bijstaan met vragen over energiebesparing, energieproductie of energiegewassen
- Energieanalyses uitvoeren bij landbouwers om op basis hiervan energiebesparingen te realiseren

TREKKER

Dienst land- en tuinbouw

PARTNERS

Extern: Innovatiesteunpunt, Vlaamse Overheid, collega praktijkcentra en onderzoeksinstellingen, landbouworganisaties

DOELGROEP(EN)

Landbouwbedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_LB_2 Verlagen van de niet-energetische landbouwemissies (lachgas, methaan) en verhoging van de koolstofvastlegging in de landbouwbodem

Actie_LB_2.1. Stimuleren van duurzame landbouwpraktijken

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_LB_2.1.1. Stimuleren van landbouwers tot het nemen van maatregelen ter bevordering van CO₂-opname en klimaatadaptatie

- Opzetten regionale samenwerking om biomassa te verzamelen en te gebruiken om organische stof in de bodem te verhogen en als hernieuwbare energiebron (Proefcentrum Pamel) (zie SA_HE_4.2.2)
- Stimuleren van agrarisch natuurbeheer van landbouwbedrijven via samenwerking met ECO2, regionale landschappen en VLM
- Via advisering bij de landschappelijke integratie van landbouwbedrijven (zie actie NAT. 2.1)

(link actie ADAP_3.2)

SA_LB_2.1.2. Onderzoek en voorlichting rond bodemkwaliteit en verhoging van het organisch stofgehalte (O.S) in de bodem

- Sensibiliseren rond belang van de bodem en open ruimte
- Behoud van langlopende compostproef voor opbouw O.S. en uitdragen van de resultaten
- Behoud van langlopende proeven niet-kerende bodembewerking en uitdragen van de resultaten
- Bodemadvies op maat, kennisuitwisseling tussen onderzoekers, landbouwers en loonwerkers, demonstraties nieuwste technieken voor betere bodemconditie
- Initiëren van en deelnemen aan bodemprojecten
- Onderzoek naar fermenteren van groene afvalstromen als alternatief voor compostering (Bokashi) als minder CO₂-uitstotend proces om groene afvalstromen bruikbaar te maken voor gebruik in de tuinbouw / landbouw

SA_LB_2.1.3. Informeren en stimuleren tot oordeelkundig bemesten

- Individuele begeleiding bij landbouwers door CVBB vzw
- Facilitering van de werking van CVBB vzw door de provincie. (Provincie is lid van de stuurgroep)

SA_LB_2.1.4. Ondersteunen VEMIS (consortium kennisopbouw luchtmissies veehouderij)

Provincie is lid VEMIS en draagt bij tot de uitwerking van het maatregelenprogramma.

TREKKER

Dienst land- en tuinbouw

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Extern: collega-praktijkcentra o.a. Nationale Proeftuin voor Witloof (NPW) vzw, Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet vzw (KBIVB) vzw, Bodemkundige Dienst van België (BDB) vzw; Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting (CVBB) vzw; onderzoeksinstituten, Innovatiesteunpunt; Vlaamse Overheid, landbouworganisaties, gemeentebesturen, regionale landschappen, Pro Natura, VLM, ECO2

DOELGROEP(EN)

Landbouwbedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_LB_3 Beperken van de voedselkilometers door het stimuleren van korte-keten-landbouw

Actie_LB_3.1. Stimuleren, ondersteunen en bekend maken van korte keten initiatieven.

SUBACTIES

SA_LB_3.1.1. Ondersteunen van korte-keten-initiatieven bij het informeren en promoten van het aanbod

- Lokale producten promoten o.a. via brochures, sociale media en activiteiten en via de 'De Week van de Korte Keten' waarbij de provincie de coördinatie voor Vlaams-Brabant opneemt en zelf acties opzet en/of ondersteunt
- Mee faciliteren van de beschikbaarheid van lokale producten en ondersteunen van producenten: via eigen activiteiten of documenten (bv. infofiches Van Alle Markten Thuis) en via partners zoals vzw Streekproducten, Rikolto en Steunpunt Korte Keten (bv. Smaakhoeves, projecten Brussel Lust, Kort'om Leuven ...)
- Promotie en informatie via netwerken zoals Tour de Crème (ijs recht van de boer), Picknick een Hoeve (consumeer hoeve-producten op en in de omgeving van de boerderij) en Boeren Met Klasse (educatie over landbouw en lokale productie)
- Onderzoek, voorlichting en sensibilisatie rond het behoud of de herintroductie van typische teelten (bv. Schaarbeekse Kriek)

SA_LB_3.1.2. Voorzien van voldoende ruimte voor lokale voedselproductie door landbouwers

Zie actie RO_3.1.

TREKKER

Dienst land- en tuinbouw

PARTNERS

Gemeenten, Steunpunt Korte Keten, vzw Streekproducten Vlaams-Brabant, Rikolto, deelnemers van de netwerken Boeren met Klasse, Tour de Crème, Picknick een Hoeve

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, burgers, scholen, landbouwbedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_LB_4 Stimuleren van duurzame en innovatieve teelten en technieken

Actie_LB_4.1. Uitbouwen van kennis, voorlichting en advisering rond duurzame en innovatieve teelten en technieken

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_LB_4.1.1. Onderzoek en groepsvoorlichting biologische teelt aardbeien en kleinfruit

- Sluiten van kringlopen
- Hoe omgaan met organische bemesting
- Behoud van biodiversiteit en gebruik van ecosysteemdiensten (bv. natuurlijke plaagbeheersing)

SA_LB_4.1.2. Onderzoek naar bijdrage in de landbouw tot een goede waterkwaliteit en waterkwantiteit

- Verspreiden van goede voorbeelden door Proefcentrum Pamel: peilgestuurde drainage en hergebruik drainwater
- Opzetten van acties tegen droogte
- Landbouwers informeren en sensibiliseren inzake erosiebestrijding en waterbeheersing
- Onderzoek rond waterkwaliteit en advies aan landbouwers bij het nemen van maatregelen voor een betere waterkwaliteit.

SA_LB_4.1.3. Onderzoek en groepsvoorlichting geïntegreerde teelt witloof

- Optimalisatie bemesting en gewasbescherming om het gebruik van chemische middelen tot een minimum te beperken
- De Nationale Proeftuin Witloof voert het demonstratieproject 'Witloof en IPM 2.0' uit dat inzet op de versterking van geïntegreerde gewasbescherming (IPM): preventie, detectie, juiste behandeling.

SA_LB_4.1.4. Onderzoek naar duurzame teelt van non en new food gewassen

- Goudsbloem, quinoa en andere nieuwe teelten: werken aan lokale ketens om transport voor de import van producten te vermijden
 - Trekker van project 'Goudsbloem, een gouden kans!', om goudsbloem te introduceren als een rendabele en duurzame teelt in Vlaanderen (2017-2021)
 - Partner in Vlaio-project 'Quinoa lokaal' om quinoa te introduceren als rendabele en duurzame teelt in Vlaanderen (2019-2023)

- Partner in het Vlaio-project 'Introsect' (via Nationale Proeftuin Witloof) met als doel de introductie van kweek en toepassing van insecten in de primaire sector (2019-2023)
- Partner in het demonstratieproject 'Innovatieve spuittechnieken in de groenteteelt: Driftreductie en precisiebespuitingen'
- Miscanthus en korte omloophout:
 - Onderzoek naar teelt van korte omloophout en miscanthus voor de lokale en kleinschalige toepassing als hernieuwbare brandstof of biogebaseerde grondstof
 - Netwerk van telers, nieuwsbrief en informatie-uitwisseling

TREKKER

Dienst land- en tuinbouw

PARTNERS

Nationale Proeftuin voor Witloof vzw, Proefcentrum Herent, Proefcentrum Pamel, leveranciers van biomassaverwarmingsketels, collega praktijkcentra en onderzoeksinstituten, organisaties en bedrijven uit de keten van non en new food

DOELGROEP(EN)

Landbouwbedrijven

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

DUURZAME CONSUMPTIE

SD_CON: Daling van de broeikasgasuitstoot door duurzame en gedeelde consumptie

OD_CON_1 Stimuleren van duurzame consumptie van voeding

Actie_CON_1.1. Ondersteuning acties en projecten rond duurzame voeding en het terugdringen van voedselverlies

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_CON_1.1.1. Bekend maken en promoten korte-keten initiatieven bij het grote publiek

- Via Toerisme Vlaams-Brabant:
 - Infopunten Toerisme als afzetpunten voor streekproducten
 - Werking rond culinair genieten gebaseerd op lokale productie, kwaliteit en traditie die een internationaal publiek weet aan te trekken
 - Dienstverlening en catering op recepties en evenementen door bedrijven die gebruik maken van streekproducten en eetwaren uit de korte keten
- Via dienst land- en tuinbouw (zie actie LB_3.1.)

SA_CON_1.1.2 Ondersteunen gemeenten bij het opzetten van acties rond duurzame voeding en het terugdringen van voedselverlies via begeleiding op maat i.s.m. experts

- Begeleiding bij de opmaak van een lokaal korte keten-actieplan (stimuleren korte-keten initiatieven)
- Begeleiding bij het opmaken van een actieplan rond voedselverspilling met lokale stakeholders en bij het ontwikkelen van maatregelen om voedselverlies terug te dringen
- Begeleiding voor één grootkeuken in een traject om voedselverspilling te voorkomen (in kantines van scholen, ziekenhuizen en zorginstellingen)

SA_CON_1.1.3 Financiële ondersteuning van projecten rond duurzame voeding via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten (zie actie TSV 4.2.1.)

- Project 'Voedselincubator Leuven' (2019-2021)
 - Project van Rikolto vzw i.s.m. Hogeschool UCLL, KULeuven, Stad Leuven, Boerenbond, e.a.

- Doel:

- > Opzetten van een voedselincubator in Leuven die sociaal en duurzaam ondernemerschap in de voeding en landbouw stimuleert en zo bijdraagt tot een transitie van het voedselsysteem
- > Stimuleren van cocreatie en nieuwe ondernemingsideeën via foodhacketons
- > Nieuwe ondernemingen helpen opstarten door diensten aan te bieden zoals huisvesting, experimenteer-ruimte, expertise, trainingen, toegang tot netwerk enz.

TREKKER

- Actie_CON_1.1.1 dienst toerisme
- Actie_CON_1.1.2 en 1.1.3. dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst land-en tuinbouw

Extern: Foodwin, Steunpunt Korte Keten

DOELGROEP(EN)

Particulieren, gemeenten, bedrijven, scholen, landbouwers, studenten, ondernemers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal begeleide gemeenten
- Voortgangsrapportering

OD_CON_2 Stimuleren van duurzame en gedeelde consumptie

Actie_CON_2.1. Informeren en adviseren over duurzaam gebruik van materialen, energie en water

OMSCHRIJVING

- Via advies van Steunpunt Duurzaam Bouwen (acties DUWO-BO 2.1. en 3.1.)
- Via miK (acties ECON_1.1. en ECON 4.1.)
- Via MOS: bv.
 - Ontwikkelen en aanbieden van educatief materiaal door MOS rond duurzaam energieverbruik (energiekoffers)
 - Vorming voor scholen over duurzaam hout: "Triple E-wood": traject ivm duurzaam houtgebruik voor BSO (i.s.m. Woodwise, Unilin, Zagerij Pauls, het Xylarium van het Afrikamuseum Tervuren, RTC Vlaams-Brabant en MOS)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst onderwijs

Extren: VOKA, RTC Vlaams-Brabant, gespecialiseerde organisaties

DOELGROEP(EN)

Scholen, burgers, gemeenten, bedrijven, verenigingen

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangrapportering

Actie_CON_2.2. Ondersteunen acties en projecten rond duurzame en/of gedeelde consumptie

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_CON_2.2.1: Duurzaam productgebruik en toepassing innovatieve technieken stimuleren in de sector toerisme en recreatie

- Recreatieve routes digitaal ter beschikking stellen met het oog op minder borden op het terrein en minder papieren kaarten
- Toepassing van Augmented Reality (AR) om nieuwe thematische trajecten aan te bieden. Deze worden na evaluatie doorontwikkeld om de beleving op ons grondgebied te versterken door inzet van nieuwe media en digitale toepassingen. Hierdoor kan het gebruik van papieren dragers en opstellingen op het terrein tot een minimum herleid worden.
- Gebruik van duurzaam papier en bio-afbreekbare inkt voor drukwerken
- Promoten van het behalen van de Groene Sleutel en de Blauwe Vlag, een erkenning voor een milieuvriendelijke bedrijfsvoering respectievelijk voor de sector Toerisme en Recreatie en voor Jachthavens

SA_CON_2.2.2 Ondersteunen gemeenten bij het opzetten van acties rond duurzame en/of gedeelde consumptie via begeleiding op maat (i.s.m. experts)

- Begeleiding bij de realisatie van acties met als doel het stimuleren van de deel- en hersteleconomie (o.a. via opstart herstel- en deelcentra)
- Begeleiding bij de opmaak van een autodeelactieplan en/of het vergroenen van het gemeentelijk wagenpark (zie actie MOB_4.3.4)
- Begeleiding op maat voor het verduurzamen van evenementen
- Begeleiding op maat bij het berekenen van de gemeentelijke carbon footprint (inclusief energie, water, productgebruik)

SA_CON_2.2.3 Financiële ondersteuning van projecten rond duurzame en/of gedeelde consumptie via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten (zie actie TSV 4.2.1.)

- Project 'Energie monitoring op Kotten' (2018-2020)
 - Project van Green Office for KU Leuven (duurzaamheidslab voor én door studenten), i.s.m. Core cvba-co en de dienst duurzaamheid van de KU Leuven en gericht op koteigenaars en huurders (studenten)
 - Doel:
 - > Impact meten en analyseren van zowel fysieke als van sensibiliserende maatregelen op vlak van gebruik van water, gas en elektriciteit in verschillende woontypes
 - > Op basis hiervan model uitzetten waarmee beheerders van (studenten)huisvesting aan de slag kunnen om de energie-impact van woontypes te verminderen
 - > Resultaten eventueel te gebruiken voor ontwikkeling van label voor groene kotten

- Project 'Het Repair Center Leuven, een platform voor delen, leren en herstellen' (2018-2020)
 - Project van 'Het Centrum Economische Ongehoorzaamheid vzw (CEO)' i.s.m. Leuven 2030, Netwerk Bewust Verbruiken, Vormingplus en diverse andere organisaties
 - Doel: opzetten van laagdrempelig centrum waar oplossingen worden gevonden voor herstellingsproblemen via 'repair commons':
 - > Doe-ruimte voor burgers die bewuster willen omgaan met spullen
 - > Kenniscentrum voor advies, opleiding, delen van informatie rond herstellen, in het bijzonder om de jeugd vertrouwd te maken met een reparatuercultuur
 - > Experimenteerterruimte voor nieuwe werkvormen en nieuwe diensten, o.m. voor het aanbieden van wisselstukken met 3D-printers (FabLab)
- Project 'Gereedschap van en voor iedereen' (2019-2021)
 - Project van RISO Vlaams-Brabant, BBL en 'Repair en Share', gericht op actieve participatie van burgerinitiatieven en maatschappelijk kwetsbare doelgroepen in de lokale deeleconomie
 - Doel:
 - > Ontwikkeling van 6 gereedschapsbibliotheken in Vlaams-Brabant (non-profit uitleendienst voor werktuigen)
 - > 6 pilootprojecten in Dilbeek, Asse, Tienen, Diest, Leuven en Opwijk
 - > Delen van kennis en ervaringen via lerende netwerken, actieve procesbegeleiding en ontwikkelen van documentatie- en ondersteuningsmateriaal
 - > Onderzoek en ontwikkeling van circulair verdienmodel voor gereedschapsbibliotheken

TREKKER

- SA_CON_2.2.1.: dienst toerisme
- SA_CON_2.2.2. en 2.2.3.: dienst leefmilieu

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Toerisme Vlaams-Brabant, verenigingen, burgers, gemeenten, gespecialiseerde organisaties

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

KOOLSTOFOPNAME DOOR NATUUR

SD_Verhoging van de koolstofopname door natuur

OD_NAT_1 Stimuleren van verhoging van CO₂-captatie door uitbreiding, aangepaste inrichting en beheer van natuurlijke ecosystemen

Actie_NAT_1.1. Stimuleren van terreinacties voor herbebossing en bosuitbreiding

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_NAT_1.1.1. Financiële ondersteuning voor het aanplanten van biodivers en klimaatbestendig bos

Financiële ondersteuning zowel voor herbebossing als voor bosuitbreiding, vnl. van eigenaars van kleine bossen of bij ontoereikend subsidiebudget van het Vlaams Agentschap voor Natuur en bos

SA_NAT_1.1.2. Inhoudelijke ondersteuning van bosbeheerders en -eigenaars door het Provinciaal Steunpunt Bos

- Bosbeheerders adviseren en ondersteunen bij een duurzaam bosbeheer en indien zinvol de opmaak van een natuurbeheerplan
- In samenspraak met de bosbeheerder/boseigenaar invulling geven aan de voorwaarden uit de kapmachtiging (omtrekt de heraanplant van nieuw bos)
- Nieuwe en bestaande boscigenaars en -beheerders de weg wijzen naar alle bestaande Vlaamse subsidies voor bebossing, herbebossing en compensatie

Ook actie in het kader van klimaatadaptatie, link actie ADAP_3.2.

TREKKER

Dienst Leefmilieu

PARTNERS

Gemeenten, Vlaamse overheid (Agentschap Natuur en Bos), Bosgroep Vlaams-Brabant, regionale landschappen.

DOELGROEPEN

Bosbeheerders/boseigenaars

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal ha bos aangeplant
- Aantal natuurbeheerplannen voor bos opgemaakt

OD_NAT_2 Stimuleren van verhoging van CO₂-captatie door aanplant van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen

Actie_NAT_2.1. Ondersteunen en stimuleren van terreinacties voor de aanplant van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_NAT_2.1.1. Gratis advies 'erfbepanting en landschap-sintegratie' voor land- en tuinbouwbedrijven (link actie ADAP 3.2)

Advies en begeleiding door landschapsarchitect van de dienst land- en tuinbouw bij beplantingsplannen: streekeigen aanplanting van hagen, heggen, houtkanten, bomenrijen en boomgaarden

SA_NAT_2.1.2. Stimuleren van de aanplant van hagen en bomen via de campagne 'Leve de Tuin' (zie actie ADAP_3.1.)

Stimuleren van de aanplant van inheemse hagen, houtkanten en hoogstam(fruit)bomen via de actie 'Behaag je Tuin'

SA_NAT_2.1.3. Stimuleren van aanplant en onderhoud van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen op bedrijventerreinen (zie actie ADAP_3.2.3.)

SA_NAT_2.1.4. Stimuleren van aanplant en onderhoud van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen bij de uitvoering van gebiedsgerichte projecten (zie actie ADAP 1.1. en 1.2.)

TREKKER

- SA_NAT_2.1.1. dienst land- en tuinbouw
- SA_NAT_2.1.2. dienst leefmilieu
- SA_NAT_2.1.3. POM
- SA_NAT_2.1.4. betrokken diensten

PARTNERS

Intern: dienst leefmilieu, dienst ruimtelijke planning, POM

Extern: regionale landschappen, gemeenten, natuurverenigingen

DOELGROEPEN

Gemeenten, scholen, landbouwers, bedrijven, verenigingen, burgers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal adviezen land- en tuinbouwbedrijven
- Aantal bestellingen actie 'Behaag je tuin'

NAAR EEN KLIMAATBESTENDIGE PROVINCIE

SD_ADAP: Transitie naar een klimaatbestendige provincie door landschap weerbaar te maken voor de klimaatverandering, zowel in de open ruimte als de bebouwde ruimte

OD_ADAP_1 Realiseren van een klimaatbestendig landschap via versterking van robuuste groen-blaauwe netwerken in de open ruimte en een groen-blaauwe dooradering tot in de meer intensief gebruikte ruimte

Actie_ADAP_1.1. Realisatie van een robuust groen-blaauw netwerk en groen-blaauwe dooradering in de provincie door het uitvoeren van gebiedsgerichte projecten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_1.1.1 Realisatie van groenblauwe netwerken en groen-blaauwe dooradering binnen het eigen provinciaal patrimonium

- Provinciedomein Het Vinne, Zoutleeuw
- Provinciedomein Huizingen, Beersel (Huizingen)
- Provinciedomein Halve Maan, Diest
- Provinciedomein Kessel-Lo

SA_ADAP_1.1.2 Integratie en realisatie van groen-blaauwe netwerken in strategische, soortgerichte en/of verbindingsgerichte (biodiversiteits)projecten

(in zowel de projecten waar de provincie als trekker optreedt als in de projecten waarin de provincie participeert)

- Project Getestreek
- Project Horizon+
- Project Zennevallei
- Project Pajottenland
- Project Groene Noordrand
- Project Erembald-Kravaalbos
- TOP Noordrand

- Interbestuurlijk overleg Demer-en Laakvallei
- Water-land-schap – landinrichtingsproject VLM
- ...

Zie actie RO_3.5

TREKKER

- SA_ADAP_1.1.1 domeinen en instellingen
- SA_ADAP_1.1.2 dienst ruimtelijke planning, dienst leefmilieu, dienst waterlopen

PARTNERS

Intern: dienst waterlopen, dienst land-en tuinbouw, provinciedomeinen

Extern: gemeenten, natuurverenigingen, landbouwsector, regionale landschappen, Vlaamse Overheid (Vlaamse Landmaatschappij, Agentschap Natuur en Bos ...)

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

Actie_ADAP_1.2.: Realisatie van een robuust groen-blauw netwerk en groen-blauwe dooradering in de provincie via de samenwerking met en ondersteuning van partners

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_1.2.1: Inhoudelijke en financiële ondersteuning van partners via subsidies voor duurzame biodiversiteitsprojecten en natuur op school

- Ondersteuning projecten in het kader van het 'provinciaal subsidiereglement voor duurzame biodiversiteitsprojecten' (doelgroep: gemeenten, erkende natuur- en milieuverenigingen, regionale landschappen)
- Ondersteuning projecten via het 'provinciaal subsidiereglement 'Natuur op school' (doelgroep: scholen)

SA_ADAP_1.2.2: Inhoudelijke en financiële ondersteuning van de regionale landschappen en de intergemeentelijk natuur-en landschapsploegen

- Via een samenwerkingsovereenkomst met de 5 Vlaams-Brabantse regionale landschappen: RL Brabantse Kouters vzw, RL Dijleland vzw, RL Noord-Hageland vzw, RL Pajottenland & Zennevallei vzw, RL Zuid-Hageland vzw
- Via de toewijzing van de DAEB 'de organisatie van de Intergemeentelijke Natuur- en Landschapsploegen (INL-ploegen)' aan IGO in het arrondissement Leuven en Pro Natura in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Concreet houdt dit in dat bij de lokale besturen doelgroepwerknemers worden ingezet voor de inrichting en het beheer van natuurterreinen en kleine landschapselementen en voor soortbescherming

TREKKER

Dienst Leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst waterlopen, dienst ruimtelijke planning, dienst land- en tuinbouw

Extern: regionale landschappen, gemeenten, natuurverenigingen, scholen

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, regionale landschappen, de partners van de intergemeentelijke natuur- en landschapsploegen, scholen, sector landbouw, polders en wateringen

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal goedgekeurde projecten en subsidies ikv het subsidie-reglement 'duurzame biodiversiteitsprojecten'
- Aantal goedgekeurde projecten en subsidies ikv het subsidie-reglement 'Natuur op school'
- Hoeveelheid aangelegde en/of herstelde kleine landschapselementen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst met de regionale landschappen.
- Het aantal uren natuurwerk uitgevoerd door de intergemeentelijke natuur- en landschapsploegen in het kader van de DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang).

OD_ADAP_2 Realiseren van een veerkrachtig watersysteem

Actie_ADAP_2.1 Realiseren van een meer natuurlijk watersysteem

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_2.1.1.: Herinrichting van waterloopvakken met het oog op verbetering van de hydrologische en ecologische toestand:

- Structuurherstel van waterlopen: hermeandering, heraanleg in open bedding, oplossen vismigratieknelpunten:
 - bv. Waarbeek en Deysbeek, Landen (Kleine Gete)
 - bv. 's Hertogengracht en Waarbeek, Braambeek, Loop VIII (Grote Gete)
- Toepassing van natuurtechnische milieubouw bij herstellingswerken aan waterlopen
- Verwijderen van oude oeversbeschoeiing om vrije meandering te bevorderen

TREKKER

Dienst waterlopen

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Gemeenten, ANB, Natuurpunt, polders en wateringen, sector landbouw, VMM, inwoners van Vlaams-Brabant

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

Aantal opgestarte en uitgevoerde projecten structuurherstel waterlopen

Actie_ADAP_2.2 Preventie van verdroging of wateroverlast door een gedifferentieerd waterlopenbeheer en andere maatregelen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_2.2.1. Toepassing van gedifferentieerd waterlopenbeheer

- Afstemming van het onderhoud van de provinciale waterlopen op de bestemming van de aanpalende percelen om ongewenste effecten zoals verdroging en versnelde afvoer door te diep te ruimen te vermijden
- In natuurgebied onderhoud beperken tot oppervlakkige ruiming:
 - Verwijderen van zwerfvuil, takken en andere hindernissen
 - Alleen bij te sterke opstuwing opwaarts maaien of slib ruimen
- In landbouwgebied onderhoud beperken tot oppervlakkige ruiming en maaien van bodem en/of taluds indien de normale waterafvoer verstoord wordt. Slibruiming van waterloopvakken enkel wanneer uit opmetingen blijkt dat het zinvol en noodzakelijk is
- In woongebied intensief onderhoud om wateroverlast te vermijden

SA_ADAP_2.2.2. Onderzoek naar bijkomende oplossingen tegen waterschaarste en verdroging

Zoeken naar oplossingen om waterschaarste en verdroging tegen te gaan (peilmeters, innovatief peilbeheer, deelname aan overkoepeld overleg op Vlaams niveau ...)

TREKKER

Dienst waterlopen

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Gemeenten, polders en wateringen, omwonenden

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

- Uitgevoerde onderhoudswerken
- Aantal uitgewerkte maatregelen tegen waterschaarste en verdroging

Actie_ADAP_2.3 Het watersysteem vrijwaren van ongewenste ingrepen via de watertoets en provinciale verordeningen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_2.3.1. Adviesverlening bij de watertoets

- Provincie geeft als waterbeheerder advies aan vergunningverleners of planopmakende overheden bij vergunningen, plannen of programma's die onderworpen zijn aan de watertoets.
- In overstromingsgevoelige gebieden en voor projecten met een oppervlakte van meer dan 1.000 vierkante meter moet verplicht advies gevraagd worden aan de waterbeheerder, met het oog op het vermijden van schadelijke effecten op het watersysteem (verhardingen, versnelde waterafvoer, vermindering buffercapaciteit valleien, inbuizing waterlopen).

SA_ADAP_2.3.2. Provinciale stedenbouwkundige verordening voor verhardingen

- Bevat extra voorschriften voor het (her)aanleggen of uitbreiden van verhardingen op Vlaams-Brabants grondgebied
- Verplicht om afstromend water van verhardingen op natuurlijke wijze doorheen of naast de verhardingen op het eigen terrein in de bodem te laten infiltreren

SA_ADAP_2.3.3. Provinciale stedenbouwkundige verordening 'overwelden grachten en onbevaarbare waterlopen'

- Overwelingen zijn vergunningsplichtig en slechts toegelaten indien strikt noodzakelijk

TREKKER

Dienst waterlopen

DOELGROEP(EN)

Steden en gemeenten, inwoners van Vlaams-Brabant, bouwheeren, architecten, bedrijven

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

-

Actie_ADAP_2.4 Inrichting en optimalisatie van gecontroleerde overstromingsgebieden

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_2.4.1. Inrichting van gecontroleerde overstromingsgebieden langs provinciale waterlopen (GOG's)

- Aanleg nieuwe overstromingsgebieden
- Uitbreiding bestaande overstromingsgebieden (volgens rollend meerjarenplan)

SA_ADAP_2.4.2. Optimalisatie bestaande overstromingsgebieden via de plaatsing van automatische sturingen

Uitrusting van bestaande wachtbekkens met automatische sturingen voor een meer efficiënte aanwending van de beschikbare buffercapaciteit (bv. GOG Birrebeek in Kapelle-op-den-Bos)

SA_ADAP_2.4.3. Plaatsing van bijkomende peilmeters op strategische plaatsen op het waterloppennet

- Meetresultaten worden gebruikt om het vullen en ledigen van overstromingsgebieden (bv. in combinatie met automatische sturingen) te optimaliseren (protectieve maatregelen) en om tijdig passende maatregelen te kunnen nemen om eventuele schade te beperken (paraatheidverhogende maatregelen).
- Peilmeters zijn compatibel met de overstromingsvoorspeller van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en de meetresultaten worden grafisch gevisualiseerd via de portaalwebsite www.waterinfo.be

TREKKER

Dienst waterlopen

PARTNERS

VMM

DOELGROEPEN

Waterbeheerders, hulpdiensten, burgers

TIJDSPAD

Volgens rollend meerjarenplan

INDICATOR(EN)

- Aantal nieuw aangelegde overstromingsgebieden
- Aantal uitgebreide bestaande overstromingsgebieden
- Aantal geplaatste automatische sturingen
- Aantal geplaatste peilmeters

Actie_ADAP_2.5. Ondersteunen gemeenten bij erosiebestrijding

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_2.5.1. Inzetten van provinciale erosiecoördinatoren ter ondersteuning van de gemeenten bij de opmaak en de uitvoering van gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen

Uitvoering van erosiebestrijdingsmaatregelen die bijdragen tot het terugdringen van het risico op water- en modderoverlast door afspoeling van water en bodem vanop landbouwgronden (bv. erosiepoelen, aarden dammen, dammen in natuurlijke materialen, grasbufferstroken, grasgangen)

SA_ADAP_2.5.2. Financiële ondersteuning kleinschalige erosiebestrijdingswerken

Bovenop de 75% subsidie van de Vlaamse Overheid kunnen gemeenten 15% extra provinciale subsidie ontvangen voor de uitvoering van kleinschalige erosiebestrijdingsmaatregelen

SA_ADAP_2.5.3 Sensibilisering van landbouwers rond brongerichte erosiebestrijdingsmaatregelen

Sensibilisatie rond teelttechnische maatregelen, niet-kerende bodembewerking ... (zie actie LB_2.1.2.)

TREKKER

- SA_ADAP 2.5.1-2.5.2 dienst waterlopen
- SA_ADAP_2.5.3 dienst land-en tuinbouw

PARTNERS

Dienst land- en tuinbouw

DOELGROEP(EN)

Landbouwers, steden en gemeenten

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

- Aantal verleende subsidies voor uitgevoerde erosiebestrijdingsmaatregelen
- Voortgangsrapportering

Actie_ADAP_2.6 Ondersteunen gemeenten bij de opmaak van hemelwaterplannen

OMSCHRIJVING

Inhoudelijke en financiële ondersteuning van gemeenten bij de opmaak van een hemelwaterplan

- O.a. via aanbieden modelbestek
- Beoordeling en uitbetaling provinciale subsidies voor de opmaak van een hemelwaterplan (tot 2020)

TREKKER

Dienst waterlopen

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, rioolbeheerders

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

- Aantal hemelwaterplannen in opmaak
- Aantal afgewerkte hemelwaterplannen

Actie_ADAP_2.7 Stimuleren van waterpreventieve maatregelen in prioritaire projectgebieden

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ADAP_2.7.1. Subsidiereglement voor waterpreventieve maatregelen in gemeenten die aangeduid zijn als prioritair projectgebied

- Gratis opmaak van een individuele studie per getroffen gebouw (door de dienst waterlopen)
- Voorafgaand advies door de dienst waterlopen over de maatregelen die de eigenaar/huurder wenst uit te voeren
- Subsidie voor de uitvoering van de positief geadviseerde maatregelen
- Uitrol aanpak naar bijkomende gemeenten

TREKKER

Dienst waterlopen

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, inwoners van Vlaams-Brabant die getroffen werden door wateroverlast

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

- Aantal gemeenten met uitrol aanpak waterpreventieve maatregelen
- Aantal subsidiëringen waterpreventieve maatregelen

OD_ADAP_3 Stimuleren en faciliteren van klimaatadaptatiemaatregelen bij verschillende doelgroepen

Actie_ADAP_3.1. Campagne 'Leve de Tuin' met aandacht voor klimaatadaptatie

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

ADAP_3.1.1. Informeren, sensibiliseren en stimuleren van burgers tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen

- Doelgroep: burgers (met een tuin, klein of groot, of enkel met terras/balkon/muur)
- Informeren en sensibiliseren over duurzaam tuinieren en de rol van tuinen bij het voorkomen van wateroverlast, hittestress en realisatie van groen-blauwe dooradering:
 - Via mindmap, tuinfolders, website en andere communicatiekanalen
 - Via infosessies
 - Via project 'Tuinkracht' i.s.m. 5 afvalintercommunes
 - Rond het aspect kringlooptuinieren, met verbreding naar klimaatadaptatie
- Stimuleren van de aanplant van inheemse hagen, houtkanten en hoogstam(fruit)bomen via de actie 'Behaag je Tuin' (zie actie NAT.2.1.)

ADAP_3.1.2. Adviseren van burgers tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen via het Provinciaal Steunpunt Tuinen

- Organiseren van objectief advies aan tuineigenaars rond

onderhoud of aanleg van hun siertuin op een meer klimaatbestendige en ecologische manier

- Te integreren in het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen (zie SA_DUWOBO_2.1.2)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Regionale landschappen, steden en gemeenten, tuincentra, tuinverenigingen, middenveld

DOELGROEP(EN)

Burgers

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- Aantal deelnemers aan evenement en/of infosessie georganiseerd vanuit de campagne 'Leve de tuin'
- Aantal adviezen verleend via het Provinciaal Steunpunt Tuinen

Actie_ADAP_3.2. Ondersteunen van verschillende doelgroepen bij het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

ADAP_3.2.1. Ondersteunen en stimuleren van boscijdegenoten tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen via het Provinciaal Steunpunt Bos

- Zie actie NAT_1.1.
- Met aandacht voor plaag- en exootbestrijding ten gevolge van de klimaatverandering

ADAP_3.2.2. Stimuleren van scholen tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen via subsidie 'Natuur op school'

- Zie SA_ADAP_1.2.2.
- Subsidie aan scholen die een natuurproject realiseren op of rond het schooldomein met een duidelijke aantoonbare waarde voor biodiversiteit/klimaat en de educatie hier rond bv. vergroening van de speelplaats, met aandacht voor een klimaatbestendig plan.

ADAP_3.2.3. Stimuleren van bedrijven tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen

- Zie SA_ECON_2.1.3. Bedrijven en biodiversiteit
- Zie ook S.A._LB_2.1.1 Stimuleren van landbouwbedrijven

ADAP_3.2.4. Stimuleren van gemeenten tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen

- Zie actie TSV_3.1.3.

ADAP_3.2.5. Financiële ondersteuning voor projecten rond klimaatadaptatie via het subsidiereglement voor duurzame milieu- en klimaatprojecten (zie actie T.S.V.4.3.1)

- Project 'Groene vingers in de zorg' (2018-2020):
 - Project van Natuurpunt/CVN, Ecolife en Zorgnet.Icuro
 - Participatieve begeleiding van zorginstellingen rond het thema klimaat, met aandacht voor adaptatiemaatregelen: opstarten vergroeningstraject van betrokken instellingen.

TREKKER

Dienst leefmilieu / ADAP_3.2.3. POM, dienst land- en tuinbouw

PARTNER(S)

Extern: gemeenten, verenigingen, VOKA (miK)

DOELGROEP(EN)

Bosbeheerders/boscijdegenoten, scholen, bedrijven, zorginstellingen en sociale organisaties

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_ADAP_4 Verhogen van de kennis rond klimaatadaptatie

Actie_ADAP_4.1. Verhogen van kennis rond klimaatadaptatie en mogelijkheden voor integratie binnen processen betreffende Vlaams-Brabants klimaatbeleid

OMSCHRIJVING

- Opmaak risico- en kwetsbaarheidsanalyses voor gemeenten (zie Actie_TSV_3.1.2.)
- Opvolging gebruikersgroep en ontwikkelingen binnen het Vlaamse Klimaatportaal (VMM)
- Opvolging van lopende of nieuwe initiatieven op Vlaams niveau
- Volgen van vormingen en infosessies rond klimaatadaptatie-thema's
- Opvolging droogteactieplan Vlaams-Brabant en droogteplan Vlaanderen

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning, dienst waterlopen

Extern: Vlaamse overheid (Departement omgeving, VEA), CoM Office, VITO, dataleveranciers, Interleuven, Haviland

DOELGROEP(EN)

Eigen diensten, gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal opgemaakte risico- en kwetsbaarheidsanalyses

TRANSVERSALE ACTIES

EEN GEÏNTEGREERD PROVINCIAAL KLIMAATBELEID

SD_TSV_1: Transversale integratie van het klimaatthema over alle beleidsdomeinen heen

OD_TSV_1.1 Verdere integratie van het klimaatthema binnen alle beleidsdomeinen op basis van screening, evaluatie en overleg

Actie_TSV_1.1.1. Opvolging, evaluatie en bijsturing van het provinciaal klimaatplan op basis van periodiek overleg tussen de provinciale diensten

OMSCHRIJVING

- Algemene opvolging van het provinciaal klimaatplan via de klimaatstuurgroep
- Jaarlijkse bespreking van de monitoring, evaluatie en bijsturing van het provinciaal klimaatplan
- Organisatie van bilateraal overleg over concrete klimaatthema's en -projecten tussen de betrokken diensten.

DOELGROEP(EN)

Provinciebestuur

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Jaarlijkse opvolging (kwantitatief en kwalitatief).

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Alle relevante provinciale diensten: ruimtelijke planning, mobiliteit, wonen, economie, land-en tuinbouw, waterlopen, recreatie, toerisme, gebouwen, facilitair beheer, onderwijs ...

Actie_TSV_1.1.2. Communicatie van het provinciaal geïntegreerd klimaatbeleid naar het provinciepersoneel

OMSCHRIJVING

- Communicatie over de vooruitgang van het klimaatplan
- Via de interne communicatiekanalen (intranet, KRAS)
 - Via infomomenten

DOELGROEP(EN)

Provinciepersoneel

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

-

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Communicatiedienst

OD_TSV_1.2 Bijsturen waar mogelijk van provinciale processen, instrumenten en beslissingen in functie van de klimaatdoelstellingen

Actie_ TSV_1.2.1. Uitwerken en implementeren van een klimaattoets voor een selectie van processen en instrumenten

OMSCHRIJVING

- Onderzoek naar de mogelijkheden voor het opstellen en uitvoeren van een gebruiksvriendelijke en tijdsefficiënte klimaattoets voor het screenen van processen en instrumenten op basis van klimaatcriteria
- Prioritair uit te werken voor :
 - Provinciale subsidiereglementen
 - Provinciaal aankoopbeleid (zie SA_TSV_5.2.3.)

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Alle relevante provinciale diensten

DOELGROEP

Provinciebestuur

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

PROVINCIE ALS AANJAGER VAN HOGERE OVERHEDEN

SD_TSV_2: Aanzetten van hogere overheden tot een ambitieus klimaatbeleid en het oplossen van knelpunten en barrières

OD_TSV_2.1 Communiceren van het lokaal klimaatbeleid, inclusief knelpunten, barrières en verwachtingen ten aanzien van de hogere overheid, zowel op beleidsvlak als financieel in de vorm van ondersteuningsmechanismen

Actie_TSV_2.1.1. Communicatie en overleg met hogere overheden met het oog op het uitwisselen van informatie over het provinciale en gemeentelijk klimaatbeleid en verwachtingen t.o.v. het hoger beleid

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_2.1.1.1. Actieve deelname aan overleg met hogere overheden i.v.m. het klimaatbeleid

- Via periodiek overleg tussen Vlaamse Overheid (departement omgeving, VEA) en de Vlaamse provincies i.v.m. klimaatbeleid
- Via diverse overlegmomenten en –fora met Vlaamse of federale overheid over klimaat gerelateerde thema's (door verschillende provinciale diensten)

SA_TSV_2.1.1.2. Actieve benadering hogere overheden met het oog op de bekendmaking en het op de agenda plaatsen van de visie en doelstellingen van het provinciale klimaatbeleid

- Uitdragen provinciale visie rond het klimaatbeleid naar de hogere overheden, al dan niet samen met de andere Vlaamse provincies (via brieven, nota's, overleg)
- Klimaatmaatregelen onder (gedeelde) bevoegdheid van de hogere overheden agenderen via provinciale initiatieven:
 - Opzetten van pilootprojecten
 - Uitvoeren van studies
 - Organisatie van evenementen
- Via provinciale mandatarissen politieke contacten leggen met de hogere overheden met het oog op de realisatie van de provinciale klimaatdoelstellingen

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: relevante provinciale diensten, provincieraad
Extern: Vlaamse provincies, VVP, gemeenten

DOELGROEP(EN)

Vlaamse en federale overheid

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

-

OD_TSV_2.2 Stimuleren van samenwerking tussen lokale en hogere overheden (en partners op terrein)

Actie_TSV_2.2.1. Stimuleren actieve deelname aan Vlaamse klimaatevenementen

SUBACTIES

Informeren van gemeenten over relevante Vlaamse klimaat-evenementen via de provinciale communicatiekanalen en hen stimuleren om deel te nemen via nieuwsbrieven, website, sociale media

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: betrokken provinciale diensten

Extern: Vlaamse overheid, relevante actoren en stakeholders

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

-

PROVINCIE ALS COACH

SD_TSV_3: Stimuleren en ondersteunen van de gemeenten bij een geïntegreerd klimaatbeleid

OD_TSV_3.1 Ondersteunen van de gemeenten bij het uitwerken en de actualisering van hun gemeentelijk klimaatbeleid

Actie_TSV_3.1.1. Rol opnemen als erkend Territoriaal Coördinator van het Burgemeestersconvenant 2030 (Covenant of Mayors – CoM)

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_3.1.1.1. Gemeenten stimuleren tot en begeleiden bij het ondertekenen van het Burgemeestersconvenant 2030

- Gemeenten oproepen tot ondertekenen van het Burgemeestersconvenant 2030
- Gemeenten begeleiden bij de procedures, verplichtingen en templates van het Burgemeestersconvenant (infosessies, ingeefsessies, helpdeskfunctie)

SA_TSV_3.1.1.2. Organisatie van samenwerking en afstemming met gemeenten en externe partners rond het Burgemeestersconvenant 2030

- Opvolging en uitvoering samenwerkingsovereenkomst met Interleuven en Haviland
- Samenwerking en afstemming met de 5 Vlaamse provincies via de VVP-werkgroep Klimaat
- Samenwerking en afstemming met de Vlaamse overheid (Departement Omgeving, VEA) en deelname aan Vlaams Overleg Burgemeestersconvenant
- Samenwerking en afstemming met de VVSG
- Organiseren van kennis- en ervaringsuitwisseling tussen de gemeenten die het Burgemeestersconvenant ondertekenen

- Organisatie van een (twee)jaarlijks uitwisselingsmoment met gemeenten en partners
- Deelname aan Europese H2020-project Implement: koppeling tussen het Burgemeestersconvenant en European Energy Award voor enkele pilootgemeenten

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Extern: Interleuven en Haviland, Vlaamse overheid (Departement Omgeving, VEA ...), Vlaamse provincies, VVSG

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Aantal gemeenten die het Burgemeestersconvenant 2030 ondertekenen

Actie_TSV_3.1.2. Ondersteuning en begeleiding gemeenten bij opmaak verplichte analyses (CO₂-inventarissen, risico- en kwetsbaarheidsanalyses) in functie van Burgemeestersconvenant 2030

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_3.1.2.1. Opmaak van de gemeentelijke risico- en kwetsbaarheidsanalyses (RKA's)

- Uitvoering van deskresearch en organisatie van workshops in de gemeenten
- Schrijven gemeentelijke RKA's

Zie ook Actie_ADAP_4.1

SA_TSV_3.1.2.2. Ondersteuning en begeleiding bij CO₂-inventarissen

- Opnemen helpdeskfunctie bij het uitvoeren van de CO₂-inventarissen (nulmeting en monitormetingen)
- Deelname aan Vlaamse stuurgroep met Departement Omgeving en dataleveranciers voor de opmaak van jaarlijkse CO₂-inventarissen
- Ingeefsessies/opleidingen over nieuwe templates en procedures van het Burgemeestersconvenant 2030 indien nodig

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst ruimtelijke planning, dienst waterlopen

Extern: Vlaamse overheid (Departement Omgeving, VEA), CoM Office, VITO, dataleveranciers (Fluvius, ...), Interleuven, Haviland

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020 – 2025

INDICATOR(EN)

- Aantal opgemaakte risico- en kwetsbaarheidsanalyses
- Aantal gemeenten die monitoringmetingen uitvoeren

Actie_TSV_3.1.3. Ondersteuning en begeleiding gemeenten bij de opmaak van hun SECAP (duurzaam energie- en klimaatactieplan) in het kader van het Burgemeestersconvenant 2030

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_3.1.3.1. Organisatie van een participatief traject binnen de gemeente voor de opmaak van het SECAP

Organisatie intern participatief traject via workshops, om maatwerk te kunnen garanderen en de interne afstemming tussen de verschillende gemeentelijke beleidsdomeinen en de gedragenheden door de gemeentelijke diensten te verzekeren

SA_TSV_3.1.3.2. Opmaak van maatregelen- en actiegedeelte van het SECAP

- Opstellen en uitschrijven SECAP's met inbegrip van mitigatiemaatregelen en adaptatiemaatregelen, op maat van de betrokken gemeente.
- Op basis van de voorafgaande desk research en input uit de workshops met de gemeenten

Zie ook SA_TSV_3.1.2.

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: relevante betrokken diensten

Extern: Interleuven en Haviland

DOELGROEP(EN)

Gemeenten die het Burgemeestersconvenant 2030 ondertekenen

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

- Aantal gemeenten die intekenen op de dienstverlening om SECAP op te maken
- Aantal (inter)gemeentelijke SECAP's opgemaakt door de provincie
- Aantal SECAP's die goedgekeurd worden door de Europese Commissie

OD_TSV_3.2 : Ondersteunen van de gemeenten bij het uitvoeren van hun lokaal klimaatbeleid

Actie_ TSV_3.2.1. Ondersteunen en faciliteren van gemeentelijke klimaatacties

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_ TSV_3.2.1.1. Opzetten projectbegeleidingen op maat ter versnelling van de uitvoering van gemeentelijke klimaatactieplannen

- Opzetten trajectbegeleidingen i.s.m.experten via een overheidsopdracht
- Op basis van de noden van de gemeenten
- Begeleiding op maat bij o.a.:
 - De realisatie van acties met als doel het stimuleren van de deel- en hersteleconomie
 - De opmaak van een actieplan gedeelde mobiliteit, met oa. vergroenen gemeentelijk wagenpark
 - De realisatie van acties met als doel het tegengaan van voedselverspilling
 - Het ontwikkelen van een lokaal korte-ketenverhaal, als duurzaam afzetsysteem van landbouwproducten (stimuleren korte keten initiatieven)
 - Het verduurzamen van gemeentelijke evenementen
 - Het berekenen van de gemeentelijke carbon footprint (CO₂ - voetafdruk)
 - Toekomstige nieuwe thema's en projecten die aansluiten bij de gemeentelijke klimaatdoelstellingen

Zie ook acties: SA_MOB_4.3.4, SA_CON_1.1.2, SA_CON_2.2.2

SA_ TSV_3.2.1.2 Ondersteuning bij de uitvoering van de gemeentelijke klimaatactieplannen via diverse subsidies, acties, campagnes en projecten van de verschillende diensten

- Zie diverse thematische acties
- Zie SA_TSV_4.3.1.
- Doorlopend inventariseren en bekendmaken van bestaande initiatieven, campagnes en projecten die gemeenten kunnen helpen bij de uitvoering van hun energie- en klimaatacties

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: relevante provinciale diensten

Extern: gemeenten, Interleuven, Haviland, regionale landschappen, middenveldorganisaties, diverse experts

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

- Gerealiseerde CO₂ -reductie door gemeentelijke acties (op niveau van acties en maatregelen)
- Gerealiseerde CO₂ -reductie op volledig grondgebied gemeente (CO₂ -inventaris)

Actie_TSV_3.2.2. Ondersteunen van gemeenten bij het monitoren van hun uitgevoerde klimaatmaatregelen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV 3.2.2.1. Gemeenten stimuleren tot het opstellen en opvolgen van indicatoren voor de acties uit hun energie- en klimaatactieplan

Stimuleren gemeenten om indicatoren op te stellen en een interne beleidsdomeinoverschrijdende stuurgroep klimaat op te starten om hun klimaatactieplan op te volgen, te evalueren en bij te sturen.

SA_TSV 3.2.2.2. Ondersteuning van gemeenten bij het verzamelen van basisdata en informatie voor de monitoring van acties

- Beschikbaar stellen van jaarlijkse klimaatrapporten via Provincies.incijfers
- Verspreiding van en helpdeskfunctie bij het gebruik van de Vlaamse maatregelentool, opgesteld door VITO
- Deelname aan de stuurgroep voor de actualisatie en uitbreiding van de bestaande maatregelentool.

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: betrokken provinciale diensten

Extern: gemeenten, intergemeentelijke verenigingen Interleuven en Haviland, Vlaamse provincies, Vlaamse overheid (Departement Omgeving, VEA), VITO, Fluvius, externe dataleveranciers ...

DOELGROEP(EN)

Gemeenten

TIJDSPAD

2020 – 2025

INDICATOR(EN)

Aantal gemeenten dat een opvolgsysteem hanteert om de uitvoering van hun klimaatactieplan te monitoren

PROVINCIE ALS FACILITATOR

SD_TSV_4: Stimuleren en ondersteunen van actoren op het terrein bij het opzetten, uitvoeren en communiceren van klimaatacties

OD_TSV_4.1 Organiseren en faciliteren van netwerking en participatie rond klimaatwerking

Actie_TSV_4.1.1. Organiseren van netwerkmomenten rond klimaat

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

Naargelang de opportuniteiten en de nood worden actoren samengebracht om informatie uit te wisselen, samenwerkingen te faciliteren en participatie rond klimaatnetwerking te organiseren.

- Organisatie van netwerkmomenten rond klimaat in het algemeen
- Organisatie van thematische netwerkmomenten (bv. hernieuwbare energie, duurzaam wonen en bouwen)

TREKKER

- Algemeen: dienst leefmilieu
- Thematisch: relevante provinciale diensten

PARTNERS

Intern: betrokken provinciale diensten

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, bedrijven, middenveld, scholen, wetenschappelijke instellingen, burgers

TIJDSPAD

2020 – 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

Actie_TSV_4.1.2. Organiseren van netwerking en participatie rond klimaat in het kader van mondiale samenwerking

OMSCHRIJVING

Stimuleren en ondersteunen van participatie en netwerking rond nieuwe en alternatieve klimaatinitiatieven in het kader van Noord-Zuidsamenwerking:

- Stimuleren nieuwe succesvolle samenwerkingsverbanden, innovatie en co-creatie in het kader van mondiale samenwerking
- Verbreden van het draagvlak voor internationale solidariteit
- Participatie van alle betrokken doelgroepen uit verschillende sectoren
- Ondersteuning van Noord-Zuidactoren bij het opnemen van het thema klimaat in hun projectsubsidieaanvragen via vormingen, begeleidingen

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: alle relevante provinciale diensten

Extern: burgerinitiatieven rond ontwikkelingssamenwerking, de 4de pijlerorganisaties, NGO's, stedelijke en gemeentelijke raden en ambtenaren van ontwikkelingssamenwerking en duurzaamheid, bedrijven, wetenschappelijke instellingen, hogescholen en universiteiten ...

DOELGROEP(EN)

Ontwikkelingslanden, kansarme groepen in ontwikkelingslanden, middenveld, academische wereld,

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_TSV_4.2 Ondersteuning van actoren bij het informeren, sensibiliseren en bereiken van verschillende doelgroepen rond het klimaatthema

Actie_TSV_4.2.1. Opzetten of ondersteunen van sensibiliserende en educatieve klimaatacties en klimaatprojecten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_4.2.1.1 NME-werking van de provinciedomeinen

- Opzetten sensibiliserende en educatieve klimaatacties en klimaatprojecten om het klimaatthema te integreren in het eigen NME- aanbod van de provinciedomeinen

SA_TSV_4.2.1.2. Trajectbegeleiding voor scholen rond klimaat door MOS (Milieuzorg op School)

- Klimaatbende: Klimaattraject MOS voor basisonderwijs
 - Op vraag van een gemeente werkt MOS samen met alle basisscholen van de gemeente 2 jaar rond klimaat
 - Op basis van een nulmeting van de CO₂ -uitstoot worden acties ondernomen om een vooraf bepaalde reductie te realiseren

SA_TSV_4.2.1.3. Financiële ondersteuning van sensibiliserende en educatieve projecten via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten (zie ook actie TSV_4.3.1)

- Project 'Ridders voor het Klimaat (2017–2020)
 - Project van de gemeente Holsbeek
 - Doel:
 - > Basisscholen van Holsbeek laten samen werken voor een beter klimaat
 - > Integratie van klimaattraject in het educatief plan van de school om op die manier uit te groeien
 - > Niet enkel op sensibilisatie gericht, maar ook op meetbare CO₂ -besparing kwantificeren.
- Project 'Bootcamp Klimakkers' (2019-2021)
 - Project van Pajopower cvba-so i.s.m. stad Halle
 - Doel:
 - > Jongeren betrekken bij Halle energie- en CO₂ -neutraal via het concept bootcamp met laatstejaars hogeschool- en universiteitsstudenten i.s.m. experts

> Organisatie bedrijfsbezoeken, presentaties en workshops, collectief projectwerk en slotevent

SA_TSV_4.2.1.4. Ontwikkelen van sensibiliserend en educatief materiaal rond klimaat

- Verder aanbieden Gamebike: elektrische bakfiets met spelen rond het klimaatthema, uit te lenen via de provinciale uitleendienst, te gebruiken voor speelstraten, wijkevenementen, scholen ...
- Ontwikkelen en ruim verspreiden van ondersteunende en sensibiliserende folders, brochures, affiches, materialen

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst informatie, provinciale uitleendienst, relevante provinciale diensten,

Extern: gemeenten, middenveld, scholen, burgers

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, middenveld, scholen, burgers

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

Actie_TSV_4.2.2. Brede communicatie van klimaatacties en de vooruitgang van de klimaatdoelstellingen

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

Permanente communicatie via provinciale communicatiekanalen:

- Website, nieuws- en kalenderitems, webformulieren
 - www.vlaamsbrabant.be/klimaatneutraal
 - www.vlaamsbrabant.be/dubo
- Digitale klimaatkaart op provinciale website met overzicht van initiatieven van provincie, gemeenten, bedrijven en organisaties die bijdragen aan de doelstelling om klimaatneutraal te worden + gerealiseerde CO₂-reductie
- Digitale nieuwsbrieven o.a.
 - Milieu (doelgroep burger)
 - Milieu65 (doelgroep gemeenten)
 - MOS-flash (doelgroep scholen)
 - 65 (doelgroep gemeenten/ communicatiedienst)
 - Mobiliteit 65 (doelgroep gemeenten/ dienst mobiliteit)
 - DigiSLIM (doelgroep scholen/ dienst onderwijs)
 - Perspectief (dienst ruimtelijke planning)
- Sociale media
- MAG Vlaams-Brabant, Zondag, tv-programma ...
- Pers

TREKKER

Dienst leefmilieu

PARTNERS

Intern: dienst communicatie, alle relevante provinciale diensten

DOELGROEP(EN)

Burgers, gemeenten, diverse partners en stakeholders

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OD_TSV_4.3 Financieel ondersteunen en zoeken naar bijkomende financiële middelen voor het uitvoeren van klimaatacties

ACTIE_TSV_4.3.1. Financiële ondersteuning uitvoering klimaatprojecten via diverse provinciale subsidies

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

(Zie ook diverse thematische subsidies)

SA_TSV_4.3.1.1. Provinciaal subsidiereglement voor duurzame milieu- en klimaatprojecten

- Jaarlijkse call voor tweejarige klimaatprojecten
- Continue inhoudelijke opvolging van de gesubsidieerde projecten
 - Opvolging en inhoudelijk ondersteuning van de lopende projecten in samenwerking met de relevante provinciale diensten
 - De gesubsidieerde projecten worden maximaal ingezet in het kader van het transversale, geïntegreerde provinciaal klimaatbeleid
 - Samenwerking wordt gestimuleerd.

Zie lopende projecten onder diverse thematische en transversale acties

SA_TSV_4.3.1.2. Financiële ondersteuning van projecten rond slimme regio met een klimaatinvulshoek

- Nieuw uit te werken subsidiereglement voor slimme regioprojecten

- Ook projecten met toepassingen richting klimaatneutraliteit en klimaatbestendigheid

TREKKER

- SA_TSV_4.3.1.1. dienst leefmilieu
- SA_TSV_4.3.1.2. dienst Europa

PARTNERS

Intern: alle relevante provinciale diensten

DOELGROEP(EN)

Gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, verenigingen zonder winstoogmerk, scholen

TIJDSPAD

2020 – 2025

INDICATOR(EN)

- Jaarlijks aantal goedgekeurde klimaatprojecten en toegekende subsidies
- Meetbare CO₂ reductie via de uitgevoerde klimaatprojecten

Actie_TSV_4.3.2. Prospectie naar- en deelname aan EU-projecten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_4.3.3.1. Prospectie naar EU-projecten

- Regelmatig overleg met de dienst Europa met het oog op de detectie van interessante Europese projecten en opportuniteiten
- Provinciale diensten zijn zelf alert voor opportuniteiten rond deelname aan Europese projecten

SA_TSV_4.3.3.2. Deelname aan Europese projecten

Zie projecten onder diverse thematische acties

TREKKER

- Prospectie: dienst Europa (alle provinciale diensten)
- Deelname aan Europese projecten: alle relevante provinciale diensten

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Intern: alle relevante provinciale diensten

Extern: projectafhankelijk

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

PROVINCIE ALS VOORBEELD

SD_TSV_5: Zelf het goede voorbeeld geven en als provinciebestuur klimaatneutraal worden

OD_TSV_5.1 Uitwerken intern traject en -actieplan om op termijn klimaatneutraal te worden

Actie_TSV_5.1.1. Het monitoren van de CO₂-uitstoot van het provinciaal bouwpatrimonium ten gevolge van het energieverbruik

OMSCHRIJVING

- Uitbreiden en opvolgen van de energieboekhouding
- Verder uitbouw van (geautomatiseerde) deelmeetsystemen

TREKKER

Dienst gebouwen

ACTIEGEBIED

Provinciaal bouwpatrimonium

TIJDSPAD

Doorlopend

INDICATOR(EN)

Evolutie CO₂-uitstoot ten gevolge van energieverbruik

Actie_TSV_5.1.2. Het uitwerken en implementeren van een energiebeleidsverklaring met doelstellingen om de CO₂-uitstoot ten gevolge van het energieverbruik te verminderen

OMSCHRIJVING

Uitwerken van een energiebeleidsverklaring voor de periode 2020- 2025 met doelstellingen:

- Het bijkomend verlagen van het energieverbruik
- Het bijkomend verlagen van de CO₂-uitstoot
- Het verhogen van de eigen productie van hernieuwbare energie
- Principes van circulair bouwen onderzoeken en integreren
- Gebruik maken van een interne CO₂-prijs bij investeringsbeslissingen

TREKKER

Dienst gebouwen

ACTIEGEBIED

Provinciaal bouwpatrimonium

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

- % verlaging energieverbruik en CO₂-uitstoot
- % bijkomende eigen hernieuwbare energieproductie

OD_TSV_5.2 Uitvoering en communicatie van interne maatregelen in functie van klimaatneutraliteit

Actie_TSV_5.2.1. Uitvoeren van maatregelen voor het verlagen van het energieverbruik en het maximaal toepassen van hernieuwbare energie in het provinciaal gebouwpatrimonium

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_5.2.1.1. Onderzoek naar en uitvoering van mogelijke maatregelen om het permanente energieverbruik in de domeinen en instellingen te verlagen en fossielvrij te verwarmen

Bv. Het Vinne: onderzoek naar fossielvrije site

SA_TSV_5.2.1.2 Monitoren van het verbruik van en adviseren aan de sites voor het verlagen van het energieverbruik

- Opvolging en advisering door de dienst gebouwen
- Bijsturen van de instellingen door de gebouwbeheerders (zonder invloed op het comfort van de gebruikers van het gebouw)

SA_TSV_5.2.1.3. Inzetten op het plaatsen van bijkomende PV-installaties

SA_TSV_5.2.1.4. Stapsgewijze relighting/relamping op alle provinciale sites

SA_TSV_5.2.1.5. Opstellen van een patrimoniumstrategie

Een plan per instelling voor energie-efficiëntie maatregelen en hernieuwbare energie

TREKKER

Dienst gebouwen

PARTNERS

Dienst facilitair beheer, domeinen en instellingen, gebouwverantwoordelijken

ACTIEGEBIED

Provinciaal gebouwpatrimonium

TIJDSPAD

2020-2025

INDICATOR(EN)

Energiebesparing ten gevolge van uitgevoerde maatregelen

Actie_TSV_5.2.2. Toepassing van de principes van duurzaam bouwen bij provinciale bouwprojecten

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_5.2.2.1: Uitwerken van een pilootproject om de principes van circulair bouwen op toe te passen

In het kader van de Green Deal Circulair Bouwen, die door de provincie werd ondertekend

SA_TSV_5.2.2.2: Klassenbouw met warmtepomp en zonnepanelen in Wijnpers Leuven

SA_TSV_5.2.2.3: Vernieuwbouw 'Badmeester' in Halve Maan Diest

Met o.a. toepassing van principes circulair bouwen

ACTIEGEBIED

Provinciaal gebouwpatrimonium

PARTNERS

Dienst facilitair beheer, domeinen en instellingen

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

TREKKER

Dienst gebouwen

Actie_TSV_5.2.3. Verduurzaming van het aankoopbeleid

OMSCHRIJVING/SUBACTIES

SA_TSV_5.2.3.1. Hanteren van de principes van duurzame overheidsopdrachten

Integratie van milieu-, sociale- en economische criteria in verschillende fases van de overheidsopdracht (zoeken naar oplossingen met minste impact op milieu gedurende de volledige levenscyclus, die bovendien sociaal en ethisch verantwoord zijn)

- Kwalitatieve analyse aankoopdossiers op vlak van duurzaamheid
- Opdrachten voorbehouden voor sociale werkplaatsen of inschakelingsondernemingen, met aandacht voor milieucriteria
- Milieuverantwoord aankopen via raamovereenkomsten
- Aankoopdossiers behartigd door dienst facilitair beheer (leveringen en werken > 10.000 euro)

SA_TSV_5.2.3.2. Toepassen van een 'duurzaamheidstoets' in goedkeuringsbesluiten

Zichtbare integratie van een 'duurzaamheidstoets' in de goedkeuringsbesluiten

TREKKER

Dienst facilitair beheer

PARTNERS/DOELGROEP(EN)

Intern: alle relevante provinciale diensten, domeinen en instellingen

TIJDSPAD

2020–2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

Actie_TSV_5.2.4. Verduurzaming van de mobiliteit van het provinciepersoneel (woon-werk-verkeer en dienstverplaatsingen) en van bezoekers

SUBACTIES

SA_TSV_5.2.4.1. Vergroening van het wagenpark

TREKKER

Dienst facilitair beheer

PARTNERS

Dienst mobiliteit

DOELGROEPEN

Provinciepersoneel

TIJDSPAD

2020 - 2025

INDICATOR(EN)

Voortgangsrapportering

OVERZICHT DOELSTELLINGEN EN ACTIES

RUIMTELIJKE ORDENING ALS SLEUTELEMENT

SD_RO	Transitie naar een ruimtelijke ordening gericht op een klimaatneutrale en klimaatbestendige toekomst
OD_RO_1	Stimuleren van kernversterking en ruimtelijke ontwikkelingen rond mobiliteitsassen en knooppunten
Actie_RO_1.1	Opname van een beleid rond kernversterking in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant
Actie_RO_1.2	Doorverwerking beleidslijnen kernversterking in advisering van gemeentelijke plannen
Actie_RO_1.3	Beleidslijnen rond kernversterking juridisch verankeren via stedenbouwkundige instrumenten
SA_RO_1.3.1	Pilootproject Halle-Vilvoorde
Actie_RO_1.4	Ondersteunen van gemeenten bij kernversterkend beleid - Lokale Ruimte Trajecten
SA_RO_1.4.1	Opvolgen geselecteerde projecten rond kwalitatieve kernversterking in het kader van provinciaal raamcontract 'Lokale Ruimtetrajecten'
Actie_RO_1.5	Optimaliseren stationsomgevingen en andere openbaar vervoerknooppunten
SA_RO_1.5.1	Verdere uitvoering masterplan stationsomgeving Diest
SA_RO_1.5.2	Verdere uitvoering masterplan stationsomgeving Haacht
SA_RO_1.5.3	Opmaak RUP stationsomgeving Vilvoorde in uitvoering van masterplan (cat-site)
SA_RO_1.5.4	Uitbouw mobipunten
Actie_RO_1.6	Realisatiegerichte gebiedswerking met focus op kernversterking
SA_RO_1.6.1	Strategisch project Regionet: versterking kernen rond knooppunten openbaar vervoer
SA_RO_1.6.2	Strategisch project Getestreek: versterking kernen binnen landelijke open ruimte
SA_RO_1.6.3	Strategisch project Horizon+: versterking kernen rond het Zoniënwoud
SA_RO_1.6.4	Strategisch project Opgewekt Pajottenland: versterking kernen binnen landelijke open ruimte
SA_RO_1.6.5	Strategisch project Zennevallei: versterking kernen binnen corridor voor openbaar vervoer
SA_RO_1.6.6	Strategisch project Vilvoorde-Machelen: versterken stedelijk gebied
Actie_RO_1.7	Optimaliseren en versterken mobiliteitsassen (hoog-dynamische corridors)
SA_RO_1.7.1	Pilootproject binnen Strategisch Project Regionet
SA_RO_1.7.2	Pilootproject binnen Strategisch Project Zennevallei
SA_RO_1.7.3	Pilootproject binnen Territoriaal Ontwikkelingsprogramma TOP Noordrand
OD_RO_2	Optimalisatie en intensifiëring van de bestaande bebouwde ruimte
Actie_RO_2.1	Opname van een beleid rond verhogen ruimtelijk rendement in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant
Actie_RO_2.2	Doorverwerking beleidslijnen rond ruimtelijk rendement in advisering van gemeentelijke plannen
Actie_RO_2.3	Beleidslijnen rond ruimtelijk rendement juridisch verankeren via stedenbouwkundige instrumenten
SA_RO_2.3.1	Pilootproject Halle-Vilvoorde
Actie_RO_2.4	Optimaliseren en opwaarderen bestaande bedrijvzones
SA_RO_2.4.1	Aarschot-Nieuwland

SA_RO_2.4.2	Zaventem-Zuid
SA_RO_2.4.3	Kamphenhout-Sas
SA_RO_2.4.4	Site Bomaco
SA_RO_2.4.5	Bedrijvenzone Buda
Actie_RO_2.5	Realisatiegerichte gebiedswerking met focus op ruimtelijk rendement
SA_RO_2.5.1	Strategisch project Regionet: optimalisatie economische ruimte rond knooppunten openbaar vervoer
SA_RO_2.5.2	Strategisch project Zennevallei: optimalisatie bedrijvenzones zuidelijke Zennevallei
SA_RO_2.5.3	Territoriaal Ontwikkelingsprogramma (TOP) Noordrand: optimalisatie bedrijvenzones noordelijke Zennevallei
OD_RO_3	De onbebouwde ruimte als productief landschap vrijwaren voor zijn essentiële diensten
Actie_RO_3.1	Opname van een beleid rond robuuste groen-blauwe netwerken en een groen-blauwe dooradering en vrijwaren onbebouwde ruimte in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant
Actie_RO_3.2	Doorverwerking beleidslijnen rond robuuste groen-blauwe netwerken en een groen-blauwe dooradering in advisering van gemeentelijke plannen
Actie_RO_3.3	Ondersteunen van gemeenten bij open ruimte beleid - Lokale Open Ruimte Trajecten
SA_RO_3.3.1	Organiseren open oproep en opvolging geselecteerde projecten
Actie_RO_3.4	Onderzoek naar instrumenten om ontradend beleid te voeren ten aanzien van het minder goed gelegen juridisch aanbod aan bouwpercelen
SA_RO_3.4.1	Pilootproject Halle-Vilvoorde
Actie_RO_3.5	Realisatiegerichte gebiedswerking met focus op robuuste groen-blauwe netwerken en een groen-blauwe dooradering
SA_RO_3.5.1	Strategisch project Getestreek: versterken Gete- en Velpevallei + groenblauwe dooradering
SA_RO_3.5.2	Strategisch project Horizon+: versterken Zonieënwood + groenblauwe dooradering
SA_RO_3.5.3	Strategisch project Opgewekt Pajottenland: groenblauwe dooradering in de kernen
SA_RO_3.5.4	Strategisch project Zennevallei: versterken zuidelijke Zennevallei + groenblauwe dooradering
SA_RO_3.5.5	Strategisch project Vilvoorde-Machelen: reconversie met ruimte voor groen en water
SA_RO_3.5.6	TOP Noordrand: werf groene linken
SA_RO_3.5.7	Strategisch project Erembald-Kravaal: versterken Kravaalbos en stadsrandbos Asse + groenblauwe dooradering
SA_RO_3.5.8	Interbestuurlijk overleg Demer en Laak: versterken Demer- en Laakvallei + groenblauwe dooradering
OD_RO_4	Ontwikkelen van ruimte voor hernieuwbare energie (HE)
Actie_RO_4.1	Opname van een beleid rond hernieuwbare energie in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant
Actie_RO_4.2	Doorverwerking beleidslijnen rond groenblauwe dooradering in advisering van gemeentelijke plannen
Actie_RO_4.3	Systematisch aandacht voor hernieuwbare energie in provinciale ruimtelijke planprocessen en -projecten
SA_RO_4.2.1	Strategisch project Opgewekt Pajottenland: hernieuwbare energie als hefboom
SA_RO_4.2.2	Aandacht voor hernieuwbare energie in strategische projecten en bij optimalisatie bedrijvenzones

HERNIEUWBARE ENERGIE

SD_HE	Transitie naar een maximaal zelfvoorzienend energiesysteem op basis van hernieuwbare energie
OD_HE_1	Stimuleren van de evolutie naar een optimale hernieuwbare energiemix
Actie_HE_1.1.	Uitwerken en uitvoeren van een provinciaal warmtebeleid
SA_HE_1.1.1	Ondersteuning project 'Warmtewende'
SA_HE_1.1.2	Raamcontract ter ondersteuning van een warmtebeleid
Actie_HE_1.2	Opstarten of ondersteunen van pilootprojecten in het kader van een optimale hernieuwbare energiemix
SA_HE_1.2.1	Projecten op provinciale sites en domeinen als hefboom voor werking rond hernieuwbare energie en klimaat in hun ruimere omgeving
SA_HE_1.2.2	Pilootprojecten hernieuwbare energie binnen Strategisch project Opgewekt Pajottenland
SA_HE_1.2.3	Pilootprojecten op bedrijventerreinen
SA_HE_1.2.4	Financiële ondersteuning van pilootprojecten in het kader van een optimale hernieuwbare energiemix via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten
Actie_HE_1.3	Stimuleren coöperatieve hernieuwbare energietransities
SA_HE_1.3.1	Ondersteuning van het project 'LICHT Vlaams-Brabant' (Lokaal initiatief voor een coöperatief hernieuwbare transitie)
SA_HE_1.3.2	Uitvoering Europees Interreg project Rhedcoop: 'Renovatie en Hernieuwbare Energiediensten via Coöperaties'
Actie_HE_1.4	Kennisopbouw en –uitwisseling van hernieuwbare energie
SA_HE_1.4.1	Monitoring en opvolging van de hernieuwbare energieproductie
SA_HE_1.4.2	Kennis over hernieuwbare energie opbouwen, verspreiden en delen met lokale besturen
SA_HE_1.4.3	Verdere uitbouw van de werkgroep hernieuwbare energie
OD_HE_2	Stimuleren van de toepassing van zonne-energie
Actie_HE_2.1	Informereren en sensibiliseren rond zonne-energie
SA_HE_2.1.1	Advies voor particulieren en gemeenten rond toepassing van zonne-energie via Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen
SA_HE_2.1.2	Informereren en sensibiliseren van inwoners rond zonne-energie
SA_HE_2.1.3	Organisatie van infosessies/vormingen voor bedrijven rond de toepassing van zonne-energie
Actie_HE_2.2	Samenwerking met kwalitatieve en lokale installateurs voor het plaatsen van PV-installaties
SA_HE_2.2.1.	Inhoudelijke en technische ondersteuning door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen bij selectie aanleggen pools van lokale en kwalitatieve installateurs van PV-installaties
OD_HE_3	Stimuleren van toepassing van windenergie
Actie_HE_3.1	Onderzoek en overleg i.v.m. windenergie
SA_HE_3.1.1	Strategisch Project Opgewekt Pajottenland: gebiedsgericht uitwerken van de energiekansen voor wind-energie

Actie_HE_3.2	Informeren rond windenergie
OD_HE_4	Stimuleren van toepassing van bio-energie
Actie_HE_4.1	Informeren en sensibiliseren rond het gebruik van biomassa voor energietoepassingen
SA_HE_4.1.1	Informeren van landbouwers over de mogelijkheden van biomassa en biogas voor energietoepassingen
Actie_HE_4.2	Uitvoering of ondersteuning pilootprojecten rond het gebruik van biomassa voor energietoepassingen
SA_HE_4.2.1	Strategisch Project Pajottenland: gebiedsgericht uitwerken van de energiekansen voor biomassa
SA_HE_4.2.2	Pilootproject Proefcentrum Pamel
OD_HE_5	Stimuleren van toepassing van geothermie
Actie_HE_5.1	Informeren en adviseren over warmtepompen
SA_HE_5.1.1	Informeren, sensibiliseren en adviseren van inwoners
SA_HE_5.1.2	Advies voor gemeenten rond de toepassing van warmtepompen
Actie_HE_5.2	Samenwerking met kwalitatieve en lokale installateurs voor het plaatsen van warmtepompen
SA_HE_5.2.1	Inhoudelijke en technische ondersteuning door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen bij de selectie en het aanleggen van pools van lokale en kwalitatieve installateurs van warmtepompen
OD_HE_6	Ondersteunen en bevorderen van warmtenetten
Actie_HE_6.1	Warmtenetten leren kennen, promoten en ondersteunen
SA_HE_5.6.1	Raamcontract voor het opstellen van oriënterende warmtenetscreenings
SA_HE_5.6.2	Informeren en sensibiliseren van gemeenten rond warmtenetten

DUURZAAM EN ENERGIEZUINIG WONEN EN BOUWEN

SD_DUWO-BO

Daling van de CO₂-uitstoot van gebouwen door een transitie naar duurzaam wonen en bouwen

OD_DUBOBO_1	Stimuleren van kleiner en compacter wonen en van nieuwe woonvormen door optimalisatie van de bestaande bebouwde ruimte
Actie_DUWOBO_1.1	Stimuleren van woonprojecten in de kern
SA_DUWOBO_1.1.1	Ondersteuning van projecten kwalitatief kernversterkend wonen via open oproep
SA_DUWOBO_1.1.2	Verspreiden van goede voorbeelden rond kernversterkend wonen
Actie_DUWOBO_1.2	Stimuleren en ondersteunen van projecten van woningdelen
SA_DUWOBO_1.2.1	Ondersteuning van pilootprojecten woningdelen via open oproep
SA_DUWOBO_1.2.2	Verspreiden van goede praktijkvoorbeelden rond woningdelen
Actie_DUWOBO_1.3	Stimuleren en ondersteunen van projecten van kleinschalig wonen bij kwetsbare doelgroepen

SA_DUWOBO_ 1.3.1	Verdere verspreiding concepten Kleinschalig Wonen met aandacht voor energie en duurzaamheid
SA_DUWOBO_ 1.3.2	Individuele begeleiding van bewoners van een caravan of chalet naar kwaliteitsvolle, kleinschalige én energiezuinige woongelegenheden
SA_DUWOBO_ 1.3.3	Realisatie van projecten kleinschalig wonen i.s.m. sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's)
SA_DUWOBO_ 1.3.4	Uitvoering Europees Interregproject Housing 4.0. Energy
OD_DUWOBO_2	Verhogen van de energieprestaties van woningen via individuele en collectieve aanpak
Actie_DUWOBO_ 2.1	Informeren, sensibiliseren en adviseren van particulieren over duurzaam wonen en bouwen
SA_DUWOBO_ 2.1.1	Financiële en/of inhoudelijke ondersteuning gebiedsdekkend netwerk van (inter)gemeentelijke woon- informatiepunten en energiehuizen voor eerstelijnsadvies rond wonen en bouwen
SA_DUWOBO_ 2.1.2	Technisch en onafhankelijk bouw- en renovatieadvies door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen
SA_DUWOBO_ 2.1.3	Uitwerking van een aanbod op maat voor eigenaars van woningen met erfgoedwaarde
SA_DUWOBO_ 2.1.4	Infosessies voor particuliere bouwheren i.s.m. FLUVIUS, de gemeenten, de (inter)gemeentelijke wooninfo- punten en diverse organisaties
SA_DUWOBO_ 2.1.5	Financiële en/of communicatieve ondersteuning van sensibiliserende projecten van gemeenten, verenigin- gen of andere relevante organisaties
Actie_DUWOBO_ 2.2	Stimuleren en ondersteunen van collectieve en/of innovatieve renovatieprojecten
SA_DUWOBO_ 2.2.1	Inhoudelijke en technische ondersteuning BENOvatietrajecten door Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen
SA_DUWOBO_ 2.2.2	Uitvoering Europees Interreg project Rhedcoop: 'Renovatie en Hernieuwbare Energiediensten via Coö- peraties'
SA_DUWOBO_ 2.2.3	Financiële ondersteuning van projecten om duurzame renovatie van woningen op te schalen via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten
Actie_DUWOBO_ 2.3	Stimuleren en ondersteunen van renovaties bij maatschappelijk kwetsbare doelgroepen via een aanbod op maat
SA_DUWOBO_ 2.3.1	Intensieve renovatiebegeleiding bij maatschappelijk kwetsbare doelgroepen (noodkopers), met toeleiding naar financiering
SA_DUWOBO_ 2.3.2	Aanvullende renovatieleningen voor lagere inkomens
Actie_DUWOBO_ 2.4	Stimuleren van duurzame en energetische renovaties in de private en sociale huursector
SA_DUWOBO_ 2.4.1	Renteloze leningen aan SVK's voor het uitvoeren van renovatiewerken en de oprichting of inschakeling van renovatieploegen
SA_DUWOBO_ 2.4.2	Renteloze renovatieleningen voor energiebesparende maatregelen voor Sociale Huisvestingsmaatschap- pijen (SHM's)
Actie_DUWOBO_ 2.5	Samenwerking met lokale installateurs en aannemers voor de kwalitatieve uitvoering van energetische renovaties

SA_DUWOBO_2.5.1	Inhoudelijke en technische ondersteuning door het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen bij selectie en aanleggen van pools van lokale en kwalitatieve aannemers en installateurs
Actie_DUWOBO_2.6	Verhogen van de kennis van (toekomstige) bouwprofessionelen rond duurzame woningbouw
SA_DUWOBO_2.6.1	Financiële ondersteuning van projecten om de kennis van duurzaam bouwen te verhogen via het subsidiereglement voor duurzame projecten
SA_DUWOBO_2.6.2	Organisatie van vorming duurzaam bouwen voor Monumentenwachters
SA_DUWOBO_2.6.3	In het kader van duaal leren samenwerking opzetten tussen bouwsector, scholen, RTC en het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen
OD_DUWOBO_3	Verhogen van de energieprestaties van niet-residentiële gebouwen
Actie_DUWOBO_3.1	Stimuleren van energiezorg, duurzame nieuwbouw en renovatie bij gemeenten, scholen, verenigingen en gemeenschapsvoorzieningen
SA_DUWOBO_3.1.1	Advies op maat van gemeenten, scholen, verenigingen e.a. bij duurzame renovaties en nieuwbouw door het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen
SA_DUWOBO_3.1.2	Uitwerking van een aanbod op maat voor eigenaars van gebouwen met erfgoedwaarde
SA_DUWOBO_3.1.3	Project SURE 2050: ondersteunen gemeenten bij duurzame vastgoedstrategie
SA_DUWOBO_3.1.4	Project Energieke scholen
SA_DUWOBO_3.1.5	Uitvoering Europees Interreg project Rhedcoop: 'Renovatie en Hernieuwbare Energiediensten via Coöperaties'
OD_DUWOBO_4	Stimuleren van duurzame (her)ontwikkeling van woonwijken
Actie_DUWOBO_4.1	Ondersteunen en begeleiden gemeenten bij duurzame (her)ontwikkeling van woonwijken
SA_DUWOBO_4.1.1	Ondersteuning project 'Klimaat en Private ontwikkeling'

SLIMME EN DUURZAME MOBILITEIT

SD_MOB	Daling van de CO ₂ uitstoot van transport door een transitie naar slimme en duurzame mobiliteit
OD_MOB_1	Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het investeren in bijkomende fietsinfrastructuur en een toekomstgericht fietsbeleid
Actie_MOB_1.1	Versnelde realisatie van kwalitatieve fietsroutes en fietsinfrastructuur met de focus op fiets-snelwegen en strategisch belangrijke routes
SA_MOB_1.1.1	Plannen, ontwerpen en realiseren van veilige en kwalitatieve fietssnelwegen
SA_MOB_1.1.2	Plannen, ontwerpen en realiseren van veilige en kwalitatieve fietsroutes en fietsinfrastructuur, met focus op strategisch gekozen routes
SA_MOB_1.1.3	Vemarkten en exploiteren van veilige en kwalitatieve fietsinfrastructuur, met focus op fietssnelwegen
SA_MOB_1.1.4	Slim evalueren en monitoren van bovenlokaal fietsbeleid en fietsinfrastructuur

OD_MOB_2	Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het uitwerken van een tragewegenbeleid
Actie_MOB_2.1	Stimuleren van de uitbouw van een kwalitatief en samenhangend netwerk van trage wegen
SA_MOB_2.1.1	Ondersteunen en begeleiden gemeenten bij het uitwerken van trage wegenplannen
SA_MOB_2.1.2	Adviesverlening over trage wegen in diverse plannen
SA_MOB_2.1.3	Ondersteuning van gemeenten bij de inrichting van trage wegen op het terrein
OD_MOB_3	Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het ontwikkelen van een streekgerichte visie
Actie_MOB_3.1	Inzetten op een sterke adviesverlening over mobiliteit in diverse projecten
SA_MOB_3.1.1	Opmaak streekgerichte mobiliteitsvisie
SA_MOB_3.1.2	Integratie van een streekgerichte mobiliteitsvisie in ruimtelijke planning, klimaatplannen en projecten
SA_MOB_3.1.3	Actieve deelname aan de vervoersregioraden Leuven/Hageland en Vlaamse Rand (en Mechelen)
SA_MOB_3.1.4	Inzetten op kwalitatief openbaar vervoer door nastreven van dialoog en sterke adviesverlening
OD_MOB_4	Versnellen van de modal shift van personenwagens naar andere vervoersmodi door het ondersteunen van scholen, bedrijven en gemeenten bij mobiliteitsvraagstukken
Actie_MOB_4.1	Promoten en ondersteunen van duurzaam woon-schoolverkeer
SA_MOB_4.1.1	Subsidies voor mobiliteitsprojecten op school (Dr.Mobi)
SA_MOB_4.1.2	Subsidie voor infrastructurele ingrepen op prioritaire routes
SA_MOB_4.1.3	Ondersteuning van scholen bij het promoten van duurzaam woon-schoolverkeer
Actie_MOB_4.2	Promoten en ondersteunen van duurzaam woon-werkverkeer bij bedrijven
SA_MOB_4.2.1.	Project Fietstest
SA_MOB_4.2.2.	Provinciaal MobiliteitsPunt (PMP): advisering op maat van bedrijven
SA_MOB_4.2.3.	Ondersteuning van bedrijvenzones in strategisch belangrijke gebieden
Actie_MOB_4.3	Informerende, adviseren en begeleiden van gemeenten rond duurzame mobiliteit
SA_MOB_4.3.1	Adviseren van gemeenten bij hun mobiliteitsplannen
SA_MOB_4.3.2	Adviseren van gemeenten rond toegankelijkheid van openbaar domein en gebouwen
SA_MOB_4.3.3	Ondersteuning van gemeenten bij de realisatie van mobipunten
SA_MOB_4.3.4	Ondersteuning van gemeenten bij de opmaak van een actieplan gedeelde mobiliteit
SA_MOB_4.3.5	Ondersteuning fietscampagnes
SA_MOB_4.3.6	Ondersteuning fietsschool
SA_MOB_4.3.7	Informerende gemeenten over het mobiliteitsaanbod
Actie_MOB_4.4	Stimuleren van vernieuwende projecten rond duurzame mobiliteit
SA_MOB_4.4.1	Ondersteuning van mobiliteitsprojecten via het provinciaal subsidiereglement voor duurzame milieu-en klimaatprojecten
Actie_MOB_4.5	Stimuleren van duurzame mobiliteit in de toeristische sector
SA_MOB_4.5.1	Verder ontwikkelen van thematische fietsroutes
SA_MOB_4.5.2	Verbeteren van de verbindingen tussen multimodale knooppunten en recreatieve verbindingen

SA_MOB_4.5.3	Inzetten op kwaliteitsbewaking van de toeristische routes
SA_MOB_4.5.4	Promotie van 'Fietscafés'
OD_MOB_5	Stimuleren van minder vrachtvervoer door slimme logistiek en overschakeling naar vervoer via spoor of water
Actie_MOB_5.1	Ondersteunen van innoverende projecten rond slimme logistiek
SA_MOB_5.1.1.	Ondersteunen van innovatieve projecten rond slimme logistiek via het 'Provinciaal Reglement voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant ' als kennisregio
SA_MOB_5.1.2	Via projecten opgestart door de POM in het kader van het Smart Hub Vlaams-Brabant - Cluster Logistics
OD_MOB_6	Versnellen van de technologische shift naar schonere brandstoffen en elektrisch vervoer (als aanvulling op de modal shift)
Actie_MOB_6.1	Ondersteunen en stimuleren van projecten rond schonere brandstoffen en elektrisch vervoer
SA_MOB_6.1.1.	Ondersteunen van innovatieve projecten rond schonere brandstoffen en elektrisch vervoer via het 'Provinciaal Reglement voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant ' als kennisregio
SA_MOB_6.1.2.	Via projecten opgestart rond schonere brandstoffen en elektrisch vervoer in het kader van Smart Hub Vlaams-Brabant – Cluster Cleantech

KOOLSTOFARME EN CIRCULAIRE ECONOMIE

SD_ECON	Daling van de CO ₂ -uitstoot door bedrijven en industrie door een transitie naar een koolstofarme en circulaire economie
OD_ECON_1	Stimuleren van energie-optimalisatie en verhogen van de energie-efficiëntie bij bedrijven
Actie_ECON_1.1	Stimuleren van energie-efficiëntie en optimalisatie van energie bij bedrijven
SA_ECON_1.1.1	Informeren, sensibiliseren en inspireren van bedrijven omtrent energieverbruik
OD_ECON_2	Stimuleren van duurzame en CO₂-neutrale bedrijventerreinen
Actie_ECON_2.1	Verduurzamen bestaande bedrijventerreinen
SA_ECON_2.1.1	Optimalisatietrajecten bedrijvenzones in uitvoering Ruimtelijke economische agenda
SA_ECON_2.1.2	Uitvoeren projecten rond duurzaam parkmanagement
SA_ECON_2.1.3	Deelname aan en uitvoeren van demonstratieprojecten
Actie_ECON_2.2	Stimuleren van CO₂-neutraliteit en duurzaamheid bij de herontwikkeling van verouderde bedrijvenzones en de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen
SA_ECON_2.2.1	Duurzame maatregelen integreren bij de opmaak van inrichtings- en ontwerpplannen
SA_ECON_2.2.2	Stimuleren van zich vestigende bedrijven om duurzame maatregelen te nemen
SA_ECON_2.2.3	Opzetten van een beheersstructuur op nieuwe bedrijvenzones
SA_ECON_2.2.4	Deelname aan en uitvoeren van demonstratieprojecten
OD_ECON_3	Stimuleren van klimaatgerichte innovatie op vlak van energie en materialen
Actie_ECON_3.1	Stimuleren van nieuwe projecten rond klimaatgerichte innovatie
SA_ECON_3.1.1.	Smart Hub Vlaams-Brabant: Cluster Cleantech versterken en laten inzetten op nieuwe projecten met focus op energie, mobiliteit en circulaire economie

SA_ECON_3.1.2.	Ondersteuning van innovatieve projecten rond CleanTech via het 'Provinciaal subsidiereglement voor projecten ter ondersteuning van Vlaams-Brabant als kennisregio'
SA_ECON_3.1.3.	Participeren aan Europese projecten rond klimaatgerichte innovatie
SA_ECON_3.1.4.	Internationalisering door samenwerking met focusregio's op vlak van mobiliteit en energie
OD_ECON_4	Stimuleren van duurzaam ondernemen en tewerkstellen
Actie_ECON_4.1	Bedrijven ondersteunen bij het in kaart brengen van de CO₂-voetafdruk (Carbon Footprint) en het nemen van maatregelen richting klimaatneutraliteit en circulaire economie
SA_ECON_4.1.1	Begeleiding van bedrijven via miK bij het berekenen van de Carbon Footprint en het opstellen en opvolgen van een actieplan
SA_ECON_4.1.2	miK als aanspreek- en informatiepunt ter ondersteuning van de Vlaams-Brabantse ondernemingen
Actie_ECON_4.2	Creëren van groene jobs
SA_ECON_4.2.1.	Aanstellen van een innovatiemanager binnen de sociale economie
SA_ECON_4.2.2.	Via financiële ondersteuning nieuwe activiteiten in de sociale economie met een klimaatlink stimuleren
SA_ECON_4.2.3.	Duurzaam ondernemen stimuleren door netwerkvorming en promoten van de sociale economie
OD_ECON_5	Stimuleren van duurzame versterking van handelskernen
Actie_ECON_5.1	Ondersteunen gemeenten bij duurzame versterking van handelskernen
SA_ECON_5.1.1	Provinciaal subsidiereglement ter versterking van de handelskernen en het gemeentelijke detailhandelsbeleid
SA_ECON_5.1.2	Begeleiden gemeenten bij duurzame versterking van handelskernen

DUURZAME EN LOKALE LANDBOUW

SD_LB	Daling van de netto-broeikasgasuitstoot in de landbouwsector door het ondersteunen van duurzame en lokale landbouw
OD_LB_1	Verlagen van de energetische landbouwemissies
Actie_LB_1.1	Stimuleren van energiebesparing en hernieuwbare energieproductie in de landbouw
SA_LB_1.1.1	Verspreiden van goede voorbeelden door de proefcentra
SA_LB_1.1.2	Kennisopbouw en communicatie via platform Enerpedia
OD_LB_2	Verlagen van de niet-energetische landbouwemissies (lachgas, methaan) en verhoging van de koolstofvastlegging in de landbouwbodem
Actie_LB_2.1	Stimuleren van duurzame landbouwpraktijken
SA_LB_2.1.1.	Stimuleren van landbouwers tot het nemen van maatregelen ter bevordering van CO ₂ -opname en klimaatadaptatie
SA_LB_2.1.2.	Onderzoek en voorlichting rond bodemkwaliteit en verhoging van het organisch stofgehalte (O.S) in de bodem
SA_LB_2.1.3	Informeren en stimuleren tot oordeelkundig bemesten
SA_LB_2.1.4.	Ondersteunen VEMIS (consortium kennisopbouw luchtmissies veehouderij)
OD_LB_3	Beperken van de voedselkilometers door het stimuleren van korte-keten-landbouw
Actie_LB_3.1	Stimuleren, ondersteunen en bekend maken van korte-keten-initiatieven

SA_LB_3.1.1	Ondersteunen van korte-keten-initiatieven bij het informeren en promoten van het aanbod
SA_LB_3.1.2	Voorzien van voldoende ruimte voor lokale voedselproductie door landbouwers
OD_LB_4	Stimuleren van duurzame en innovatieve teelten en technieken
Actie_LB_4.1	Uitbouwen van kennis, voorlichting en advisering rond duurzame innovatieve teelten en technieken
SA_LB_4.1.1	Onderzoek en groepsvoorlichting biologische teelt aardbeien en kleinfruit
SA_LB_4.1.2	Onderzoek naar bijdrage in de landbouw tot een goede waterkwaliteit en waterkwantiteit
SA_LB_4.1.3	Onderzoek en groepsvoorlichting geïntegreerde teelt witloof
SA_LB_4.1.4	Onderzoek naar duurzame teelt van non en new food gewassen

DUURZAME CONSUMPTIE

SD_CON	Daling van de broeikasgasuitstoot door duurzame en gedeelde consumptie
OD_CON_1	Stimuleren van duurzame voedselconsumptie
Actie_CON_1.1.	Ondersteuning acties en projecten rond duurzame voeding en het terugdringen van voedselverlies
SA_CON_1.1.1.	Bekend maken en promoten korte-keten-initiatieven bij het grote publiek
SA_CON_1.1.2.	Ondersteunen gemeenten bij het opzetten van acties rond duurzame voeding en het terugdringen van voedselverlies via begeleiding op maat (i.s.m. experts)
SA_CON_1.1.3.	Financiële ondersteuning van projecten rond duurzame voeding via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten
OD_CON_2	Stimuleren van duurzame en gedeelde consumptie (energie, water, duurzaam product en -materiaalgebruik)
Actie_CON_2.1.	Informeren en adviseren over duurzaam gebruik van materialen, energie en water
Actie_CON_2.2.	Ondersteunen acties en projecten rond duurzame en gedeelde consumptie
SA_CON_2.2.2.	Duurzaam productgebruik en toepassing innovatieve technieken stimuleren in de sector toerisme en recreatie
SA_CON_2.2.3.	Ondersteunen gemeenten bij het opzetten van acties rond duurzame en/of gedeelde consumptie via begeleiding op maat (i.s.m. experts)
SA_CON_2.2.4.	Financiële ondersteuning van projecten rond duurzame en /of gedeelde consumptie via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten

KOOLSTOFOPNAME DOOR NATUUR

SD_NAT	Verhoging van koolstofopname door natuur
OD_NAT_1	Stimuleren van verhoging van CO₂-captatie door uitbreiding, aangepaste inrichting en beheer van natuurlijke ecosystemen
Actie_NAT_1.1	Stimuleren van terreinacties voor herbebossing en bosuitbreiding
SA_NAT_1.1.1.	Financiële ondersteuning voor het aanplanten van biodivers en klimaatbestendig bos
SA_NAT_1.1.2.	Inhoudelijke ondersteuning van bosbeheerders en -eigenaars door het Provinciaal Steunpunt Bos

OD_NAT_2	Stimuleren van verhoging van CO₂-captatie door aanplant van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen
Actie_NAT_2.1	Ondersteunen en stimuleren van terreinacties voor de aanplant van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen
SA_NAT_2.1.1.	Gratis advies 'erfbeplanting en landschapsintegratie' voor land-en tuinbouwbedrijven
SA_NAT_2.1.2.	Stimuleren van aanplant van hagen en bomen via de campagne 'Leve de Tuin'
SA_NAT_2.1.3.	Stimuleren van aanplant en onderhouden van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen op bedrijventerreinen
SA_NAT_2.1.4.	Stimuleren van aanplant en onderhouden van hagen, houtkanten, bomenrijen en solitaire bomen bij de uitvoering van gebiedsgerichte projecten

ADAPTATIE - KLIMAATBESTENDIGE PROVINCIE

SD_ADAP	Transitie naar een klimaatbestendige provincie door landschap weerbaar te maken voor de klimaatverandering, zowel in de open ruimte als de bebouwde ruimte
OD_ADAP_1	Realiseren van een klimaatbestendig landschap via versterking van robuuste groen-blauwe netwerken in de open ruimte en een groen-blauwe dooradering tot in de meer intensief gebruikte ruimte
Actie_ADAP_1.1	Realisatie van een robuust groen-blauw netwerk en groen-blauwe dooradering in de provincie door het uitvoeren van gebiedsgerichte projecten
SA_ADAP_1.1.1	Realisatie van groenblauwe netwerken binnen het eigen provinciaal patrimonium
SA_ADAP_1.1.2	Integratie en realisatie van groenblauwe netwerken in strategische, gebiedsgerichte, soortgerichte en/of verbindingsgerichte (biodiversiteits)projecten
Actie_ADAP_1.2	Realisatie van een robuust groen-blauw netwerk en groen-blauwe dooradering in de provincie via de samenwerking met en ondersteuning van partners
SA_ADAP_1.2.1	Inhoudelijke en financiële ondersteuning via subsidies voor duurzame biodiversiteitsprojecten en natuur op school
SA_ADAP_1.2.2	Inhoudelijke en financiële ondersteuning van de regionale landschappen en de intergemeentelijke natuur - en landschapsploegen
OD_ADAP_2	Realiseren van een veerkrachtig watersysteem
Actie_ADAP_2.1	Realiseren van een meer natuurlijke watersysteem
SA_ADAP_2.1.1	Herinrichting van waterloopvakken met het oog op verbetering van de hydrologische en ecologische toestand
Actie_ADAP_2.2	Preventie van verdroging of wateroverlast door een gedifferentieerd waterlopenbeheer en andere maatregelen
SA_ADAP_2.2.1	Toepassing van gedifferentieerd waterlopenbeheer
SA_ADAP_2.2.2	Onderzoek naar bijkomende oplossingen tegen waterschaarste en verdroging
Actie_ADAP_2.3	Het watersysteem vrijwaren van ongewenste ingrepen via de watertoets en provinciale verordeningen
SA_ADAP_2.3.1	Adviesverlening bij de watertoets
SA_ADAP_2.3.2	Provinciale stedenbouwkundige verordening voor verhardingen
SA_ADAP_2.3.3	Provinciale stedenbouwkundige verordening 'overwelden grachten en onbevaarbare waterlopen'

Actie_ADAP_2.4	Inrichting en optimalisatie van gecontroleerde overstromingsgebieden
SA_ADAP_2.4.1	Inrichting van gecontroleerde overstromingsgebieden langs provinciale waterlopen (GOG's)
SA_ADAP_2.4.2	Optimalisatie bestaande overstromingsgebieden via de plaatsing van automatische sturingen
SA_ADAP_2.4.3	Plaatsing van bijkomende peilmeters op strategische plaatsen op het waterloppennet
Actie_ADAP_2.5	Ondersteunen gemeenten bij erosiebestrijding
SA_ADAP_2.5.1	Inzetten van provinciale erosiecoördinatoren ter ondersteuning van de gemeenten bij de opmaak en de uitvoering van gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen
SA_ADAP_2.5.2	Financiële ondersteuning kleinschalige erosiebestrijdingswerken
SA_ADAP_2.5.3	Sensibilisering landbouwers rond brongerichte erosiebestrijdingsmaatregelen
Actie_ADAP_2.6	Ondersteunen gemeenten bij de opmaak van hemelwaterplannen
Actie_ADAP_2.7	Stimuleren van waterpreventieve maatregelen in prioritaire projectgebieden
SA_ADAP_2.7.1.	Subsidiereglement voor waterpreventieve maatregelen in gemeenten die aangeduid zijn als prioritair projectgebied
OD_ADAP_3	Stimuleren en faciliteren van klimaatadaptatiemaatregelen bij verschillende doelgroepen
Actie_ADAP_3.1	Campagne 'Leve de Tuin' met aandacht voor klimaatadaptatie
SA_ADAP_3.1.1	Informeren, sensibiliseren en stimuleren van burgers tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen
SA_ADAP_3.1.2	Adviseren van burgers tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen via het Provinciaal Steunpunt Tuinen
Actie_ADAP_3.2	Ondersteunen van verschillende doelgroepen bij het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen
SA_ADAP_3.2.1	Ondersteunen en stimuleren van boseigenaars tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen via het Steunpunt Bos
SA_ADAP_3.2.2	Stimuleren van scholen tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen via subsidie 'Natuur op school'
SA_ADAP_3.2.3	Stimuleren van bedrijven tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen
SA_ADAP_3.2.4	Stimuleren van gemeenten tot het nemen van klimaatadaptatiemaatregelen
SA_ADAP_3.2.5	Financiële ondersteuning van projecten rond klimaatadaptatie via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten
OD_ADAP_4	Verhogen van de kennis rond klimaatadaptatie
Actie_ADAP_4.1	Verhogen van kennis rond klimaatadaptatie en mogelijkheden voor integratie binnen processen betreffende Vlaams-Brabants klimaatbeleid

KLIMAATDOELSTELLINGEN EN -ACTIES/TRANSVERSAAL

EEN GEÏNTEGREERD PROVINCIAAL KLIMAATBELEID

SD_TSV_1 Transversale integratie van het klimaatthema over alle beleidsdomeinen heen

OD_TSV_1.1	Verdere integratie van het klimaatthema binnen alle beleidsdomeinen op basis van screening, evaluatie en overleg
Actie_TSV_1.1.1	Opvolging, evaluatie en bijsturing van het provinciaal klimaatplan op basis van periodiek overleg tussen de provinciale diensten
Actie_TSV_1.1.2.	Communicatie van het provinciaal geïntegreerd beleid naar het provinciepersoneel
OD_TSV_1.2.	Bijsturen waar mogelijk van provinciale processen, instrumenten en beslissingen in functie van de klimaatdoelstellingen
Actie_TSV_1.2.1	Uitwerken en implementeren van een klimaattoets voor een selectie van processen, instrumenten

PROVINCIE ALS AANJAGER VAN HOGERE OVERHEDEN

SD_TSV_2 Aanzetten van hogere overheden tot een ambitieus klimaatbeleid en het oplossen van knelpunten en barrières

OD_TSV_2.1	Communiceren van het lokale klimaatbeleid, inclusief knelpunten, barrières en verwachtingen ten aanzien van de hogere overheid, zowel op beleidsvlak als financieel in de vorm van ondersteuningsmechanismen
Actie_TSV_2.1.1	Communicatie en overleg met hogere overheden met het oog op het uitwisselen van informatie over het provinciale en gemeentelijk klimaatbeleid en verwachtingen t.o.v. het hoger beleid
SA_TSV_2.1.1.1	Actieve deelname aan overleg met hogere overheden i.v.m. het klimaatbeleid
SA_TSV_2.1.1.2	Actieve benadering hogere overheden met het oog op de bekendmaking en het op de agenda plaatsen van de visie en doelstellingen van het provinciale klimaatbeleid
OD_TSV_2.2	Stimuleren van samenwerking tussen lokale en hogere overheden (en partners op terrein)
Actie TSV_2.2.1	Stimuleren actieve deelname aan Vlaamse klimaatevenementen

PROVINCIE ALS COACH VAN DE GEMEENTEN

SD_TSV_3 Stimuleren en ondersteunen van de gemeenten bij de uitwerking van een geïntegreerd gemeentelijk klimaatbeleid

OD_TSV_3.1	Ondersteunen van de gemeenten bij het opstellen en actualiseren van het gemeentelijke klimaatbeleidsplan
Actie TSV_3.1.1	Rol opnemen als erkend Territoriaal Coördinator van het Burgemeestersconvenant 2030
SA_TSV_3.1.1.1	Gemeenten stimuleren tot en begeleiden bij het ondertekenen van het Burgemeestersconvenant 2030
SA_TSV_3.1.1.2	Organisatie van samenwerking en afstemming met gemeenten en externe partners rond het burgemeestersconvenant
Actie TSV_3.1.2	Ondersteuning en begeleiding van gemeenten bij de opmaak van verplichte analyses (CO₂-inventarissen, risico- en kwetsbaarheidsanalyses) in functie van het Burgemeestersconvenant 2030

SA_TSV_3.1.2.1	Opmaak van de gemeentelijke risico- en kwetsbaarheidsanalyses
SA_TSV_3.1.2.2	Ondersteuning en begeleiding bij CO ₂ -inventarissen
Actie TSV_3.1.3	Ondersteuning en begeleiding van gemeenten bij opmaak van een SECAP (duurzaam energie- en klimaatactieplan)) in het kader van het Burgemeestersconvenant 2030
SA_TSV_3.1.3.1	Organisatie van een participatief traject binnen de gemeente voor de opmaak van het SECAP
SA_TSV_3.1.3.2	Opmaak van maatregelen- en actiegedeelte van het SECAP
OD_TSV_3.2	Ondersteunen van de gemeenten bij het uitvoeren van hun lokaal klimaatbeleid
Actie TSV_3.2.1	Ondersteunen en faciliteren van gemeentelijke klimaatacties
SA_TSV_3.2.1.1	Opzetten projectbegeleidingen op maat ter versnelling van de uitvoering van de gemeentelijke klimaatactieplannen
SA_TSV_3.2.1.3	Ondersteuning uitvoering gemeentelijke klimaatactieplannen via diverse subsidies, acties, campagnes en projecten (zie thematische acties)
Actie TSV_3.2.2	Ondersteunen van gemeenten bij het monitoren van uitgevoerde maatregelen
SA_TSV_3.2.2.1	Gemeenten stimuleren tot het opstellen en opvolgen van indicatoren voor de acties uit hun energie- en klimaatactieplan
SA_TSV_3.2.2.2	Ondersteuning van gemeenten bij het verzamelen van basisdata en informatie voor de monitoring van acties

PROVINCIE ALS FACILITATOR

SD_TSV_4

Stimuleren en ondersteunen van actoren op het terrein bij het opzetten, uitvoeren en communiceren van klimaatacties

OD_TSV_4.1.	Organiseren en faciliteren van netwerking en participatie rond klimaatwerking
Actie TSV_4.1.1	Organiseren van netwerkmomenten rond klimaat
Actie TSV_4.1.2	Organiseren van netwerking en participatie rond klimaat en duurzaamheid in het kader van mondiale samenwerking
OD_TSV_4.2.	Ondersteunen van actoren bij het sensibiliseren en bereiken van verschillende doelgroepen
Actie TSV_4.2.1	Opzetten of ondersteunen van sensibiliserende en educatieve klimaatacties en -projecten
SA_TSV_4.2.1.1	NME-werking van de provinciedomeinen
SA_TSV_4.2.1.2	Trajectbegeleiding voor scholen rond klimaat door MOS
SA_TSV_4.2.1.3	Financiële ondersteuning van sensibiliserende en educatieve projecten via het subsidiereglement voor duurzame klimaatprojecten
SA_TSV_4.2.1.4	Ontwikkelen van sensibiliserend en educatief materiaal rond klimaat
Actie TSV_4.2.2	Brede communicatie van klimaatacties en de vooruitgang van de klimaatdoelstellingen
OD_TSV_4.3.	Financieel ondersteunen en zoeken naar bijkomende financiële middelen voor het uitvoeren van klimaatacties
Actie TSV_4.3.1	Financiële ondersteuning voor het uitvoeren van klimaatacties via diverse provinciale subsidies
SA_TSV_4.3.1.1	Provinciaal subsidiereglement voor duurzame milieu- en klimaatprojecten
SA_TSV_4.3.1.2	Financiële ondersteuning van projecten rond slimme regio met een klimaatinvulhoek
Actie TSV_4.3.2.	Prospectie naar en deelname aan EU-projecten rond klimaat en gerelateerde thema's

PROVINCIE ALS VOORBEELD

SD_TSV_5 Zelf het goede voorbeeld geven en als provinciebestuur klimaatneutraal worden

OD_TSV_5.1	Uitwerken intern traject en actieplan om op termijn klimaatneutraal te worden
Actie TSV_5.1.1	Het monitoren van de CO₂-uitstoot van het provinciaal gebouwpatrimonium ten gevolge van het energieverbruik
Actie TSV_5.1.2	Het uitwerken en implementeren van een energiebeleidsverklaring met doelstellingen om de CO₂-uitstoot ten gevolge van het energieverbruik te verminderen
OD_TSV_5.2	Uivoering en communicatie van interne klimaatmaatregelen
Actie TSV_5.2.1	Uitvoeren van maatregelen voor het verlagen van het energieverbruik en het maximaal toepassen van hernieuwbare energie in het provinciaal gebouwpatrimonium
SA_TSV_5.2.1.1	Onderzoek naar en uitvoering van mogelijke maatregelen om het permanente energieverbruik in de domeinen en instellingen te verlagen en fossielvrij te verwarmen
SA_TSV_5.2.1.2	Monitoren van het verbruik van en adviseren aan de sites voor het verlagen van het energieverbruik
SA_TSV_5.2.1.3	Inzetten op het plaatsen van bijkomende PV-installaties
SA_TSV_5.2.1.4	Stapsgewijze relighting/relamping op alle provinciale sites
SA_TSV_5.2.1.5	Opstellen van een patrimoniumstrategie
Actie TSV_5.2.2	Toepassing van de principes van duurzaam bouwen bij provinciale bouwprojecten
SA_TSV_5.2.2.1	Uitwerken van een pilootproject om de principes van circulair bouwen op toe te passen
SA_TSV_5.2.2.2	Klassenbouw met warmtepomp en zonnepanelen in de Wijnpers Leuven
SA_TSV_5.2.2.3	Vernieuwbouw 'Badmeester' in Halve Maan Diest
Actie TSV_5.2.3	Verduurzaming van het aankoopbeleid
SA_TSV_5.2.3.1	Hanteren van principes van duurzame overheidsopdrachten
SA_TSV_5.2.3.2	Toepassen van een 'duurzaamheidstoets' in goedkeuringsbesluiten
Actie TSV_5.2.4	Verduurzaming van de mobiliteit van het provinciepersoneel (woon-werk-verkeer en dienstverplaatsingen) en van bezoekers
SA_TSV_5.2.4.1	Vergroening van het wagenpark

MEER INFO

www.vlaamsbrabant.be/klimaatneutraal

Provincie Vlaams-Brabant

Dienst leefmilieu

Provincieplein 1 - 3010 Leuven

016-26 72 78

klimaatneutraal@vlaamsbrabant.be

Beleidsverantwoordelijke

gedeputeerde Bart Nevens

016-26 70 50/53

kabinet.nevens@vlaamsbrabant.be